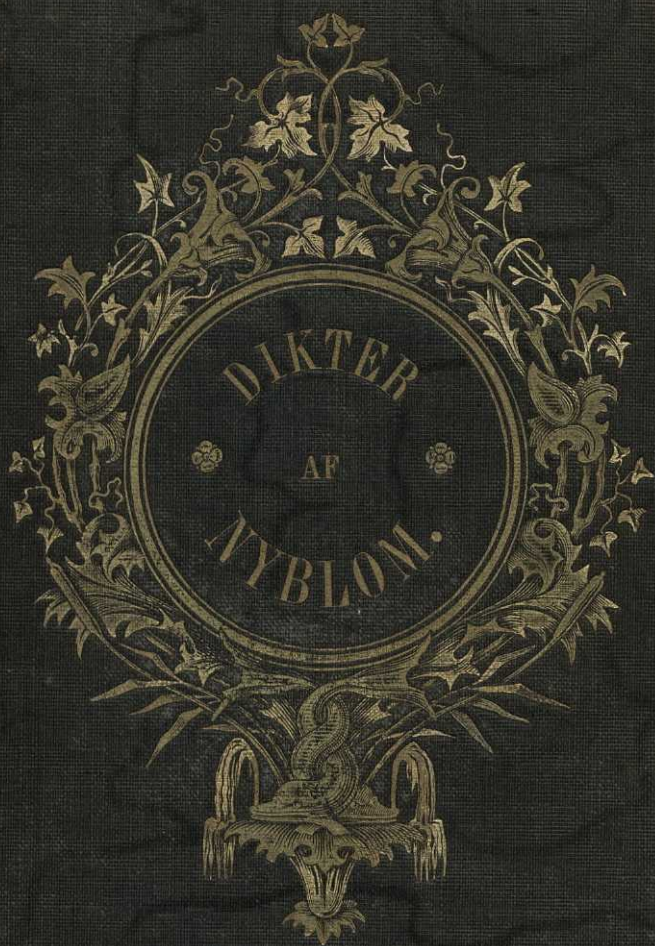

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIKTER
AF
NYBLON.

Litt.
Sv.

DIKTER

AF

CARL RUPERT NYBLOM.

UPSALA,
W. SCHULTZ.

1860.

UPSALA,

C. A. LEFFLER.

1860.

Innehåll.

	Sid.
Fionnuala	1.
Arion	41.
Gustaf Wasa i sin enslighet	56.
Sverige 1854	59.
Till Sveriges Odalmän	61.
Den Svenska Grundlagen	64.
Ljuset	66.
Verldsmusiken	69.
Skaldens Aftonbön	72.
Örnen	73.
Stormfågeln	76.
Sångarens hem	79.
Naturen	82.
Höstmorgonen	85.
Modersfamn	88.
Sensitivan	90.
Vårvisa på sjukbädden	93.
Hjertats visa	96.
Kärlek och Fogelsång	98.
Dryckesvisa	100.
Fogeln i bur	102.
Den tappres graf	104.
Moder och Son	106.
Den gamle Skolmästaren	108.
Vallgossen	110.
En Saga	114.
Minnesblommor	119.
Jag tror dig ej	123.
Välkommen!	125.
På dig jag tänker	127.
Drömmens lycka	129.
Hennes födelsedag	131.
Nattviolen	133.
En isblomma	135.

	Sid.
Tvifvel	137.
En idyll i drömmen	139.
Första Maj	142.
Tanke och känsla	145.
En lefnad	148.
Midnattstankar	150.
Nära och fjerran	152.
Bort!	154.
Resignation	156.
Ungdomsmod	158.
Sjelf	160.
Storm och Lif	163.
Oskuldens Uppståndelse	165.
Helgedag	167.
Majregn	169.
Blomman på vägen	171.
Värme och Köld	173.
Pingstliljor	175.
Den lärda banan	177.
Att vissna	181.
Vid aftäckningen af Carl Johans minnesstod	183.
Till Magister C. F. Lindgren	186.
Till Professor Svedelius	189.
Vid Student-Concerten för de nödlidande i Finland	192.
Cantat vid Magister-Promotionen 1857	195.
Nyåret 1858	200.
Skål för qvinnan	203.
Till Kronprinsen-Regenten och Kronprinsessan	206.
Cantat vid Sorgfesten öfver Konung Oscar I	208.
Till Gustaf Wasas minne	213.
Grafminnen:	
Vid min broders graf	216.
Carl Fredrik Sundin	219.
Erkebiskop H. O. Holmström	222.
Louise Nordenfalk	226.
Carl Edvard Zedritz	229.
Israël Hwasser	232.
Elegier till Olympia	234.
Epigrammer	240.

FIONNUALA.

Efterföljande dikt är spunnen kring en af Thomas Moore's Irländska melodier, benämnd "The song of Fionnuala", hvilken i öfversättning återfinnes i midten af dikten, och vid hvilken i originalet finnes bifogad följande anmärkning, som utgör grunden till uppräningen af sagan: "Fionnuala, Lirs dotter, hade genom någon öfvernaturlig makt blifvit förvandlad till en svan och dömd att vandra många hundrade år öfver vissa floder och sjöar i Irland, tilldess christendomen kom, då det första ljudet af kyrkklockan var tecknet till hennes befrielse."

TILL TONERNA.

J milda väsen, som vi toner kalla
Med kropp af luft och själ af melodi,
Som Gud har låtit från den himmel falla,
Der sången klingar evigt klar och fri,
Må edra röster ned från höjden svalla
Att gjuta lif i sagans poesi!
I diktens stund er trollmakt höll mig fången,
Och därför helgas er den enkla sången.

Er höll jag kära från min barndoms dagar,
Ty himlen var så klar i sångens verld,
Och anden följde gerna edra lagar,
När ut han drog på någon pilgrimsfärd.
Då hjertat jublar och då hjertat klagar,
Sin förstling offrar det på eder härd;
Ty känslans skiftning J så troget läsen,
Som källan speglar blommorna och gräsen.

Så kommen då, J döttrar af naturen,
Med konstens diadem kring pannans snö!
Af eder trollsång är min själ besvuren,
I edra armar vill jag lefva, dö.

O, skänken mig, på edra vågor buren,
 Ett echo blott från sångens gyllne ö!
 O, öfver dikten eder slöja hängen,
 När svagt jag rör den helga harposträngen!

1811. JONKÖP.

J

I denna värdstuga som är född i
 Med trossen af det och det af
 Som Gud har till oss gånget
 Der såsom klingar evigt från oss
 Alla äro stolta och från oss
 Att ejas till i denna stuga
 I likhet med en trofast till oss
 Och för oss till oss till oss
 En till oss till oss till oss
 Ty till oss till oss till oss
 Och till oss till oss till oss
 När vi ha till oss till oss
 De till oss till oss till oss
 Sin till oss till oss till oss
 Ty till oss till oss till oss
 Som till oss till oss till oss
 Så till oss till oss till oss
 Med till oss till oss till oss
 Att till oss till oss till oss
 I till oss till oss till oss

FIONNUALA.

I.

Ur vestervågor stiger en ö
I grönskande sommarskrud;
Hon ligger fannad af stormig sjö,
Så fager och vän som en brud.

Ett namn, som klingar af sång och bragd
Hon eger, den bruden så skön,
Ty Erin, * »vågornas gröna smaragd»,
Så kallas den blida ön.

Med dunkla böljor dess strömmar gå
Bland kullar i rosig dal
Och spegla i djupet himmel blå
Mellan pilar och mörkhvälfad al.

Och tusen sjöar i ljuflig nejd
Der gunga med vattrad våg;
Och sagan täljer så mången fejd,
Som mossiga vallen såg.

* Irland.

Der herrskade Lir, den ädle kung,
 I töckniga forntidsdar,
 Då Erin stod som en vår så ung
 Och fri som en fogel var.

Förr drog han i mången vapenfärd,
 Som lefver i skaldens sång,
 Och lekte så stolt med lans och svärd
 Vid blodiga stridens gång.

Nu satt han hög i sin kungasal
 Med silfver i lockar och skägg,
 Och kämpar stodo i hundratal
 Kring den vapensmyckade vägg.

Han lyssnade stum till harpans klang,
 Som ljud i det stolta lag;
 Han mindes, hur svärdet ur skidan sprang
 För Erin på kampens dag.

Nu bjöd han tystnad i kämparnes ring
 Och reste sig upp så hög,
 Och sorlet tynade rundt omkring,
 När hans blick öfver salen flög.

Och kungen fyllde sitt horn med mjöd
 Och drack ett drag eller två,
 Och lutad sedan mot svärdets stöd,
 Han började tala så:

Konungen.

Erins söner, min lefnads dagar
 Luta ned mot den kalla graf.

Dock mitt hjerta ej ödet klagar,
 Mången glädje mig lifvet gaf.
 Segerjublet i forna tider
 Klang så skönt för min unga själ.
 Nu blott minnet sin månglans sprider,
 Ungdomskraften har sagt farväl.

Varma vindar likväl mig smeka,
 Erins kärlek ännu är min,
 Och de fredliga kransar leka
 Äfven ljufligt för gubbens sinn'.
 Dock min dotter, Fionnuala,
 Bästa smycket i kronan blir;
 Hon, min stolthet, skall ock hugsvala
 Snart den döende gamle Lir.

Men dernäst — uti kämparingen,
 Conor, du är min sköld, min hand,
 Ty så troget som du har ingen
 Tjenat konung och fosterland.
 Famna gubben, du tappre hjelte,
 Till mitt värn af Allfader sänd!
 Erins ädlaste starkhetsbälte
 Spände gudarne kring din länd.

Chör af kämpar.

Han, den förste i vapenbragd,
 Alltid buren på segerns vingar, —
 Erin, hafvets gröna smaragd,
 Högt af hans ära klingar.

Konungen.

Hören därför, J kämpar alla,
 Innan orden på tungan dö!
 Till min måg det mig lyster kalla
 Förste hjälten på Erins ö:
 Conor, tapprast bland frie männer,
 Fruktad vida som skogens björn; —
 Hvem är den, som i nord ej känner
 Stridens väldige kungaörn?

Chör af kämpar.

Hell dig, Conor, hvars stolta namn
 Väckt vår ö ur sin vinterdvala!
 Hell dig, blomma i Erins famn,
 Ädla Fionnuala!

Konungen.

Så min sista, min högsta vilja
 Nu jag eder förkunnat har.
 Ve den djerfve, som vågar skilja,
 Hvad jag bundit som kung och far!
 Svenner, kallen Fionnuala,
 Medan hornet sin vandring gör!
 Hon skall sjelf för sin fader tala,
 Som en konungadotter bör.

Chör af kämpar.

Hell dig, konung, hvars glada hopp
 Jagar sorgen ur dunkla hågen!
 Hell dig, Erin, hvars sol går opp
 Ur den glimmande vågen!

Men konungens dotter, hon sitter så huld
 I sin ensliga jungfrubur;
 Hon sömmar i silke, hon sömmar i guld,
 Allt under en tåreskur.

Åt Morni, den vilda skogens son,
 Hon gifvit sitt hjerta, sin tro.
 Han sjunger de stolta bragdernas dån,
 Han sjunger om kärlekens ro.

Men den, som hon älskar, hon ej kan få:
 För ringa är bardens lott.
 Och därför hon ville på bergen gå
 Och vara en vallflicka blott.

Och därför flyter tåren så het;
 Hennes hjertas glädje är all.
 Men kämparne drucko, och jungfrun gret
 Och sjöng under tårars svall.

Fionmuala.

Jag mins en qväll så varm,
 Då himlen till sin barm
 Den gröna jorden kärleksdrucken tryckte,
 Då trasten ljufligt slog,
 Och aftonvinden dog,
 När dagen trött sitt klara öga lyckte.

Jag mins en strand så skön,
 Der pilen hängde grön
 Sin lätta krona öfver flodens vågor.

Så herrlig ängen var,
 Och böljan sken så klar
 Och lekte tyst med månens silfverlågor.

Jag mins en vän så kär,
 Som satt i gräset der
 Och sjöng så sköna sånger för den lilla.
 Han var så vek, så vild, —
 Men bardens fagra bild,
 Den grodde fast i flickans hjerta stilla.

Och årens ström förrann,
 Och trogen kärlek brann
 Som förr så mången gång på gröna ängen.
 Han var så vild, så vek,
 Han sjöng vid harpolek,
 Och underbar sprang tonen fram ur strängen.

Jag mins — i hvarje ljud
 Han sjöng sitt hjertas brud; —
 Ack, här ännu ett stilla echo svarar.
 Nu har han vunnit, han,
 Allt hvad han vinna kan,
 Nu är jag hans, så länge lifvet varar.

Jag mins — ack nej, ack nej!
 Jag älskar minnet ej.
 Dess ljufva trolldryck blott mitt hjerta dårar.
 Nej, gråt din flydda frid!
 Kanhända skall dervid
 Dess blomma knoppas, vätt af ångrens tårar.

Nu tystna så brådt de sorgsna ljud,
 Som från hennes läppar gå.
 Der kommer från kungasalen ett bud:
 Hon skall för sin fader stå.

Hon torkar stilla sitt ögas tår
 Och lemnar silke och söm;
 Hon slätar med handen sitt gyllne hår
 Och gångar liksom i en dröm.

Då hör hon de jublande kämpars sång:
 En aning betar hennes håg.
 Hon styr till sin faders tron sin gång,
 Men önskar i grafven hon låg.

Der står hon så hvit, der står hon så skön
 Som liljan i frostig jord.
 Med händerna knäppta liksom till bön,
 Hon lyssnar till kungens ord:

Konungen.

Dotter, matt är gubbens öga,
 Vår och värme båta föga;
 Snart jag skall hos gudar höga
 Lägga ned mitt herrskarsvärd.
 Men förr'n grafvens fläktar svala
 Kylt mitt blod, Fionnuala
 Skall som Conors brud betala
 Ömt sin faders vänskapsgärd.
 Dotter, svara!
 Låt mig fara
 Utan sorg min sista färd!

Chör af kämpar och tärnor.

Låg en blix i de vänliga orden?
 Månn' af döden hon träffad är vorden?
 Som en lilja så blek,
 Som en snödroppe vek,
 Se, hon sänker sin blick emot jorden!

Konungen.

Dotter, hvarför bleknar kinden,
 Som när kalla nordanvinden
 Stänker rimfrost öfver linden?
 Hör du ej din faders bud?
 Skulle Lir förgäfves fråga?
 Kan mitt ord du trotsa våga?
 Eller har en brottslig låga . . . ?
 Nej, nej! — Bort, du hemska ljud!
 Svara, flicka!
 Vill du dricka
 Ur mitt horn som Conors brud?

Chör af kämpar och tärnor.

Se, de vissnade läpparne bäfva!
 Hvarje ljud henne hotar att qväfva.
 Är det människotal
 Eller suckar af qual,
 Som i rymden förvirrade sväfva?

Fionnuala.

Ditt bud, o fader, är grymt som döden.
 Din dotters öden
 De höge gudarne smidt likväl.

Hvad skall jag svara? Hur skall jag tänka?

Kan dock ej skänka

En enda tanke utur min själ.

Hvart må jag blicka? Hvar kan jag finna

De ord, som brinna

Så varmt, så klart, som mitt hjertas glöd?

Jag är ej min och får din ej vara;

Hans blick, den klara,

Mig evigt binder för lif och död.

Nog såg du källan i floden falla

Med alla, — alla

De klara vågor ur bergets håll: —

Nog har du sett deras vatten blandas,

När natten andas

Sin första suck i en sommarqväll.

Fionnuala var bergets källa,

Hvars vågor välla

I flodens sköte med evig lust,

Och han var floden, den stolta, djupa,

Hvars forsar stupa

Med evigt dån emot hafvets kust.

Hvad skall jag svara? Hur kan du känna

De qval, som bränna

Med afgrundslågor min själ i dag?

Du är mig kär, — men den ende vännen,

Som J ej kännen,

Långt mer än gudarne älskar jag.

Han är mig mer än allt guld på jorden,
 Han är mig vorden
 Långt mer än lifvet, som Gud mig ger.
 O, må min kärlek mitt brott försona!
 O fader, skona!
 Jag kan blott älska, — jag kan ej mer.

Chör af kämpar och tärnor.

Hvilken eld i hans öga nu lågar!
 Öfver offret sin vrede han rågar.
 Skall hon blöda och dö,
 Den konungsliga mö?
 Så det bäfvande hjertat sig frågar.

Skall hon stupa för blixten, som krossar?
 Skall hon tåras af lågan, som blossar?
 Ja, förinta han skall
 Som en ek i sitt fall,
 När från roten en storm henne lossar.

Konungen.

Min styrka är bruten,
 Mitt hjerta är kallt.
 Min tid är förfluten, —
 Förgånget är allt.

Kämpar och tärnor.

Mins flyktade tider!
 Förlåt hennes brott!
 Förglöm hvad du lider!
 Hon älskade blott.

Konungen.

Hur sälla de döde!
 Jag trodde på höjden af lycka jag stod! —
 O, menniskoöde!
 Blef sviken till slut af mitt eget blod.

Kämpar och tärnor.

Förlåt henne, kung!
 Din dotter är ung.
 Gråt, medan i hjertat det svider!
 Det blödande sår,
 Som väcker din tår,
 Skall helas af döden omsider.

Konungen.

Dock — tyst i min sal! Än eger jag kraft
 Att skilja från stammen en gren utan saft.
 Förrädiska dotter, förbannad du vare
 Och han, som förfört dig! Kring jorden du fare
 Så fridlös och arm, som din fader var god.
 Mitt svärd är för ädelt att dricka ditt blod.
 Tillbaka, tillbaka,
 J kämpar, som bugtiga sköldarne skaka!
 Träd fram till min tron, du mörke Druid,
 Och skräna en trollsång, att himlen dervid
 Må störta i brinnande spillror tillsammans,
 Och Erin förgås i den frätande flamman.

Druiden.

O hören, J Gudar,
 En far, som förbannar
 Det barn, honom föddes! —
 Du brutit din tro.

Kring ödsliga vågor
 Du fridlös skall sväfva
 Och klaga i svanhamn
 Din flyktade ro.

Men när öfver Erin
 Den östliga stjernan
 Förklarande strålar
 I kärlek och tro,
 När ringande klockor
 Du hör öfver vattnen, —
 Då stundar försoning,
 Då finner du ro.

Det vardt så tyst i den höga sal
 Som under en midnattssky;
 Fast kämpar der stodo till hundratat,
 Det hördes ej knäpp eller kny.

Kung Lir den gamle på tronen satt,
 Så kall som en marmorbyst.
 Då gömde sig solen i molnens natt
 Och gret öfver jorden tyst.

Men konungadottrens kraft var slut,
 Hon sjönk, som hon velat dö.
 Då växte vingar från skuldran ut,
 Så hvita som nyfälld snö.

Och halsen af fjädrar täcktes snart.
 Nu bleknade barmens ros,
 Och ut från salen i pilsnabb fart
 Hon flög med ett skri sin kos.

II.

Kring himlens hvalf sig natten sänker:

I vester blänker

Ännu en purprad strimma blott.

Ur dalens sköte dimman stiger,

Och vinden tiger:

I vassen han till hvila gått.

Och Moyle, den mörka floden, rullar

Bland fagra kullar

Igenom hvalf af dunkel al.

Så sakta sorlar fram hans vatten

I tysta natten

Och sjunger doft i löfvad sal.

Och månen genom löfven silar

Små silfverpilar,

Som brytas lätt mot krusig våg.

Och vattensländan sitter däfven

I mörka säfven

Och undrar på det ljus, hon såg.

Nu sofva björk och al och pilar;
 Naturen hvilar,
 Af vindens sista suckar kysst.
 Allt är så stilla, — skogen sofver,
 Och gräset sofver.
 Allt är så tyst, så tyst, så tyst.

Men djupets lätta väsen stiga
 Med lust och fröjd ur bölja blå.
 Den lugna nattens stunder viga
 Till festlig dans de fagra små.
 De buga för hvarann, de niga
 Så underbart, men skönt ändå.

Kring pannan blomsterkransar smyga
 Och silfverskir kring barmens snö.
 I lätta danser fram de flyga
 Och flodens perlor kring sig strö,
 Och sköna former skymta blyga
 Ur slöjan, vätt af daggens tö.

Der svingar en, så lätt i gången,
 Som vinden på en sommarlag;
 Der löser en, i säfven fången,
 Sitt silfverdok med ljuft behag;
 Och genom luften tonar sången,
 Så len som vågens tysta slag.

Chör af vattenandar.

Svinga, svinga,
 Lätta skara!
 Klinga, klinga,

Sång, du klara!
 Bøljan stiger,
 Bøljan faller.
 Fångslets galler
 Bröt jag nyss.
 Natten tiger,
 Glädjen stundar,
 Jorden blundar,
 Värmd af solens afskedskyss.
 Stjernans öga
 Från det höga
 Kan ej störa,
 Intet öra
 På den stilla sången lyss.

Gunga, gunga,
 Klara bölja!
 Hjertan unga
 Lätt dig följa.
 Nattens stjerna
 Visar vägen,
 Och förlägen
 Ej jag är.
 Vattnets tärna
 Följer vågen,
 Glad i hågen,
 Bort till hafvets vilda skär.
 Stormens fläktar
 Stänka nektar
 Kring min panna,
 När den granna
 Störtsjön upp mot skyn mig bär.

En ensam röst.

Men tyst! Ifrån land
 Ett ljud jag hör.
 Ur vassen vid strand
 En båt sig rör.
 Ett människobarn!
 Var tyst! Pass på!
 Vårt glittrande garn
 Vi lägga må!

Alla.

Hvar är han?
 Der är han!
 Framåt, framåt!
 Men sakta!
 Dig vakta
 För blindt försåt!
 På farlig stråt
 Du styr din båt,
 Och böljan är våt! —
 Der hjälper ej gråt.
 Men träffar du mig,
 Pass på, pass på!
 Då lockar jag dig
 Dit ned i det blå.

Då glider en båt öfver flodens våg
 Vid vattenandarnes dans,
 Och Morni sitter mörk i sin håg
 Och lyssnar i månens glans.

Han smyger så tyst, han smyger så lätt
 Framåt på sin dunkla stig,
 Han tyckes speja, men vet icke rätt,
 Hvarthän han skall vända sig.

Men flodens andar de fly sin kos,
 Så snabba som skogens djur.
 I vattenliljans förgyllda ros
 De lägga sig tyst på lur.

Nu hvilar båten på böljornas säng,
 De vagga kring stäfven matt;
 Och Morui griper i harpans sträng
 Och sjunger i ljuflig natt.

Morni.

I aftonens lönliga stunder
 Då flyger jag fram på din våg,
 O Moyle, mellan slumrande lunder,
 Och frågar, om henne du såg.
 Då frågar jag böljornas vatten
 Och stjernan och skymmande natten,
 Då frågar jag vinden, som far,
 Men finner dock aldrig ett svar.

Ty svanen på skiftande vingar
 Har styrt bort i fjerran sin gång,
 Och sakta kring stränderna klingar
 Ett ljud af den flyendes sång.
 Då flyger jag fram på din bölja
 De lockande toner att följa,

Då ser jag en skymt af min mö, —
Men tonerna tyna och dö.

Ack, här under björkarnes krona,
Här var det, hon smög till mitt bröst
Och lärde min harpa att tona
Om kärlekens ljufliga tröst.
Då tändes mitt brusande sinne,
Och allt, hvad jag gömde derinne,
Bar kraftens och mildhetens drag, —
Men nu som ett barn är jag svag.

Hvi sökte du, skogarnes harpa,
Det bullrande konungahof?
Hvi glömde du sjunga de skarpa,
De blodiga lansarnes lof?
Förgäfves jag skakar min boja:
När kämpar i salarne stoja,
Då flyr jag, o Moyle, till din väg
Och frågar, om henne du såg.

Ty allt, du min älskade tärna,
Allt offerar jag villigt för dig,
Om blott du vill le som en stjerna
Ibland öfver sångarens stig.
Då strömmar den lifvande saften
Till hjertat, och domnade kraften
Väcks upp ur sin dvala på nytt.
O, kom till det hjerta, du flytt!

O kom, låt mig finna dig åter
I lundernas skuggiga sal,

Der pilen kring blommorna gråter
 Och vågorna sjunga sitt qual.
 Jag löser den boja dig binder,
 Ty kärleken vet inga hinder,
 Och sist bortom vaggande haf
 Vi finna i fjerran en graf.

Röster ur vassen.

Vi veta nog
 Hvad han klagar
 På våg, i skog
 Alla dagar.
 Hans hjertas vän
 Vi känna igen.
 Så mången natt
 Ibland oss hon satt,
 En svan så hvit. —
 Se dit, se dit!
 Hon kommer hit,
 På sorlande ström
 Hon drömmer sin dröm,
 Hon sjunger sitt sorgliga öde
 Och önskar, hon låg hos de döde.

Då glider fram under löfvadt tak
 I hast den förtrollade mö.
 Och månen ler från sitt blåa gemak
 Och glänser på vingens snö.

Hon simmar så tyst, hon simmar så lätt
 Framåt på sin dunkla stig;

Hon tyckes speja, men vet icke rätt
Hvarthän hon skall vända sig.

Men vattensylferna börja ett spring
Ur blommor och vass vid strand;
Nu svinga de alla i munter ring,
Nu dansa de hand i hand.

Då sänker svanen sitt hufvud till ro
Och skakar sin vinge matt
Och drömmer om kärlek och drömmer om tro
Och sjunger i ljuflig natt:

*Fionnualas sång. **

Sakta, o Moyle, frambruse ditt vatten,
Stilla, o vind, i din hvila förblif!
Hör, Lirs dotter med suckar i natten
Täljer för stjernan sitt sorgliga lif.
När skall svanen, med dödsljud klingande,
Höja sin vinge till himmelsfärd?
När vill himlen, sin klocka ringande,
Kalla min själ från den stormiga verld?

Vattenandarne.

Följ, lätta dans,
Den skönas spår!
I stjerneglans
Det lustigt går.
På jorden ej
Du hvila får, —

* Efter Thomas Moore.

Nej, o nej!
 Du är vår, du är vår!

Fionnuala.

Dystert, o Moyle, i din dimmas slöja
 Ödet mig binder, en tynande hamn.
 Länga ännu skall dagningen dröja,
 Än slumrar Erin i skuggornas famn.
 När skall morgonens sol uppspringande
 Värma vår ö med kärlek och tro?
 När vill himlen, sin klocka ringande,
 Kalla min själ till sin eviga ro?

Vattenandarne.

Ditt öde glöm
 Och göm din tår!
 Din ljusa dröm
 Du aldrig når.
 I tiden ej
 Du hvila får, —
 Nej, o nej!
 Du är vår, du är vår!

Morni.

Hör, o hör de milda ljuden
 Genom natten, hör, o hör!
 Det är svanen, sorgebruden,
 Som mitt hjertas strängar rör.
 Nu går solen upp ur hafvet,
 Nu blir Morni man igen,
 Och det hopp, som låg begrafvet
 Under snön, det lefver än.

Fionnuala.

Hör, o hör, du trötta sinne,
 Mornis stämma, hör, o hör!
 Det är flydda fröjders minne,
 Som min tysta hvila stör.
 Arma hjerta, klappa stilla!
 Ingen sol skall le för dig.
 Det är blott en fager villa,
 Som ur vågen höjer sig.

Morni.

Kom, o kom till ljufva stranden,
 Låt oss drömma natten lång!
 Varma blomstersuckar. blanden
 Edert doft med bardens sång!
 Under björkens ljusa krona,
 Som en gång din brudpell var,
 Vill jag allt, ja, allt försona,
 Som mot dig jag brutit har.

Fionnuala.

Glöm, o glöm förgångna tider!
 Våren kom, och våren gick.
 Minnets bleka måne sprider
 Knappt ännu en sorgsen blick.
 Allt förgår, och björkens krona
 Vissnar dock till slut en gång,
 Men när skall på vågen tona
 Trötta svanens sista sång?

Morni.

Länge, länge jag dig sökte, —
Ve mig, att jag så dig fann!

Fionnuala.

Om du än mig evigt sökte,
Intet, intet dock du vann.

Morni.

O, jag ville himlen bedja
Om ett slut på dina qual.

Fionnuala.

Lösa ödets dunkla kedja
Kan ej Gud uti sin sal.

Morni.

Skall ej din förtrollning brista?

Fionnuala.

Jo, en gång i tidens slut.

Morni.

Hoppet dog, det enda, sista.

Fionnuala.

Mitt har redan slocknat ut.

Morni.

Dröj, o dröj, Fionnuala!

Fionnuala.

Hvarför, hvarför dröja kvar?

Morni.

O, låt Morni dig hugsvala.

Fionnuala.

Glöm, ja, glöm att till jag var!

Morni.

Hjertat sjuder

Domen ljuder

Som ett thordön i min själ.

Fionnuala.

Låt oss drömma,

Gråta, glömma,

Hoppas, dö — ja, dö! — Farväl!

Vattenandarne.

Tårar strömma.

Själar ömma

Skiljas åt, och allt förgår.

Hjertat lider.

Natten skrider!

Låt oss dansa! Hon är vår!

Då höjde jungfrun sin vinge med hast

Och flög öfver vågen igen.

En brännande tår ur ögat brast,

När hon såg på sitt hjertas vän.

Men Morni satt uti båtens stam
 Och såg den älskade fly;
 Och månen glänste så sorgligt fram
 Ur himmelens Brustna sky.

Då slet han af sitt lockiga hår
 Och harpans dallrande sträng,
 Och han slungade henne bland buskar och snår
 Långt bort på den gröna äng.

Och vattensylfernas lätta dans
 Gick fram emot båtens stäf. —
 Men Morni i morgonsolens glans
 Låg död ibland flodens säf.

III.

Tiden kommer och den försvinner,
 År förrunnit i hundratal.
 Moyle, den skuggrika floden, rinner
 Lugnt dock än i sin dunkla dal.
 Lir med Conor i grafven hvilar;
 Vredens pilar
 Veknade sist vid dödens port.
 Men under töckniga himlabågen
 Än öfver vågen
 Svanen simmar, som förr hon gjort.

Mildt i aftonens stillhet tonar
 Än som fordom dess sorgsna ljud;

Längtar efter den stund, som sonar
Tröttad ande med himlens Gud.

Dagar flyta som sekler långa; —

Många, många

Smidas väl än på ödets härd.

När skall svanen ur stoftets slöja

Jublande höja

Hvita vingen till himmelfärd?

Nu är strid i de gröna dalar.

Gamle gudarne gå till ro,

Och den lära, som kärlek talar,

Börjar segra i frid och tro.

Der en kyrka man byggt på kullen,

Och ur mullen

Sträcker hon spiran högt mot skyn.

Se, då glädes Fionnuala,

Upp ur sin dvala

Väcks hennes själ vid den ljufva syn.

Templets vänliga ljusning röjes

Midt i vårliga grönskan der.

Hvarje spets, som mot himlen höjes,

Korsets heliga tecken bär.

Genom rymliga fönsterbågar

Solen lågar

Som en blick ur en högre verld.

Nu får svanen ur stoftets slöja

Jublande höja

Hvita vingen till himmelfärd.

Dock, än har icke templets klocka
 Kring nejden sjungit Herrans frid,
 Ty mörka moln ännu sig skocka
 Kring Erins sol i stormig tid.
 Än blänka hjälmars, glimma lansar,
 Och stridens vilda låga dansar
 Från hvarje bergstopp, hemsk och röd,
 Och bådars blod och död.

Nu ligger helgdagsfrid kring nejden;
 Naturen fylles sjelf af den.
 Nu hvila svärden, slumrar fejden,
 Men glimmar under askan än.
 Vid Moyle församlad är en skara,
 Den tycks som sanden tallös vara:
 Man fira skall Guds dag med sång
 Och bön den första gång.

Men många bistra blickar glöda
 Från hednagudars kämpar der.
 Ännu en gång skall Erin blöda,
 Förr'n ljusets blommas frukter bär.
 Och mången hotfull stämma ljuder,
 När fridens härold tystnad bjuder
 Med korsets bild uti sin hand
 Bland kämparne på strand.

Så lugn, så mild och så allvarlig
 Ur tempelporten träder han.
 För honom syns ej lansens farlig,
 Och svärdets egg han trotsa kan.

Ej täcks hans bröst af jern och kyller,
 Men himlens starkhet honom fyller.
 Med blicken lyft mot himmel blå

Han börjar tala så:

Presten.

Guds frid, J vänner alla

Ifrån Avocas dal!

Må stridens lansar falla

Med jordens lumpna qval!

I edra hjertan glöder

Guds kärleks milda lag:

Vi mötas må som bröder,

Ty nu är Herrans dag.

Skall hafvets Erin dränkas

I sina söners blod?

Skall som ett rof hon skänkas

Åt Saxers öfvermod?

Skall hatet eder skilja

Och släcka himlens nåd?

Bort det! En arm, en vilja,

En själ i råd och dåd!

Må mörkrets gudar stiga

I sina grafvar ner!

Åt ljus och tro vi viga

Ett rum, der solen ler.

En blodig törnekrona

Vårt rikets konung bär;

Förlåta och försona

Hans enda vapen är.

Din unga hand Han stödde,
 Han gaf din ålder frid,
 På korsets träd Han blödde
 För dig i dödens strid.
 Att i Hans famn sig sluta
 Är menskans högsta lott: —
 Hvem vill dess sällhet njuta?
 O, följ, följ, blott!

Chör af Hedningar.

Säg, hvad du menar,
 Svartklädde man!
 Döden förenar
 Oss med hvarann.
 Blodiga öden
 Möte du nöjd
 Och efter döden
 Gudarnes fröjd!

Chör af Christne.

Tyst, var tyst, förmätna skara,
 Se och känn din syndabrist!
 Låt de falske gudar fara,
 Böj ditt knä för Herrans Christ!
 Han är kärleken och friden,
 Han har frälsat oss förvisst,
 Han är den, som skapat tiden,
 Han som lefver först och sist.

Hedningarne.

Makter jag känner
 Många på jord,

Sol, som mig bränner,
 Storm ifrån nord.
 Svagast af alla
 Fann jag likväl
 Den, du vill kalla
 Fram för min själ.

De Christne.

Hör, de smäda den evige Guden!
 Må förstummas de syndiga ljuden!
 Må de, dränkte i strömmar af blod,
 Slungas neder i afgrundens flod!

Alla.

Låt oss pröfva de hämnande glafvar!
 Hellre dö än att skymfas af slafvar!
 Ingen nåd, ingen frid,
 Förr'n vi slutat vår strid,
 Och den tappre dervid
 Trampar stolt på fiendtliga grafvar!

Vid en straffande himmel vi svärja:
 I ert blod skola svärden vi färga.

Hvarje lif, hvarje lem
 Skall förgöras af dem, —
 Edra barn, edra hem
 Skola frossande lågorna härja!

Nu brakade sköld, nu blixtrade lans
 På grönskande kyrkovall,
 Och solen gömde sin milda glans
 Vid smattrande hornens skall.

Men plötsligt dånade klockans ljud
 Så klart ifrån kyrkans torn.
 Hon ljöd som en röst ifrån himlens Gud
 Genom bullret af vapen och horn.

Då hörde svanen på flodens våg
 Dess väldiga högtidssång,
 Der stilla i strandens vass hon låg
 Och drömde om ödets tvång.

Nu glänste ögat af saligt hopp,
 Hon skakade vingen med fröjd
 Och lyfte sig sakta ur floden opp
 Och sjöng öfver dal och höjd:

Fionnuala.

Himmelska toners tröst,
 Klingen för mig, o klingen!
 Upp ur mitt qvalda bröst
 Lyfter min ande vingen.
 Bryt dina band, min själ!
 Slut är din långa dvala.
 Hviska ett tyst farväl,
 Arma Fionnuala!

Skinande vinge, spänn
 Kraften den sista gången!
 Bär genom rymden än
 Ljufligt den lösta fången!
 Klappande hjerta, brist!
 Himmelens tungor tala.

Straffet är slut förvisst,
Frälsad Fionnuala.

Sorla, du mörka flod!
Må dina stränder dofta!
Tårar af hjerteblod
Gret i din famn jag ofta.
Snart skall jag slumra sött,
Döden min själ hugsvala.
Nu är vid lifvet trött
Arma Fionnuala.

Dansa i nattens sus
Muntert, du lätta skara!
Snart till Gud Faders hus
Skall jag försonad fara.
Vill du mig följa, säg, —
Hän öfver dödens smala,
Skuggiga skiljoväg
Följa Fionnuala?

Susa, du ljumma fläkt,
Stråla, du dagens stjerna!
Prunken i blomsterdrägt,
Vänliga ängar, gerna!
Grönska, du fagra höjd,
Qvittra du luftens svala!
Eviga lifvets fröjd
Vinkar Fionnuala.

Och svanen sakta i luften sam
Under tonernas jublande färd;

Då störtade mången kämpe fram
Med sköld och med blixtrande svärd.

Och sången gick öfver skummig flod,
Den gick öfver grönklädd lund;
Då strömmade mången kämpes blod
Deruppe vid templets grund.

Men plötsligt stannar den lyftade arm
Med svärdet höjdt emot skyn,
Och blodet stelnar i kämpens barm:
Han ser en förunderlig syn.

Förtrollad är lansens blodiga spets,
Nu sjunker den ned mot jord.
Men klart i de häpna kämparnes krets
Ljöd prestens manande ord.

Presten.

Håll upp, håll upp! I himlens namn jag bjuder.
Må svärderna hvila från sin vilda gång!
Hör, tempelklockan öfver nejden ljuder:
Hon sjunga må i frid sin tysta sång.

Se, flodens svan på sträckta vingar sänker
Till oss sig ned att bedja till sin Gud.
En himmelsk glans kring hvita halsen blänker,
Och sången blandar sig med klockans ljud.

Se dit, se dit, du tvifvelsamma skara!
Hvem är den svagaste på jordens ring?

Männ' luftens vindar, som i rymden fara,
Dig visat förr så underfulla ting?

Bøj knä i stoftet under trogna böner
Och hviska fromt, på hvem ditt hjerta tror!
Må Erins kämpar varda himlens söner, —
Då vill jag falla nöjd, — ty Gud är stor!

Hvad herrlig syn!
Ur öppna skyn
Den ädla fogeln svingar.
I ståtlig flygt
Den seglar tryggt
På silfverhvita vingar.
För hvarje ljud,
Ur malmen går,
De sköna former växa ut.
Se, hvitklädd brud
Jungfrulig står
Ur svanens fjädrar fram till slut.
Fionnuala, skön som förr,
Förklarad syns vid templets dörr.

Bland Erins folk,
En fridens tolk,
Hon vandrar, blek som döden.
För Erins män
Hon täljer än
Sin lefnads dunkla öden.

Och hvar hon går
 Med tröstens ord,
 Ej stridens lansar glimma mer.
 I hennes spår
 Mot blodig jord
 Blott fromma knän sig sänka ner.
 Till templet sist hon styr sin gång
 Och sjunger der sin svanesång.

Fionmuala.

Nattens mörka dimmor falla,
 Solen ler kring Erin klart,
 Och för hennes söner alla
 Himlens ljus är uppenbart.
 Tack för sanning och försoning,
 Fader i det blåa loft!
 Här uti din helga boning
 Vill jag åter varda stoft.

Jordens oro är förgången,
 Grafvens hvila återstår.
 Redan klingar englasången,
 Redan vinkar evig vår.
 Lifvets fröjder äro tomma
 Mot det hopp, min ande fått.
 Ack, på jorden glädjens blomma
 Spirar fram ur tårar blott.

Erin, hafvets väna dotter,
 Vandra trygg på ljusets stig!
 Tro mig, ödets dunkla lotter
 Skiftar ej en slump åt dig.

Nyckeln till din framtids gåta
 Bär du i ditt eget bröst.
 O, må ej min ande gråta
 Öfver dig i tidens höst!

Skydda troget fridens vårar,
 Att ej splitet dem förgör!
 Hur de flyta, ångrens tårar, —
 Det som skett dock aldrig dör.
 Må mitt dystra öde tala
 Varningsord i hvarje strid!
 Tro, ja, tro Fionnuala!
 Hon har kämpat — hon har frid.

Det var så tyst i den gröna dal
 Som under en midnattssky.
 Fast kämpar der, stodo till tusental,
 Det hördes ej knäpp eller kny.

Blott klockorna sjöngo i darrande rymd
 Om himmelens ljufliga frid,
 Och solen, ej af en molnfläck skymd,
 Kring templet strålade blid.

Men jungfrun så lätt till altaret flög,
 Af fröjd hennes hjerta slog.
 Till heliga korset hon sakta smög
 Och kysste dess fot och dog.

Der låg hon hvit, der låg hon så skön,
 Nu hade hon funnit ro,
 Ty solen sken öfver fagra ön
 Med strålar af kärlek och tro.

A R I O N.

(Belönt med Svenska Akademiens andra pris 1853.)

A R I O N.

Der Sånger triumphirt in Wettern,
Ihn ruhrt Gefahr nicht an und Tod.

TIECK.

Öfver hafvet gungade Arion,
Phoebi älskling, sångaren från Hellas,
Jordomfamnande Poseidons son.
På ett skepp, med rika skatter lastadt,
Full af längtan, ställde han sin kosa
Till Corinth, den gamla Hellasborgen,
Som, likt Janus, tornbekransad panna
Vänder stolt mot tvenne skilda haf.
Lugn var qvällen Milda vestanvindar
Fyllde seglen, och på salta böljor
Kölen dansade med lust framåt.
Himlens hvalf, af aftonstjernan smyckadt,
Sag sin bild i hafvet: vagens krusning
Gaf dess glans i tusen flammor åter;

Så en ungmö tyst i älskarns öga
 Sina blickars kärlekslåga speglar.
 Aftonsolen från sin höga bana
 Sjönk i vester trött i hafvets armar;
 Hennes ögas sista afskedsstråle
 Göt kring vågen mildt sin purpurglans.

Stilla tjusad af naturens skönhet,
 Stod Arion drömmande i stäfvén,
 Såg så tankfull, hur det hvita skummet
 Yrde guldbestänkt mot bogen opp.
 Ljusa bilder, drömmars luftgestalter,
 Sväfvade så gladt för skaldens tanke.
 Långt i vester, som en dunkel skugga,
 Såg han skimra fram ur ljusa vågen
 Sista skymten af den blomsterprydda,
 Hafombrusade Trinacria.
 Än han såg dess sköna lagerskogar,
 Genomskallade af glada sånger,
 Såg dess myrtenlunder sakta vagga
 Smärta kronor i den ljumma fläkten,
 Såg dess rika, vinrankhöljda kullar
 Vänligt bjuda sina drufvors guld.
 Än han låg vid Arethusas källa,
 Full af undran öfver silfvervågen,
 Som i djupet under hafvets botten
 Med Alpheus sina flöden blandar.
 Än han vandrade förtjust och häpen
 Bland det unga Syracusas tempel,
 Af Hellenisk konst, Hellenisk bildning
 Liksom ställda med ett trollslag fram.
 Och han tänkte stolt på fosterlandet,

På det sköna, bergbegrönda Hellas,
 Dit han vände nu med glädje åter,
 Lagersmyckad, rik på gyllne skatter,
 Som han nyss i ädel sångarstrid
 Med Siciliens förnämsta skalder
 Hade skördat med sin lyras toner,
 Då i glada dithyrambers ljud
 Högt han lofsjöng vinets ystre Gud.

Skalden stod i drömmar djupt försjunken,
 Kring hans panna låg ett saligt skimmer,
 Lugn var himlen, lugn var havvets bölja,
 Lugnt var hjertat i hans egen barm.
 Icke märkte han den storm, som växte
 Upp mot honom inom skeppets plankor,
 Märkte ej de bistra sjömäns blickar,
 Hörde ej de dofva hviskningar,
 Som från man till man kring däcket flögo,—
 Såg ej ormomringlade Alecto,
 Brottets mörka, olycksdigra gudom,
 Ur Tartaren stiga upp och slunga
 Ilskefullt den snikna lystnadens
 Afgrundslåga in i männens hjertan.
 Skaldens guld, hans lön för sköna sånger,
 Retar lockande de lystnes blickar.
 Han skall dö, förr'n morgonrodnan skiner—
 Så de hviska hotfullt — han skall dö!
 Ej på dödens fasa tänkte sångarn,
 Drömde blott om livvets skönsta fröjder,
 Om sin ära och sitt fosterland.
 Och hans tanke flög på längtans vingar
 Bort i öster mot den fjerran stranden,

Der han åter i de kära dalar
 Kunde följa fritt sin känslas gång,
 Kunde höja till Olympens salar
 Hellas ära i en hjeltesång.

Vallmokransad breder natten
 Öfver hafvets lugna vatten
 Sina mörka vingars par.
 Aftonvindens stämma tiger,
 Cynthia på himlen stiger
 I sin ljusa silfverchar.

Öfver skeppets hvita segel,
 Öfver hafvets blanka spegel
 Darrar hennes bleka sken.
 Några purpurskyar simma
 Än i vester. Nattens dimma
 Rullar ut sin slöja re'n.

Tyst mot stäfven plaskar vågen,
 Dunkelblåa himlabågen
 Strålar mildt af stjernors gull.
 Vattenfogelns gälla toner
 Tystnat. Ned från högre zoner
 Sväfvar sömnen kärleksfull.

Ur hans blickar sällhet strömmar,
 I hans spår de lätta drömmar
 Stiga upp ur hafvets grund.
 Allt af hvilans gåfva njuter,

Brottet sjelft sitt öga sluter
I den tysta nattens stund.

På sin bädd Arion hvilar.
Än i drömmen tanken ilar
Till det kära fosterland.
Gladt han helsar berg och dalar,
Muntert bäckens bölja talar:
Skaldens hjerta står i brand.

Se, i hast omkring hans läger
Allt det ljus, Olympen eger,
Glänsar i en mäktig ström;
Toner hör han klinga stilla —
Kanske blott en tjusfull villa
Sångarn skådar i sin dröm?

Nej, inför hans druckna öga
Står en yngling från det höga,
Himmelskt skön i ljusets glans.
Lagern kring hans panna smyger,
Och kring marmorskuldran flyger
Lösta lockars rika krans.

Det är Phoebus, sångens fader.
Hör, hvad rika tonkaskader
Strömma öfver haf och jord!
Mildt hans hand på lyran sväfvar,
Och Arion saligt bäfvar,
Lyssnar stum till Gudens ord:

”Upp, Arion! Döden svingar
 Öfver dig de mörka vingar,
 Sveket lurar på din ro.
 Innan Eos vågen målar
 Purpurröd med sina strålar,
 Skall du kall bland skuggor bo.

Såg du ej de lystna blickar,
 Som den grymma hopen skiekar
 Till din rika gyllne skatt?
 Upp, förr'n dagens skimmer randas!
 Hör du ej hur stormen andas
 Långsamt i den skumma natt?

Vet du än ditt plektron föra,
 Så, välan! försök att röra
 Dessa tigrars bröst en gång.
 Släcker du ej brottets lågor,
 Skola dock de döda vågor
 Lyssna tjusta till din sång.”

Sagdt. Och lyft af milda toner,
 Till Olympens regioner
 Steg Apollo och försvann.
 Jord och himmel flöto samman;
 Mera herrlig sångarflamman
 I Arions hjerta brann.

Knappt i öster dagens första skimmer
 Glödde matt vid horizontens rand,
 Då Arion ur den mjuka bädden
 Sprang med mod, af djerfva tankar lifvad.
 Redan hörde han de tunga stegen
 Af den grymma mördarskaran nalkas.
 Men han dröjde ej i feg förbidan;
 Djerft han trädde ut i dystra kretsen,
 Och hans lugna blick kring rymden flög.
 Nattens frid var flyktad. Stormen drog
 Djupa suckar öfver hafvets vågor,
 Som med tunga slag mot skeppets sida
 Hvälfde dånande sitt hvita skum.
 Mörka moln i täta massor flögo
 Öfver himlen, jagade af stormen;
 Dagens konung gömde sina strålar
 I den dystra slöjan sorgfull.
 Men då skalden upp på däcket trädde,
 Se, då glänste genom brystna skyar
 Fram ett svall af ljus, som kring hans hufvud
 Strödde herrligt sina strålars glans.
 Genombäfvad af en helig rysning,
 Skaran vek, af häpnad stum, tillbaka
 Från Arion, der han stod i ljustet,
 Stolt och majestätisk som en konung,
 Skön som Guden på Parnassens höjd.
 Festligt smyckad stod den ädle skalden:
 Kring hans skuldror flöt en purpurmantel,
 Sammanhållen i en konstfull knut
 Högt på bröstet af ett kungligt smycke.
 Håret ringlade i fria lockar,
 Guldbestänkt af solens ljus, kring pannan,

Och i handen låg den gyllne lyran,
 Full af dithyrambiskt höga ljud.
 Nu han grep med makt i hennes guldsträng,
 Klara toner klingade kring rymden,
 Dogo bort af stormens vingar förda,
 Och med klangfull röst, med vidgadt hjerta,
 Och med blicken höjd mot solens öga,
 Mildt berusad, sjöng Arion så:

»Flammande sol!
 Åter du stiger ur purprade hafvet,
 Blickar kring jorden
 Stolt från din eviga kungastol.

Mörknande låg
 Natten och rufvade tyst öfver verlden,
 Se, men hon flydde,
 Jagad af dig öfver skummig våg.

Stormarnes röst
 Sjunger din ära bland vredgade böljor —
 Skulle du icke
 Röra den tänkande menskans bröst?

Strålande Gud!
 Glöder ej vreden på lågande kinder,
 När från din himmel
 Brottet du ser i dess mörka skrud?

Dölje du då
 Harmfull ditt glänsande hufvud i molnen!

Sångarens hjertblod
Skåde du icke på vågor blå!

Mordiska hop,
Bleknar du ej för den flammande strålen?
Darrar du icke
Re'n för mitt skallande hämnderop?

Ljungande står
Zeus dock ännu i den höga Olympen,
Hväsande blixtar
Slungar han vredgad i brottets spår.

Tagen min skatt,
Skonen det lif blott mig Gudarne skänkte!
Rädens för straffet,
Störtade ned i Tartarens natt!"

Skalden tystnade. Den sista tonen
Knappt förklingat under stormens brus,
Då på nytt i röfvarskarans hjertan
Blodig mordlust tände sina flammor.
Lyrans spel ej mer sin trollmakt öfvar,
Sångens gudavälde har försvunnit.
Hemska blickar på Arion hvila,
Närmre, närmre tränger våldet fram.
Men kring skeppets sidor dyka lustigt
Hafvets dolda under upp ur vågen,
Tjusta lyssna de till skaldens sång.
Här Tritoner, med det våta håret
Fladdrande kring naken barm för vinden,
Blicka glädtigt fram ur gröna böljor.

Der bland skummet tumla snällt delfiner,
 Havvets glada barn, som muntert täfla
 Med zefiren i sitt snabba lopp.
 Skaldens öga fylls af heta tårar,
 Då han ser de stumma djuren fröjdas
 Åt hans sångers ljud och ser den mörka
 Mördarskaran hota grymt hans lif.
 Plötsligt flammar i hans blick en stråle,
 Gudasänd i farans hemska stund.
 Tyst en bön ur hjertat skalden höjer
 Till sin fader, treuddsprydde Guden,
 Jordomfamnande Poseidon. Hurtigt
 Med ett språng från däckets ned han störtar
 I den skumbetäckta vågens djup.
 Skeppet ilar, fördt af vinden fjerran
 Från Arion, som med lyran än
 I sin trogna hand med hafvet kämpar.
 Stormen slår i hennes gyllne strängar
 Högt sin ton, och häpen vågen lyssnar,
 Och det dunkla havvets bleka under
 Hvimla glädtigt dansande kring skalden.
 Se, i hast han sitter lugn på ryggen
 Af en snabb delfin, och färden ilar
 Muntert hän mot fosterlandets kust.
 Och vid klangen af hans glädjetoner
 Sjunker vågen jemnad ned i djupet,
 Tystnar stormen, som kring hafvet yrde,
 Strålar solen fram ur himlens sky.
 Se, der skymta redan Hellas stränder,
 Skogen grönskar, klippor, berg och vikar
 Dyka upp ur hafvet. Snart Arion
 Kysser rörd sin dyra fosterjord.

Knäböjd tackar han de höge Gudar,
 Som från dödens fador honom frälsat.
 Och då jubelfyllda fogelsången,
 Bäckens glada sorl och fältets blommor
 Helsa skalden vänligt sitt: välkommen!
 Slår han än en gång sin lyras strängar;
 Till Apollo, lagerkrönte Guden,
 Klingar så hans glada sångarhymn:

Hör mig, du Deliske Gud,
 Skaldernas evige fader,
 Der i Olympen du dricker
 Gudarnes nektar med fröjd!
 Ryckt ur de skummande böljornas afgrund,
 Flyr jag till dig med jublande toner.
 Hjertat svallar i skaldens barm
 Högt som brusande vågor.

Källan, som hoppar med lust
 Fram i den lummiga skogen,
 Sjunger hon ej sin förtjusning
 Skönt i melodiska språng?
 Klinga ej foglarnes glädtiga hymner,
 Burna af vestan, stilla mot höjden?
 Ler ej himlen, en brudgum lik,
 Mot jungfruliga jorden?

Derför, du Deliske Gud,
 Himmelske dundrarens ättling,
 Klinge bland foglarnes jubel
 Sångarens toner också.

Du är den heliga diktningens källa,
Sorlande fram i herrliga sånger.

Du är solen i skaldens verld,
Du hans stjerna i natten.

Ofta för lyssnande krets
Uppe i höga Olympen
Sjöng du i mäktiga toner
Gudarnes saliga lugn.

Och när på lagerbeskuggade berget
Lyran du slår till Musernas dansar,
Slumrar vinden på hafvets våg,
Lyssna himlen och jorden.

Så uti sångarens barn
Gjuter du himmelska flamman,
Tankarne stiga som örnar,
Känslornas blommor slå ut.

Se, som ett barn, af hans tjusande tonsvall
Vaggas den vreda böljan till hvila,
Stormen tystnar, och solens ljus
Ler ur bristande skyar.

Så när i sorgernas natt
Menniskohjertat förtvinar,
Mörker kring rymden sig gjuter
Mörker i qvidande bröst —

Se, som en dimma förjagas af vinden,
Flyktar med sången nattliga dunklet.
Tanken ilar med nyfödt hopp
Gladt som lärkan mot höjden.

Glädje och frihet och lugn
 Skänker du sångarens hjerta;
 Lidelsens vilda Titaner
 Våga ej storma mitt bröst.

Rik som en Gud med min gyllene lyra,
 Rik med min kärlek, ler jag åt världen.
 Icke sjunger för gods och guld
 Näktergalen i skogen.

När i din strålande char
 Vänlig i öster du flammar
 Och genom rosiga skyar
 Helsar den vaknande jord,
 När i det rodnande hafvet du sjunker
 Och uti vågen svalkar ditt hufvud, —
 Evigt dig jag besjunga vill,
 Sångens mäktige fader.

Dig vill jag sjunga med fröjd,
 Medan i lifvet jag vandrar,
 Lyst af din värmande stråle,
 Fylld af din himmelska fläkt.
 Dig vill jag sjunga i lefnadens skymning,
 Sjunga ännu med bristande toner,
 När i kyliga dödens famn
 Trött mitt hufvud jag sänker.

GUSTAF WASA I SIN ENSLIGHET.

Kung Gösta ensam satt i sin kungaborg,
Då qvällens skuggor sig hvälfde kring slumrande jorden.
Han slagit sig till ro efter dagens sorg
Och drömde ljusa drömmar om Sverige och Norden.

Förstummad lutan nu vid hans fötter stod,
Som alltid varit hans hjertas förtrognaste echo,
Och i hvars sköte tårar han gret af blod,
När falska vänner förrädiskt ifrån honom veko.

Allt är så tyst; ur konungens hjerta blott
En suck sig höjer ibland, som i nattliga stunder,
Då jordens yra lif har till hvila gått,
En andehviskning man hör genom sofvande lunder.

Sitt silfvergråa hufvud han lutat har
Emot den arm, som friade fädernas grafvar,
Och blicken flyr till Honom, som är och var
Och ej vill dyrkas på jorden af krypande slafvar.

En bön han höjer tyst till Hans kungastol,
Och himmelsk frid öfver kungliga pannen sig sänker.

Och blicken strålar klar som en sommarsol,
När på sitt Sverige den åldrige herrskaren tänker.

»Du kära fosterland, på din altarrund
Jag offrat allt hvad himlen mig skänkte i tiden.
Nu är jag trött, i skymmande qvällens stund
Jag längtar blott att få njuta den eviga friden.

Och lugn jag väntar domaren i det blå;
Du, gamla Svea, skall föra min talan deroppe.
Din jord är fri, din tanke är fri också —
Dock hvad är *jag?* . . . en i hafvet försvinnande droppe.

Ett stoft är allt, hvad menniskan vill och kan;
Likväl hur ofta hon glömmet den himmelska gåfvan!
Mig har försynen gjort till sin »underman«,
Men allt det goda, jag verkat, har kommit från ofvan.

Så mången gång blef kronan mig svår och tung;
Ty Svenskens sinne är hårdt som malmen i klippan,
Men stolt jag vara kan som Svea kung,
Ty kärlek växer derur som på hållarne sippan.

Och gälde det att offra sitt hjerteblod
För Kung och land, — då gick han med fröjd emot verlden,
Och der man honom stälde, helt lugn han stod
I rök och lågor liksom salamandern på härden:

Och därför kan jag ock på din framtid tro,
Du Svenska jord, mitt ljufvaste minne i döden;
Ty se, det land der sådana männer bo,
Det *kan* ej falla — det skapar sig blidare öden.

O, hell den dag, då Svea har *sett* sitt mål,
 O, hell den dag, då hon kämpar för frihet och ära!
 Då vill jag komma sjelf i min skrud af stål
 Och högt som fordom baneret i striderna bära.

Och när hon segrat, vill jag till hvila gå
 Och drömma säll om de kommande tidernas skiften,
 Tilldess i nödens stund hon mig kallar! — då,
 Då vill jag komma igen som en storm ur griften —

Och natten kommer sakta: i tankar än
 Kung Gösta sitter med hufvudet lutadt i handen.
 Hans trötta öga sluter sig tyst igen,
 Och drömmen sänker sig mild från de himmelska landen.

Så har han drömt i sekler om Sveas väl.
 Och stilla hvilar han nu i den kungliga grafven,
 Men lätt som fogeln slumrar hans ädla själ,
 Och upp han ståndar, när striden går fram öfver hafven.

Och hotas gamla Svea af storm och död,
 Då fylles straxt hennes folk af hans mäktiga anda,
 Och sist när askan glimmar på stridens glöd,
 Hans trogna böner med segrarnes jubel sig blanda.

SVERIGE.

1854.

Hvad moln kring Österns rand sig hopa,
Se dagen grånar för vår syn!
Det börjar skymma i Europa,
Och vreda blixtar korsa skyn.
Till strids, till strids! ett härrop skallar
För folk, som glömt, hur svärdet sang.
Bland Söderns vinberg, Nordens tallar
Det ropet går med thordönsklang.

Snart skola krigets örnar sväfva,
Du Svenska jord, kring dig också.
Men såg du lejonmodren bäfva
Att skogens lömska tigrar slå?
Så länge våra floder rinna
Och bergens jern är fosterländskt,
Skall mannamodets låga brinna
I hvarje hjerta, som är Svenskt.

Du kära jord, med snö på fjällen
Och dina klara sjöars skatt,
Med norrskensprakt i vinterqvällen
Och fogelsång i vårens natt!

Skall våldet sköfla dina lunder,
 Din sol gå ned i glömskans haf?
 O himlens Gud, skall du gå under
 Med fläckadt namn i blodig graf?

Nej! — Om ock österns jättar lossa
 De band, som hålla hop vår verld,
 Och stappla Pelion på Ossa,
 Att storma himlens borg med svärd,
 Bland dina vågor skall du trona
 Ändock, du dyra fosterland,
 Och än en gång skall sången tona
 Om frihet på din fria strand.

När såg du Nordens stjärna falla
 Från himlen, der hon evigt ler?
 Ditupp, ditupp vi blicka alla,
 Der fädrens minne till oss ser.
 Hur stort, hur herrligt att försvara
 Det sköna arf de lemnat oss!
 För dig mot hvarje afgrundsskara,
 Du fria jord, vi vilja slåss.

Så res dig upp, du lejonamma!
 I långa år du hvilat nog.
 Låt dina blickars vrede flamma,
 Och ryt din sång kring berg och skog!
 Men våldet ifrån Östern bäfve
 Att sträcka hit sin snåla hand,
 Så länge Svenskar ropa: Lefve
 Vårt gamla, kära fosterland!

TILL SVERIGES ODALMÄN.*

Hur herrlig sommarsolens glans
Kring skog och äng sig tömt!
Se, fältet står i blommig krans,
Och säden går i vågors dans.
Snart är i fulla lador gömdt
Det hopp, som odlarn drömt.

Se kring dig öfver dal och höjd
I odlad Sveabygd!
Der lefver Svensken stolt och nöjd
På egen teg, i berget plöjd;
Der växa idoghet och dygd
I dunkla furors skygd.

Ej guld, ur klippans sköte sprängdt,
Vårt land som offer bär.
Vår moders bröst är jernbemängdt,
Oss daggen blott juveler skänkt.
Och guldets, som oss tjusar här,
Den gyllne skörden är.

* Vid sjunde allmänna Svenska landtbruksmötet i Upsala d. 6 Juli 1855.

Nämn, om du kan, en konst mer skön,
 Än odla fädrens jord!
 När våren smyckar marken grön,
 När hösten bergar flitens lön —
 Der fins ej bild, ej syn, ej ord
 Mer skönt än åldrig Nord.

Der bor ännu från forna dar
 En redbar odal-ätt.
 Och höga anor ock den har:
 Sjelf drotten odalbonde var,
 Som slogs på äkta Nordmans sätt,
 Bröt bygd och skipte rätt.

Ännu i dag på vikingståg
 Den kämpaätten går,
 Och undan vika berg och våg,
 Och frö, som gömdt i jorden låg,
 I solen ut sin blomma slår
 Och gläds åt vänlig vår.

Då trollas fram i skogens natt
 Den trägna flitens bo,
 Och skörden gungar der så gladt,
 Och ängen fylls med blommors skatt,
 Och hjordar beta nu i ro,
 Der förr var ödslig mo.

Du Svenska odalmanna-stam,
 Än är ditt verk ej slut.
 Med forntids kraft du bryte fram
 I skog och mark, i rök och dam!

Då vidgas utan blod och krut
Din hembygds gränser ut.

Då skall en gång vårt fosterland
Välsigna fädrens id.

Och rundtomkring vår fria strand
Skall spira upp i solens brand
En herrlig skörd för evig tid
Af dygd och ljus och frid.

DEN SVENSKA GRUNDLAGEN.*

Det går en glädjeblixt genom Sveas merg,
Der hög ännu på den klippiga stranden hon sitter,
Ty vårens fågning ler öfver dal och berg,
Och Svenskens hjerta för friheten jublande spritter.

I femti lugna solhvarf hon ostörd haft
Den bästa gåfva, som menskorna fingo af Herran,
En frihet, mäktigt värnad af lagens kraft,
Från våld och veld, som ljus ifrån mörker, så fjerran.

Dock — Sveriges frihet skjuter sin starka rot
Igenom sekler af mandom och segrar och ära;
De rika grenar sträcker hon skyn emot,
Och djupets malmer de väldiga rötterna nära.

Hon står som Ygdrasil uti sagans land,
Som ofvan himmelen räckte med skuggiga kammen,
Och ingen Nidhögg mäktar med mordisk tand
Att gnaga safter och lif ur den herrliga stammen.

* Vid Grundlagsfesten i Upsala den 9 Juni 1859.

Och därför — hur än häfderna skifta må,
 De gömma friheten dock som en perlande åder,
 Der Sveas grundfärg speglar sig djup och blå,
 Och vågens klarhet dess himmelska ursprung förräder.

Nu står hon säkert rotad på klippfast grund
 Med Lag och Rätt vid sin sida, den strålande drottning.
 Välsignadt därför minnet utaf den stund,
 Då Svea gick med seger ur stormarnes brottning.

Du ädla moder, skåda dig stolt omkring
 Och gläds att än öfver frihetens klippor få trona!
 Kringdig och kungen sluta vi trofast ring,
 Och ingen makt skall krossa din åldriga krona.

Gjut in din kärlek i dina söners barm
 Och lär dem älska hvarandra som verkliga bröder,
 Ty brödrakärlek, lefvande, rik och varm,
 En *grundlag* är, som på eviga makter sig stöder.

Och fast din sol än stundom i moln har gått,
 Hon sjönk dock aldrig ännu under blodiga vågor.
 Nu skall du stånda fast, som du fordom stått,
 I morgonskimret af vaknade frihetens lågor.

LJUSET.

Heliga ljus,
Strålände blick ur den Eviges öga!
Högt från din himmel du tänder
Glädjen och lifvet bland jordens grus.

Fordom du satt
Doldt som en tanke i Skaparens hjerta.
Se, vid hans mäktiga: Varde!
Glänste du fram genom chaos' natt.

Mörkret försvann,
Lugna dess kämpande makter sig lade,
Och uti stjernor och solar
Stilla din värmande stråle brann.

Verldarnes dans
Ordnar sig vidt kring oändliga rymden,
Tänkande människan jublar,
Manad till lif i ditt ögas glans.

Vaknande står

Fram i sin fägring den unga naturen,
 Bäcken och blomman och skogen
 Helsa det gryende livvets vår.

Än du till fröjd

Väcker som fordom den slumrande jorden,
 När ur det rodnande hafvet
 Vänligt du stiger på fästets höjd.

Morgonen gryr,

Tusende stämmor i skogen dig lofva,
 Tyst ur det menckliga hjertat
 Bönen, en dufva, mot höjden flyr.

Kommer han se'n

Vallmobekransad den vänliga natten,
 Slutet dock icke ditt öga,
 Strålar i stjernornas milda sken.

Är det ej du,

Som med din himmelska, värmande låga
 Brinner i skalden och sången,
 Tänder hos snillet dess eld ännu?

Är du ej slägt,

Säg, med den helige Siarens tanke?
 Höljes ej sanningens gudom,
 Heliga ljus, i din skära drägt?

Kanske också

Tänder du kärlek och hopp i mitt hjerta,
 Och för min ande du visar
 Målet bland stjernor i himlens blå.

Led mig till dem,

Strålande blick ur den Eviges öga.

Lys mig, o! lys mig på vägen
 Upp till mitt himmelska fadershem!

VERLDSMUSIKEN.

Underbara toner
Ur naturens hjerta,
O, hvem löser edra
Harmoniars gång?
Haf och jord och himmel,
Hvem, o hvem skall tyda
Edra suckars dunkla,
Mystiskt djupa sång?

Vandrar jag i skogen,
Lyst af dagens stråle,
Hör jag tusen stämmor
Klinga högt i sky.
Fogelskarans gälla,
Glädjefulla drillar
Genom luftens vågor
Upp mot höjden fly.

Högt i trädens kronor
Som en andehviskning
Smältande ackorder
Vestanvinden slår.

Bäckens klara vatten
 Rullar sina perlor
 Fram i tonkaskader
 Genom dalens vår.

Sitter jag på berget
 I den tysta natten,
 När i himlens armar
 Jorden slumrat af, —
 Hör, ett stilla echo
 I mitt hjerta ljuder,
 Då dess vaggsång bäfvar
 Öfver land och haf.

Så den stumma vågen,
 Som till hvila längtar,
 Slår för strandens blommor
 Mildt sin elegi;
 Och när stormen ryter,
 Dundrar thordönsstämman
 Sina dofva toners
 Hemska melodi.

Sfererna, som dansa
 Genom himlarymden,
 Klinga ju i enig
 Samklang ock sin ton;
 Och i höjden sjunga
 Tusen sinom tusen
 Englar jubelhymner
 Kring den Högstes tron.

Men ur menskohjertats
Underfulla strängar
Lockar dock naturen
Sina skönsta ljud.
Yrande i glädje,
Smältande i tårar,
Svinga de med sorg och
Fröjder upp till Gud.

Der — se, der är målet
För naturens jubel:
Hjertats sånger ila
Till hans fotapall;
Upp till honom höja
Bäcken, fogeln, skogen,
Åskans röst och stormen
Sina toners svall.

Sjelf igenom verlden
Som en väldig treklang
Brusar Herrans ande,
Skapande och stor:
Sanning, Godhet, Skönhet
Äro gudadoner,
Strömmande från honom,
Som i höjden bor.

SKALDENS AFTONBÖN.

Natten sänker tyst sin vinge
Öfver jorden, mild och skön,
Stilla lyrans strängar klinge
Skaldens aftonbön!

Tack, o fader, för de stunder,
Som du skänkt din son i dag!
Tack för hvarje diktens under,
Hvarje harposlag!

Som ett barn, o låt mig hvila,
Skyddad af din fadershand,
Och min själ bevingad ila
Bort till drömmens land!

Och när verdens millioner
Helsa solen på sin stig,
Skänk mig nya, friska toner
För att prisa dig!

ÖRNEN.

Öfver haf, öfver land
Uti morgonens brand,
Se, der seglar den stolta,
 Konungsliga örn!
Och han spejar med fröjd
Från sin luftiga höjd
Kring den hvälfvande skapelsens hörn.

Genom dimma och sky,
Genom stormande by
Går i stigande kretsar
 Hans bana uppåt.
Skall ej vingen bli matt?
Är deruppe ej satt
Någon gräns för hans svindlande stråt?

Se, nu sjunker han ner!
Han förmådde ej mer.
Mullen kräfver tillbaka
 Till slut, hvad den gaf.

Fastän foglarnes kung,
 Blef din krona dig tung
 Der i etherns oändliga haf.

Det var eld i din blick,
 Majestät i ditt skick,
 Då du spände din vinge
 Mot strålande sol;
 Dock hur ståtligt du sam,
 Icke nådde du fram
 Till den Eviges herrskarestol.

Ej du mäktar ändå
 Ofvan himmelen blå
 Att till skapelsens ursol
 Dig svinga med makt,
 Icke såg du den hand,
 Som tändt stjernornas brand,
 Och som grunden till verlden har lagt.

Ila hem, sök dig ro
 I ditt klippiga bo,
 Och lägg neder den krona,
 Som mistat sin glans!
 Ty besegrad du är,
 Och en starkare bär
 Genom rymden sin segrarekrans.

Han är kung öfver allt:
 Har du sett hans gestalt?
 Det är människotankens
 Konungliga örn.

Hur han spejar med fröjd
Från sin luftiga höjd
Kring den hvälfvande skapelsens hörn!

Ingen himmel för hög,
Dit hans vinge ej flög,
Ingen stjerna för fjerran
I rymden är satt.
Intet hejdar hans fjät, —
Icke Guds majestät,
Icke afgrundens svartaste natt.

Än vid himlarnes fall
Som en stråle han skall
Blicka fram öfver grusade
Verldars ruin.
Sist en gång som en ton
Kring den Eviges tron
Skall han klinga i verldsharmonien.

STORMFOGELN.

Dig jag sjunga vill i den skumma natten,
Stormens fogel, son af det gungande haf,
Du, som brottas stolt med orkanens jätte,
Aldrig böjd af dess spiras makt.

Ingen ser din kamp i den öde rymden,
Ingen sjunger vexlande stridernas gång; —
Är väl värdig dock äfven du en tonklang,
Fast ej siska, ej näktergal.

Här på strandens ödsliga, vilda klippa
Vill jag lyssna tjusad till stormens musik.
Det är skönt att skakas af dessa toner:
Jag har tröttnat vid vestans suck.

Herren spelar mäktigt naturens orgel,
Tusen stämmor brusa i skapelsens döm.
Domsbasunen ljuder, och tempelhalvvet
Skimrar herrligt i blixstens glans.

Om du känner skalan till gudasången.
Följ dess thema då i dess slingrande fjät!

Hör du vindens kraftmelodi! I fjerran
Rullar åskan sin dofva bas.

Molnen bädda skuggande natt kring himlen,
Vågen slungas, splittrad i skum, emot skyn,
Jorden darrar, flämtande suckar stiga
Ur dess hjertas fördolda djup.

Intet lif jag spanar i dunkelt fjerran.
Stolte seglarn sjunkit i slukande våg.
Dig, blott dig, oändliga havvets ättling,
Stormens fogel, jag spanar än.

Lätt, som lärkan stiger en vårlig morgon,
Skär du snabb i luftiga kretsar din väg,
Kysser muntert fradgande böljans hjessa,
Badar bringau i perleskum.

Är det lustigt, säg, på din djerfva bana?
Blir ej vingen trött af sin vådliga lek?
Skrämmer ej till slut ditt förvägna öga
Af det giriga djupets troll?

Nej, så stolt, som vore du havvets konung,
Styr du säkert fram på din nattliga stråt,
Och när vinden tystnar och vågen sjunker,
Lugn du hvilar på klippans spets.

Upp, min själ! Det kallar jag mod i stormen.
Likna honom, trotsa den dånande sjö!
Och när vinden tystnar och vågen sjunker,
Sitt och hvila på klippan dig!

Stolta fogel! Trotsig som du, jag ville
 Leka fram min lefnad i tumlande strid
 Och som du en gång i den sista stormen
 Dö, besjungen af vind och våg.

SÅNGARENS HEM.

Mitt hem är så ringa, dess dörr är så låg,
Men aldrig en kärare boning jag såg
Kring hela den grönskande jorden.
Der lefver mitt minne, der föddes mitt hopp,
Der lärde jag blicka till himmelen opp
Och älska mitt hemland i Norden.

Väl skimra ej kronor i sångarens tjäll,
Och skumt är derinne i mörknande qväll,
När solen i hafvet sig sänker;
Men ljus har jag nog till att sjunga ändå,
Det ljus, som ej slocknar, från himmelen blå
I tindrande stjernorna blänker.

Ej slingrar sig purpurn i skiftande krans
Kring torftiga väggen och gjuter sin glans
På präktiga gyllne klenoder;
Ovanskliga skatter jag eger likväl
Och njuter dem tacksam med lågande själ
Och delar dem gladt med en broder.

Den glödande solen mig skänker sitt guld,
Och månen, som strålar i qvällen så huld,

Med dallrande silfver mig täcker,
 Och daggens juveler i ljusnande natt
 Och bäckens kristaller, — de äro den skatt,
 Som vänliga jorden mig räcker.

Och är ej den doftande skogen en sal,
 Så luftig och fri, och den blommiga dal
 Mer skön än det gyllne gemaket?
 Der spela ju foglarne sin symfoni,
 Och blänkande viken är spegeln deri,
 Och solen är kronan i taket.

Och är ej mitt stolta, mitt herrliga land
 Med snöiga fjäll och med grönskande strand
 Mer värdt än allt guld uti världen?
 Ej byta jag ville, hvad jorden än gaf,
 Mot rikaste skatter den frihet, — den graf,
 Jag ärfde vid fädernehärden.

Än broderlig vänskap och ynglingafröjd
 Och skallande sånger kring dal och kring höjd,
 Der tjusningens blommor jag plockar?
 Och allt hvad jag skönt af min älskade fick,
 De perlande tårar, som le i dess blick,
 Och guldets i fladdrande lockar?

Så lycklig är icke en kung i sitt slott,
 Som jag i den torftiga boning jag fått,
 Förnöjd med min sång och min lyra.
 Ty saliga Gudarne gästa mitt hus,
 Och stundom till dem i det himmelska ljus
 Jag ilar i svärmande yra.

Ja, sjunga jag vill, hvad mitt hjerta förmår,
Blott stundom en värmande stråle jag får
Från ljusets och skönhetens zoner.
Då lyfter jag nöjd ur mitt ensliga tjäll
Till hemmet derofvan i lefnadens qväll
Min vinge med jublande toner.

NATUREN.

Friska natur! Med jublande toner
 Skyndar jag glad till din kraftiga barm.
 Lyft mig, o lyft mig till ljusare zoner,
 Bort ifrån världens eviga larm!
 Leka jag vill med vindarnes fläktar,
 Dricka på berget din herrliga nektar,
 Dricka min ande berusad och varm.

Mäktiga känslor vidga mitt hjerta,
 Tanken sig känner så spänstig och stark.
 Se, huru furan lyfter sin smärta,
 Svigtande stam ur den klippiga mark!
 Fogeln i toppen sjungande sitter,
 Lyssnar förtjust, hur hans vänliga qvitter
 Ljuder så stilla i susande park.

Källan i bugtiga loppet kring lunden
 Dansande slingrar sitt silfrade band,
 Hoppar med fröjd öfver blommiga grunden,
 Sorlar melodiskt mot grönskande strand,

llar med hast öfver mossiga stenar,
 Skalkas med björkens slokande grenar —
 Bilden af lifvet i morgonens brand.

Bort ifrån dalens doftande lindar
 Flyger jag hän till det väldiga berg.
 Upp! Jag vill känna de nordiska vindar
 Fläktande friskt genom ben, genom merg.
 Der är jag närmare himlen och ljuset,
 Der kan jag blicka till fädernehuset,
 Strålande mildt med azurens färg.

Herrliga taflor tjusa mitt öga:
 Bländande gjuter solen sin glans.
 Grönskande stränder i fjerran sig löga
 Lustigt i glittrande vågors dans.
 Borta vid randen af himmelens salar
 Skogiga höjder och rosiga dalar
 Sträcka sig vidt i en blånande krans.

Mäktiga floden bland vänliga kullar
 Skrider med skummiga böljor framåt.
 Hän öfver fält, öfver klippor den rullar
 Fram majestätiskt sin herrliga stråt.
 Brusande för den sitt silfver mot hafvet,
 Snart i dess sköte det ligger begrafvet,
 Hvirflar i skum under stormarnes gråt.

Rundt kring den slingrande stranden trona
 Skogarne stolt i sin mystiska prakt.
 Högt i den dunkla, den luftiga krona
 Vindarnes stämman sjunger med makt.

Muntert smattrande valdthorn klinga —
Hör du de präktiga tonerna svinga,
Förda af echo, från trakt till trakt!

Se, der stiger en örn emot höjden,
Styr emot solen sin svindlande gång.
Spänn dina vingar, min ande, i fröjden,
Följ honom, följ honom! vägen är lång.
Ila till Gud genom rymderna buren,
Säg honom tack för den rika naturen,
Sjung vid hans fötter din skönaste sång!

HÖSTMORGONEN.

Blek och sorgsen ur hafvet går
Dagens konung på himlen upp,
Silar genom tunga skyar
Knappt en värmande stråle.

Morgonrodnan sin purpurdrägt
Lagt vid skaparens fötter ned.
Aldrig mer på östervågor
Svajar gyllene slöjan.

Himlen sörjer på nytt sin brud,
Jorden, somnad och lagd på bår;
Endast hvita svepeduken
Höljer ännu ej liket.

Träden sträcka mot höjden hän
Nakna armar och be till Gud,
Och vid stormens vilda famntag
Skälfver frostiga kronan.

Blomman lutar mot mullen ned.
 Hennes smärtas förstulna tår,
 Isad under nordans kyssar,
 Brinner matt i dess öga.

Floden ilar med dystert knot
 Skummig fram på sin nötta väg,
 Hotar, gäser, sjunker tröttad,
 Längtar ock efter hvila.

Fogel lilla, som pickar der
 På mitt fönster, du fryser visst.
 O, kom in! Jag vill dig värma
 Vid mitt klappande hjerta.

Värma? Nej, jag ej värma kan.
 Stanna heldre i vindens famn!
 Varmare dess hjerta klappar
 Än den suckande skaldens.

O, du sjelf är en skald också,
 Sjunger ständigt naturens fröjd,
 Sjunger kärlekens och glädjens
 Allt berusande lycka.

Säg mig, älskande sångarsjäl,
 Kände du i ditt lilla bröst
 Qvalets aldrig trötta gamar
 Dricka lystna ditt hjertblod?

Brann din själ någon gång också
 Af en längtan, hvars ideal

Än förtjusade ditt öga,
 Än dig gäckande flydde?

Nej, blott kärlek och lust och fröjd
 Vägen hittade till ditt bo.

Ingen dunkel anings spöken,
 Ingen längtan dig plågat.

O, så kom för att värma mig,
 Skänka hopp och försoning än
 Åt ett hjerta, som förtvinar
 Under stormar och kyla!

Kom att sjunga om evig vår,
 Ewig kärlek och evig fröjd!

Då skall ur mitt hjertas kamrar
 Vika Saulsdemonen.

Då skall våren med blommors prakt
 Uppgå herrlig för mig igen,

Och min längtans töckenbilder
 Fly med vikande stormen.

MODERSFAMNEN.

Jag mins ett hem af evig frid,
Dit stormen aldrig hann,
Der solens stråle, varm och blid,
På klarblå himmel brann.

Det hemmet var så ljust, så gladt,
Der trufdes jag så väl.
Dess bild har lyst så mången natt
I drömmen för min själ.

När sorgen tärde i mitt bröst,
I ögat brann en tår,
Då fick jag der så vänlig tröst,
Och upp gick sol och vår.

Min bittra tår en kyss så öm,
Så ljuflig smekte bort,
Och sorgen i en stilla dröm
Mig flydde inom kort.

Och var min själ af glädje ljus,
 Då blef der ljust också,
 Och tanken flög från jordens grus
 Med fröjd mot himmel blå.

Det hemmet var min moders barm:
 Nu är den stängd för mig,
 Nu står jag här så svag och arm
 På lifvets öde stig.

Ej mer du lyssnar till min bön,
 När qvällens timma slår,
 Och höljer med en dröm så skön
 Mitt hjertas djupa sår.

Ej mer, när solens ljuskaskad
 Mig skänker lif igen,
 Du står invid mitt läger glad
 Och bådär morgonen.

O, blif dock alltid hos mig när
 Med samma kärleksdoft,
 Och gör min själ för himlen kär
 Och fri från jordens stoft!

Då bor jag än, som förr så nöjd,
 I samma lugna hamn,
 Och minnes än med barnslig fröjd
 Din ljufva modersfamn.

SENSITIVAN.

En själ jag vet så känslfull,
Der himlen, strödd med stjernors gull,
Sig speglar evigt klar och ren
Med blida strålars sken.

Som källan flyter tyst framåt
Sin klara, blomsterhöljda stråt,
Så flödar kärlek derutur
Till menskor och natur.

Osynlig bor en engel der
I ljusets slöja, fin och skär,
Och qvinlighet är engelns namn
I detta hjertas famn.

Och godhet är hans andes flägt,
Och barnslig oskuld är hans drägt
Och trohet, skönhet, harmoni
Den luft, han lefver i.

Det hjertats känslor strömma hän
 Som rosendoft bland lundens trän:
 Jag ser den ej, jag anar blott
 Den varma blick, jag fått.

Det hjertat eger speglar två,
 Som vårens rena himmel blå,
 I tårars dagg, vid glädjens ljud
 Ett återsken från Gud.

Och ljuset ur Allfaders blick
 I dubbelt mått det dricka fick.
 Och se, det strömmar ut med makt
 I klara strålars prakt.

Du varma, känslofulla själ!
 Hvad bäst du liknar, vet jag väl:
 En sensitiva, späd och skär,
 Din lefnads blomma är.

Nog såg jag mången gång, hur tyst,
 När nordans kalla fläkt dig kysst,
 Din kronas ljusa blad du slöt
 Och smärtans tårar göt.

Och ofta sjelf jag andats på
 Din blomma sorgens dagg också,
 Och gladt mig sedan, då dess knopp
 Sig höjt mot ljuset opp.

Du är mig dyrbar som min mor: —
 I grafvens dunkel nu hon bor.

För dig jag beder som en son
Om kärlek ofvanfrån.

Så gläd dig åt ditt blomsterlif,
Och kärlek tag, och kärlek gif!
Nog lyssnar himlen till min bön: —
Din glädje blir min lön.

VÅRVISA PÅ SJUKBÄDDEN.

På min plågas dystra läger
Öfvergifven ligger jag.
Allt, hvad lif och anda eger,
Fröjdas åt Guds fria dag.
Ingen himmel ser mitt öga,
Ingen solglimt smyger hit.
Kom, o vinterstorm, och snöga
Vårens blomstermantel hvit!

Arma fånge, du må tigga
Om en skymt af Guds natur, —
Stilla, tålig skall du ligga,
Blicka kring uti din bur.
Dock, tag bort den trumpna minen!
Ingen engel stiger ner
För att lyfta på gardinen,
Dit din blick så trånfull ser.

Tror du, det är vår på jorden?
Hör du icke stormens dån?

Varma hemmet här i Norden
 Är ju gode Gudars lån.
 Stackars sparfven, han får frysa,
 Du har ljus och värme nog.
 Tänk de arma små, som rysa
 Nu af köld i mark och skog!

Nej, ack nej! Jag hör hans qvitter
 Gladt och lifligt dagen lång,
 Vet, att ute lifvet spritter,
 Fylldt af doft och fogelsång.
 Och jag vet, att himlen strålar
 Hvarje morgon klar och ny,
 Att om qvällen solens fålar
 Bada sig i rosig sky.

O, jag kan i ord ej fatta
 Min förmättna längtans makt.
 Prålar ängens blomstermatta
 Än med rika färgers prakt?
 Säg, om än i svala qvällen
 Vinden leker, glad och yr,
 Kring de sköna, kära ställen,
 Dit min trötta tanke flyr?

Brinna än i dunkla natten
 Klara stjernor i det blå?
 Höres än ur strömmens vatten
 Neckens tysta tonsuck gå?
 Höjer skogens foglaskara
 Jubeldrillar än till Gud?

Blåa himmel, svara, svara
På min längtans brutna ljud!

Tyst, var tyst! mitt hjerta brister
Under tjusta känslors ström.
Verkligheten, sträng och bister,
Skingrat har min ljufva dröm.
Fram med pulver och med droppar,
Ät och drick, hvad du förmår!
Gläds, att blommor, blad och knoppar
Grönska än i hoppets vår!

HJERTATS VISA.

Jag, fattiga tingest i människans bröst,
Hvad ondt har jag gjort här i lifvet?
De höja ju alla emot mig sin röst:
Allt ondt är af hjertat bedrifvet.
Dock sitter jag stilla och klappar och slår
Och räknar, hur lifvet förgår.

Än är jag för liten, än är jag för stor,
Än tviflar man på, om jag lefver,
Än kall som det jern, uti klipporna bor,
Än åter så eldfängd som näfver.
Jag sitter dock stilla och klappar och slår,
Och intet deraf jag förstår.

När ungdomen dansat, tills kraften är slut,
Då klagar den straxt på sitt hjerta.
Poeten, som rimmat sitt lexicon ut,
Förtviflad tar »hjerta« och »smärta«.
Jag sitter derinne och glöder af harm
Och klappar så häftig och varm.

När älskaren, sviken i kärlekens hopp,
 På världen förbannelser hopar,
 Då blickar han dyster mot stjernorna opp,
 Och: »trolösa hjerta!» han ropar.
 Då slår han på mig under buller och bång
 Och sjunger så gråtmild en sång.

Och kommer en narr ibland människors barn
 Och världen med dårskaper fyller
 Och störtar till slut i sitt trassliga garn,
 På hjertat så gerna han skyller.
 Han skapade sjelf ej sitt gäsande blod:
 Han var ju så glad och så god.

Dock vet jag ett hem, der jag trifves så väl:
 Det är hos en älskande flicka.
 Då lefver i hjertat en lågande själ,
 Då får utur ögat jag blicka.
 Då sitter jag stilla och klappar och slår
 Och räknar, hur tiden förgår.

Men sist, när en gång ur sitt jordiska band
 Den kämpande anden vill ila
 Och svinga igen till sitt fädernesland,
 Då lägger sig oron till hvila;
 Då sitter jag stilla och klappar och slår,
 Då vet jag, när lifvet förgår.

KÄRLEK OCH FOGELSÅNG.

Liten flicka med gläddtig håg
Sprang i skogen så gerna,
Sjelf en blomma, bland blommor låg,
Och mot bilden i källans våg
Ögat log som en stjerna.

Lätta vindar i luftig dans
Kyssa rosiga kinden,
Leka muntert med lockars krans,
Hviska sakta om blickens glans; —
Ack, den näsvisa vinden.

Hvita björken mot himlens höjd
Lyfter ståtlig sin krona,
Eken står som en gubbe böjd,
Och derofvan i oskuldsfröjd
Fogelsångerna tona.

Tusen stämmor med skilda ljud
Klinga herrligt i skogen.
Trasten sjunger sitt hjertas brud,
Siskan qvittrar i högtidsskrud
För sin sköna så trogen.

Liten flicka på mossklädd strand
 Lyssnar tankfull till sången.
 Hjertat klappar, och kindens brand
 Häftigt glöder mot snöhvít hand; —
 Månn' den lilla är fången?

»Säg, du fogel på grönan qvist,
 Hvi du jublar och glöder?
 Herrligt måste det vara visst
 Sjunga, leka i skog och sist
 Draga hädan mot söder?» —

»Flicka, sången är hjertats tal: —
 Skall jag då icke sjunga?
 Lifvets fröjder och lifvets qval.
 Glad jag qvittrar för berg och dal;
 Aldrig tröttnar min tunga.

Stiger solen på himlen opp,
 Sjunker solen i vågen,
 Evtigt jublar om fröjd och hopp
 Skogens vingade sångartropp,
 Lätt och munter i hågen.

Men den makt, som mig sången ger,
 Det är kärlekens anda.
 När naturen du vårprydd ser,
 Sjunker himlen till jorden ner,
 Sång och kärlek sig blanda«. —

DRYCKESVISA.

Låt oss hurtigt tömma
Lifvets sommarbål,
Ty dess safter gömma
Glädjens perlor. Skål!
Må med fröjd vi dyka
I dess gyllne vågor!
Se, de glöda, ryka
Som ett haf i lågor.

Och på botten sjelf
Af den ljusa elf
Amor, liten gäck
Sitter klädd till Neck.

Derför låt oss tömma
Lifvets sommarbål,
Ty dess safter gömma
Glädjens perlor. Skål!

Hör, den stackars Necken
Klagar utan ro,
Längtar upp ur bäcken,
Vill i hjertat bo.

Kan så grym du vara,
 Låta gossen sitta
 Der i nöd och fara
 Och ur vågen titta?
 Nej, drick ur det haf,
 Som kan bli hans graf.
 Och hans tack du får,
 Innan dagen går!
 Derfor låt oss tömma
 Lifvets sommarbål,
 Ty dess safter gömma
 Glädjens perlor. Skål!

Vet du, hvad der brinner
 Med förklaradt sken?
 Jo, i bålen finer
 Du den vises sten.
 Sorgens mogna drufva
 Der i tårar flyter;
 I dess safter ljufva
 Glädjens sol sig bryter.
 Ty den tysta tår,
 Som du göt i går,
 Föder fröjd i dag:
 Så är jordens lag.
 Derfor låt oss tömma
 Lifvets sommarbål,
 Ty dess safter gömma
 Glädjens perlor. Skål!

FOGELN I BUR.

Klagar du, skogens vän,
 Stilla ditt öde än?
 Har du ej glömt de fröjder,
 Lifvet fordom gaf?
 Mins du ditt vårlifs sång?
 Mins du, hur dagen lång
 Ilande vingen lyftes
 Högt öfver skog och haf?
 Mins du än?
 Sjung och var glad ändå!
 Sorgernas dar förgå.
 Och när den tysta sången
 Klingat sista gången,
 Då
 Bäddas din graf.

Kämpande menskosjäl,
 Är du en fogel väl,
 Som uti buren qvittrar
 Smärtans brutna ljud?

Mins du din vår också?
 Himmelen, klar och blå,
 Log mot ditt tjusta öga
 Gladt som en ungdomsbrud.

Mins du väl?

Sjung och var glad ändå!
 Sorgernas dar förgå.
 Snart genom längtans tårar
 Skimra hoppets vårar:

Hän

Flyr du till Gud.

DEN TAPPRES GRAF.

Red till en graf för den tappra
Vid brusande hafvets strand!
En hjälte i lifvet och döden,
Han föll för sitt fosterland.

Som störtade furan ligger
På klippan, der stolt hon stod —
Här föll han, och här skall han hvila
I mullen, som druckit hans blod.

Slut samman hans Brustna öga!
Nu skall det ej blixtra mer.
Den arm, som mot våldet höjdes, —
Nu sänks den i jorden ner.

Stryk bort den blodiga locken
Från bleknade pannans snö!
Fri vare den än i döden:
För friheten visste han dö.

I djupet ned skall han stiga,
Som segrande hjelte klädd.
På röda rosor du ligger, —
Hur ljuflig, o broder, din bädd!

Ej lagersmyckas din tinning,
Men hjelteäran är nog,
Och stridernas åska sjunger
Din grafsång kring berg och skog.

Och ingen tärna skall vattna
Din kulle med tårars flod,
Men minnets blomma skall spira
Med fröjd ur ditt varma blod.

Du härarnes Gud, o hör mig!
Ej ber jag om segrens krans,
Men gif mig, när dagen stundar,
En död så herrlig som hans!

MODER OCH SON.

En moder ligger i mörkan natt
Och drömmer hemskt om sitt hjertas skatt,
Om ende sonen, af brottet född,
Likt vinterblomman i knopp förödd.

När brödet tryter,
Är bäst att älsklingens hjertblod flyter.

När klockan dånande klämtar tolf,
Då står den lille på blodstänkt golf.
Och modren ligger så tyst och blek
Och ler så dystert åt drömmens lek.

Med blodlös tunga
Hon hör det mördade barnet sjunga:

"Och hi och hej! Du min moder, säg!
Hvem ledde dig uppå syndens väg?
Hvem gaf ditt hjerta ett hjeltemod,
Som aldrig brann i varginnans blod?"

Hos vilda djuren
Fins moderskärlek dock af naturen.

Det är så kallt under stock och sten,
 Der du mig gömde vid månens sken.
 Men du skall stånda till doms en gång,
 Och därför räds du min ugglesång.

Kom, kyss mig, moder!

Jag är ditt samvetes trogne broder.

Af dig jag fordrar ej gods, ej gull,
 Blott du mig lägger i vigdan mull;
 Ty jag är trött vid den vilda dans,
 Jag trådt i nattliga stjernors glans.

Jag får ej hvila,

Förr'n du har blödt under lagens bila.

Vill du mitt famntag ej känna på?
 Min arm är liten, men hård ändå.
 Omkring din hals jag den slingra skall,
 Och straxt du ligger så blek och kall.

Hvad dödman famnar,

Med nästa timma i grafven hamnar."

Och hanen höjer sitt morgonrop;
 Den lilles knotor de falla hop,
 Nu har han slutat den vilda dans,
 Han trådt vid nattliga stjernors glans.

När dagen randas,

Den arma modren ej längre andas.

DEN GAMLE SKOLMÄSTAREN.

Här sitter jag vid min ensliga härd
Och sjunger, fast gammal och grå.
Hvad skrattar du åt, du dårliga värld?
Har jag ej ett hjerta också?
Det känns ej så lätt att tråla för bröd,
Den gamle är ensam, har ej något stöd.
Dock ler jag ibland och sjunger en sång:
Jag ock varit ung en gång.

Nog mins jag min vår, — fast nu är det höst;
Så lycklig den tiden jag var.
Hvad kärlek, hvad hopp det brann i mitt bröst!
Säg nu, att ej hjerta jag har!
Nog mins jag också, hur *hon* mig bedrog —
Då släcktes min låga, och hoppet — det dog.
Men kärt är mig dock den älskades namn;
Nu göms hon i grafvens famn.

Min hjessa är grå, och kraften är slut,
Och kulen och mörk blir min dag,
Och nu är jag trött vid lexor och stut,
Ty hjerta det har äfven jag.
Snart börjar jag sjelf en skolgosse bli,
Som längtar till himmelens akademi.
O vore jag snart, som alltid mig lik,
Den minste i himmelrik'!

VALLGOSSEN.

I den ensliga skogen jag vankar
Med små getter och bråkande lam.
Jag är ensam, men dock mina tankar
Locka lif utur tallarna fram.
När på mossiga tufvan jag sitter.
Då begriper jag furornas sång
Och de jublande foglarnes qvitter
Och de dansande böljornas språng.

Det är gladt ibland susande tallar,
Det är fritt i min luftiga sal.
När min visa från berghällen skallar,
Svarar echo från dal och till dal.
Och jag undrar med klappande hjerta,
Hvilken echo mänd' vara likväl,
Som har toner, så klara, så hjerta,
Och som sjunger min visa så väl.

Jag är ensam, — och ändock är skogen
 Utaf tusende varelser full.
 Liten blomma bland stenarne trogen
 Till mig nickar med krona af gull.
 Och jag språkar med ärlan och bäcken,
 Och jag leker med himmelens vind,
 Och jag ser både skogsfrun och Necken,
 Och dock bleknar ej därför min kind.

Mången gång i den skymmande natten
 Har jag hvilat i villande skog
 Och ur strömmarnes brusande vatten
 Hört en sång, som mig sällsamt betog.
 Det var Necken: jag såg honom stilla
 Dyka upp ur den skummiga våg,
 Och han sjöng sina qval för mig lilla
 Och så underligt mild blef min håg.

Och när skogsfrun i buskarne smyger,
 Icke räds jag för henne ändå;
 Ty jag läser min bön, — och då flyger
 Bort i skogen det lockande rå.
 Och när elfvan på tufvorna dansar,
 Ej hon skrämmer mitt barnsliga sinn'.
 Jag har sett deras kronor och kransar,
 När de smögo i elfkullen in.

Men när månen på vågorna blänker
 Med sitt glittrande, vänliga sken,
 Mången underlig tanke jag tänker,
 Der jag hvilar mig trött på en sten.

Jag har sett ifrån kullen deroppe,
 Huru floden går fram på sitt tåg:
 Säg, hvart skyndar då droppe vid droppe,
 Säg, hvart ilar då våg efter våg?

Jag har sett, huru skogar och gården
 Smälta samman med himmelens ring.
 Är derborta väl slutet på verlden,
 Eller fins derbakom någonting? —
 Ack, den verld, som är skapad af Herran,
 Måste vara båd' herrlig och stor.
 Ja, den räcker nog långt bort i fjerran,
 Ty Hans ande i skapelsen bor.

Jag har sett uppå himmelens fäste,
 Huru stjernorna sprida sin glans,
 Och jag tänkte: o fader, den bäste,
 Som för jorden och himmelen fanns,
 Är det slut med ditt herrliga rike,
 Der jag ser denna himmel så blå,
 Eller eger väl jorden en like?
 Finnas skogar derofvan också?

Du har sett på mig vänlig så ofta,
 Fastän blott jag en vallgosse är;
 Du har gladt mig, när ängarne dofta,
 Du har gifvit mig blommor och bär: —
 Skall jag vandra med gettren, tills mergen
 I min arm som en bäck sinar ut?
 Skall jag växa som furan vid bergen
 Och stå qvar der, tills lifvet är slut?

Jag vill ut, jag vill ut för att känna
 Denna verld, som så underlig är.
 Såsom eld mina pulsar mig bränna,
 Och en underlig längtan mig tär.
 Men från skogen, den herrliga, friska,
 Tar jag med mig min barnsliga tro.
 Må en fläkt ifrån den kring mig hviska,
 När jag lägger mitt hufvud till ro.

Jag vill af dig ett litet ord
 Som en andaktig är
 Själens vid mig på ett ord
 Och en andaktig älskan mig är
 Men från för en af dem har jag
 En jag med mig min barne
 Så en härt från den kring mig
 En jag jagger till

EN SAGA.

Ljufva flicka, hvarför perlar
 Tåren i din klara blick?
 Fick du ej ditt lif, din glädje,
 Då du mig, min kärlek fick?

Ler ej himlen mildt mot jorden,
 Som en brudgum mot sin brud,
 Klinga ej kring berg och dalar
 Glada kärlekssångers ljud?

Se, naturen som ett tempel
 Smyckad står i vårens prakt,
 Och dess hjerta klappar, lifvadt
 Af en nyfödd glädjes makt.

Jorden blomstrar, och i himlen
 Bor en fader, evigt god: —
 Skulle du i tårar gjuta
 Dina ljufva känslors flod?

Kom och stilla vid mitt hjerta
 Dessa tårars varma ström!

Slumra der och dröm som sippan
 Gladt din ljusa morgondröm!

Lef i minnet, lef i hoppet!
 Njut förtrollad stundens fröjd!
 Kyss mig, hulda, — och jag möter
 Alla lifvets stormar nöjd.

Ack, nu vet jag, hvad du gråter, —
 Våra rosendrömmars död,
 När en gång af ödets jernhand
 Släckes våra känslors glöd.

Fattig såsom skogens fogel,
 Skall jag ensam gå min stig.
 Du är född i praktens salar,
 Och din väg blir ej med mig.

Gråt dock ej, min trogna dufva,
 Lyss till fogelns melodi!
 Se, hur blommorna i gräset
 Leka, kyssas liksom vi!

Sätt dig här vid källans vågor,
 Hvila lugnt emot mitt bröst!
 Jag vill sjunga dig en saga,
 Sjunga mod och hopp och tröst.

Under solens middagshetta
 Flög en trast på fältet fram —

Ögat liflöst, vingen mattad,
Strupen torr af qvalm och dam.

När och fjerran ej en källa,
Ej en droppe vatten blott.
Fogeln dignar, då han nalkas
Maktlös till ett praktfullt slott.

Kring dess stolta murar vakta
Skurna häckar rad vid rad,
Och han gömmer sina vingar
Under skuggomhöljda blad.

Och han klagar: vatten, vatten!
Dock ej rörs det stolta slott; —
När och fjerran ej en källa,
Ej en droppe vatten blott.

Se, då blickar genom skuggan
Mot den trötta fogeln opp
Liten ros, i ungdomsfägring
Öppnande sin första knopp.

Nu hon vinkar arme sångarn,
Och i blommans rika krans
Skiftar än en herrlig droppe
Uti tusen färgers glans.

Snart vid hennes fot han sitter,
Dricker lif i djupa drag,
Och han tröttnar ej att sitta,
Fastän dag förgår på dag.

Sina skönsta slag han spelar,
 Och den lilla lyssnar from;
 Underliga tankar hvälfva
 Djupt i hjertats helgedom.

Och en afton sjunger trasten:
 »Sköna ros, dig älskar jag!
 Sådan var den brud jag drömde,
 Som jag sökte natt och dag.

I ditt ögas milda spegel
 Ser jag himmel, jord och haf.
 Låt mig lefva vid ditt hjerta,
 Finna vid din fot min graf.«

Och hon rodnar blygt och svarar:
 »Sköna trast jag älskar dig!
 Glöden i ditt trogna öga
 Och din sång förtjusa mig.

Fri med dig jag ville sväfvä
 Genom himlens rymder glad,
 Och som du min vinge sola
 Ofvan skyn i ljusets bad.

Men vid praktens lunder fjettrad,
 Blir jag evigt från dig skild.
 Fly, o fly till fria skogen,
 Nöjd med minnet af min bild.«

Rosen tystnade och sänkte
 Töcknig blick mot jorden ned.

Och den sista aftonstrålen
Mildt sin glans kring tåren spred.

»Gråt ej» — hviska fogelns toner —
»Gråt ej ödets hårda bud!
Samma solljus dock vi dricka,
Skåda upp till samma Gud.

Dig, blott dig jag vill besjunga
Ljufva blomma, dagen lång;
Och när solens stråle slocknar,
Klinge blott för dig min sång.

Och när sist oss döden hinner,
Skall din ljusa blomstersjäl,
Lyft af mina toner, svinga
Upp med dig till Gud. Farväl!»

Sagdt. Och förd på lätta vingar,
Flyr han suckande sin kos,
Men ett sakta echo klingar
Af hans sång kring lundens ros.

MINNESBLOMMOR.

Dagen har flytt,
 Qvällen är sval.
 Susande vind
 Slumrar i dal,
 Slumrar på blanka vågor.
 Stjernornas små,
 Tindrande lågor
 Tända på fästet stå.

Gästa jag vill
 Minnenas lund.
 Kom i min famn,
 Svärma en stund
 Glädtigt, min trogna lyra!
 Ofta mitt qval,
 Sällan min yra
 Sjöng du bland berg och dal.

Mins du ännu
 Morgonens dröm?
 Fram ur ditt guld
 Qvällde en ström,
 Ack! af förtjusta toner.
 Mins du ännu,
 Verldars millioner
 Glömdes för henne ju?

Mins du, när först
 Henne jag såg
 Skimra som klar
 Majsol på våg,
 Öga i öga glödde?
 Kärleken smög
 Sakta och strödde
 Rosor omkring — och flög.

Lockarnes rikt
 Fladdrande guld,
 Pannan af snö,
 Blicken så huld —
 Mins du de kära dragen?
 Klappande barm,
 Dig jag betagen
 Sökte vid verdens larm.

Än liksom då
 Blomstrar hon nog,
 Tufvan i hög,
 Doftande skog,
 Der våra eder brunno.
 Aftonens glans,
 Timmarne svunno
 Hän i en luftig dans.

Ljufliga lund,
 Som i ditt sköt'
 Henne och mig
 Skyddande slöt,
 Grönskar du än vid stranden?
 Plaska, som då,
 Snäppan och anden
 Muntert bland vågor små?

Lyfter du än
 Vaggande topp
 Högt mot den blå
 Himmelen opp,
 Susar du gladt i vinden?
 Sjunger hon än
 Lekfullt i linden,
 Siskan, vår trogna vän?

Virar som förr
 Svallande sjö
 Vattrade band
 Rundt kring vår ö?
 Gångar vid stranden jullen?
 Står hon väl kvar,
 Björken på kullen
 Nu som i forna dar?

Hon är ej der,
 Sångarens mö.
 Fröjdernas ros
 Föddes att dö.
 Ack, hvad blef mitt? — Dess taggar.
 Nej dock, o, nej!
 Mildt kring dem vaggar
 Minnets förgät-mig-ej.

Kanske du re'n
 Glömt hvad jag var,
 Älskar ej mer
 Flyktade dar, —
 Dock, hur du än mig smärtat,
 Ljuflig och mild
 Brinner i hjertat
 Evigt din kära bild.

JAG TROR DIG EJ.

Skall jag ditt öga tro, Amanda,
Med sina lågors dunkla glans,
Der englar och demoner blanda
All tjusning, hos en qvinna fanns?
Så Eva log i kärlekssvallet, —

Men ock i fallet.

Ack nej, ack nej!

Jag tror dig ej.

Skall dina läppars doft jag suga?
Göms intet gift i blommans kalk?
En rosenmun kan äfven ljuga,
Och Amor är en farlig skalk.
En stackars tok så lätt han dårar, —

Och sedan — tårar!

Ack nej, ack nej!

Jag tror dig ej.

Jag tjasas af de silfvertoner,
Som qvälla ljufligt ur ditt bröst.
Men ve! hur många millioner
Ha gäckats af sireners röst!

Jag vilseförs i drömmens riken

Af den musiken.

Ack nej, ack nej!

Jag tror dig ej.

Ibland jag i ditt hjerta blickat

Och sett en himmel der, så ljus,

Och när dess englar mot mig nickat,

Jag glömt så gerna livvets brus.

Men ack, hur lätt af moln den täckes,

Och ljuset släckes!

Ack nej, ack nej!

Jag tror dig ej.

Så blir du evigt mig en gåta: —

När kan jag lösa den en gång?

Säg, skall jag skratta, skall jag gråta

Åt detta ljufligt grymma tvång?

Skall jag en gång, ur tviflet tagen,

Mig se bedragen?

Ack nej, ack nej!

Jag tror dig ej.

Der är hon, — retfull som Gudinnan,

Ur vågens perlskum stigen opp!

Jag följer tyst förtjusarinnan, —

I hjertat kämpa qual och hopp.

Ha, blott en oskuldsblick! — Jag brinner,

Och allt försvinner . . .

Ack jo, ack jo!

Jag måste tro!

VÄLKOMMEN!

Välkommen åter, milda låga,
Som fordom i mitt hjerta brann!
Likt irrbloss, som på ängen tåga,
Du kom och blänkte och försvann.
Och det blef natt uti mitt sinne,
En natt, der ingen stjerna log;
Nu är det ljust igen derinne
Och nyfödt är det hopp, som dog.

Välkommen åter! Med en tjusning,
Som kanske förr jag aldrig känt,
Jag helsar gladt den morgonljusning,
Du i min andes mörker tändt.
Min skumma blick är klarnad vorden
Och dricker sig af solljus varm.
Nu ser jag, det är vår på jorden
Och vår uti min egen barm.

Ja, det är vår, och mången blomma
I hjertat vecklar ut sin knopp,
Och mina tankar, barnsligt fromma,
De fly på nytt mot himlen opp.

Och kärlek är den sol, som bringar
 Min ande vårens blomsterskrud,
 Och kärlek är den makt, som tvingar
 Min tankes flygt igen till Gud.

Förr kände jag mitt hjerta flamma
 Som med vulkanisk eld så vildt.
 Är denna låga väl densamma?
 Nu värmer hon så lugnt, så mildt.
 Nu är det, som när solen lyser
 En morgon öfver blommig ängd,
 Och tanken icke längre fryser,
 Af varma strålar genomträngd.

Och diktens rymd, den evigt ljusa,
 Med tusen praktslott ofvan skyn,
 Der sånger genom hvalfven brusa, —
 Den öppnas åter för min syn.
 Nu kan min glada färd jag styra
 Ditupp i ljufligt svärmeri
 Och stränga än en gång min lyra
 Till kära toners melodi.

Så var välkommen, milda låga!
 Dröj länge, länge hos mig kvar!
 På hvarje qualfull själens fråga
 Du skänker mig ett himmelskt svar.
 Men ack, om *hon* min bön besvarar,
 Du säger ej, — det vet jag väl.
 Hvad mer, blott minnet jag bevarar
 Af hennes englarena själ!

PÅ DIG JAG TÄNKER.

På dig jag tänker,

När qvällens måne öfver jorden blänker.
Ditt milda väsen för min själ sig målar
Uti dess rena, silfverklara strålar.

När tysta natten

Sin slöja breder öfver land och vatten,
Då mins jag dig, du djupa, underbara, —
Och hjertat fylls af glada drömmars skara.

När ljuset simmar

I purpurglöd vid dagens första timmar,
Då tänker jag på dig, ditt unga sinne,
Med blomsterdoft och morgonsol derinne.

Men stiger solen

I middagshöjd på stolta kungastolen,
Då ser jag, ve! det svalg, som skall oss skilja,
Då lutar tyst sin kalk min kärleks lilja.

O, skall min tärna,
 Som hafvets bölja famnar dagens stjerna,
 Jag ej få pressa till mitt bröst och tycka,
 Att himlens fröjd försmält med jordens lycka?

DRÖMMENS LYCKA.

Hvad skimrar i nattens frid
Så skönt i min tysta kammar?
Omkring mig ett ljushaf flamar,
Och hjertat darrar dervid.

Och herrliga toners ljud
I smältande vågor klingar.
Min bäfvande själ får vingar
Och höjer sig gladt till Gud.

Och buren på sångens våg,
En ande mitt öga skådar:
O du, som mig himlen bådard,
Säg, hvar jag en gång dig såg?

O, är du en engel, säg,
Som kom att min ande föra
Ditupp, der ej sorger störa
Den vilsne på lifvets väg?

Nej, klappande hjerta, känn
 Den fröjd, som ditt qval föröker!
 Det är din brud, som dig söker
 I drömmarnes land igen.

O, därför du dröja må!
 I drömmen du är min maka,
 Och himmelska känslor skaka
 Mitt skälvande väsen då.

På jorden jag ej dig får, —
 Men dock jag åt verlden skrattar,
 Ty *nu* är du min. — Hvem fattar
 Min saliga smärtas tår?

HENNES FÖDELSEDAG.

Af ditt lif ett solhvarf har försvunnit,
Älskade, det skönaste för mig;
Med den solen har mitt hjerta brunnit,
Med dess strålar vann jag äfven dig.

Hvad betyda några tidens droppar
För en själ, som vårens värme fick?
Endast att ditt väsen nya knoppar
Vecklat ut inför min tjusta blick.

När man älskar, räknas icke stunden,
I en evighet af fröjd man går.
Året är ej mera än sekunden,
Timmen ofta mer än många år.

Gif en kyss för hvarje år, du fyller! —
Och en skatt af kyssar eger du. —
Fast din skönhet vårens sol förgyller,
Önskar jag, du fyllde hundra nu.

Nej, förblif uti din ungdoms dager,
Lika skön, som nu du ler, också!
Ingen enda kyss af *dig* jag tager:
Du af *mig* skall tusen kyssar få.

NATTVIOLEN.

Nattviolen på ängen står,
Värmd af soliga fläkten,
Skär, som flickan i badet går
Ur den böljande drägten.

Står så smäktande der, så skön,
Men hur strålarne brinna,
Ej en doft till sin kärleks lön
Af den hulda de vinna.

Men när natten sin vinge sänkt
Kring de blåa gemaken,
Då är rymden af vällukt dränkt,
Nattviolen är vaken.

Ty den ensliga nattens gråt
Löser fjettrade vingen,
Och hon doftar, af daggen våt,
Tyst och ljufligt som ingen.

Flicka, du är min nattviol,
 Ty som hon är du fager.
 Värms mitt hjerta af glädjens sol,
 Mig din fågring betager.

Men en blick jag ej vinna kan
 Ur ditt herrliga öga.
 Ack, hur eldigt för dig jag brann,
 Dock det hjälpte mig föga.

Men när sorgen omkring mig göt
 Nattens dimmor så ofta
 Och en tår ur mitt öga bröt,
 Blomman började dofta.

O, ditt älskliga hjerta då
 Med din kärlek mig fyller.
 Må en lefnad af sorg jag få,
 Blott din blick den förgyller!

EN ISBLOMMA.

Gå stolt din bana, om dig lyster,
Och le åt mig med isigt hån!
Du är den kalla drifvans syster, —
Låt mig förbli vulkanens son.
Ja, du har rätt! Vi för hvarandra
Ej passa mer än eld och våg.
Du må på fjällets toppar vandra,
Min väg i dalen alltid låg.

Och dock, — jag kan det ej förneka —
Mitt hjerta du i bojor lagt.
Ditt månskensanlete, det bleka,
Berusar med sin stela prakt.
Ja, sjelfva kölden hos dig bränner,
Och af din isblick värme föds,
Liksom i drifvans famn man känner
En glöd, som kyla kan till döds.

Ack ja, jag ville smälta kunna
Ditt bottenfrusna hjertas snö
Och se dig sedan, kyska nunna,
I gråt vid mina fötter dö.

Jag ville rodnad se på kinden,
En strimma blott af känslans ljus,
Och se dig fläkta bort i vinden,
Ack, blott det minsta glädjeraus.

Men nej! Förr kunde ljuset svärta
En lilja med sin stråle då!
Uti ditt bröst man kallar hjerta
Ett ting, som knappt förmår att slå.
Så vintersolens kalla skifva
På himlen sitter blek och död,
Ty smälta vintrens frusna drifva,
Det kan blott vårens varma glöd.

TVIFVEL.

Älskar jag dig? O, frågar du så!
Kan du mitt hjertas glöd ej förstå?
Hvem har mig lärt att sjunga?
Du var mitt ljus i pröfningens dag,
Skulle jag då ej älska dig — jag,
Älska med själ och tunga.

Sjunger jag alltför mycket derom?
Kom till mitt bröst, du älskade, kom,
Och jag är tyst som natten:
Slår blott ibland ett smäktande ljud,
Ömt, som när trasten lockar sin brud
Öfver de stilla vatten.

Glömmer jag dig för bågaren ibland?
Ack, i de gyllne drömmarnes land
Är du min Hebe vorden.
Undra ej då, när dig jag ej ser,
Att till en verld, der du mot mig ler,
Stundom jag flyr från jorden.

Älskar jag alltför många? Hur så?
 Natten har tusen bloss i det blå,
 Dagen en enda stjerna;
 Men när den klara solen gått ned,
 Upp till det ljus, som stjernhvalfvet spred,
 Såg jag i qvällen gerna.

Tror du mig ej? Ack jo, jag förstår,
 Flicka, ditt ögas glimmande tår: —
 Älskar och tror och gråter.
 Ack, för den perlan offra jag vill
 Bägare, sång och tärnor dertill,
 Blott du mitt skämt förlåter.

EN IDYLL I DRÖMMEN.

Ack, om jag en fogel vore,
Eller om — en fjäril blott,
Genast till en trakt jag fore,
Dit min tanke ofta gått.
Dalar, berg och blåa sjöar,
Lif och jubel upp i skyn,
Och i sunden gröna öar
Skymta ljufligt för min syn.

Dunkla skogar, rika ängar,
Åkerfält med skördar på,
Trädgård, park och blomstersängar
Just i vårens fägring stå.
Bin och fjärlar om hvarandra
Tumla kring bland blomstrens här,
Och i frodig oskuld vandra
Kor och kalfvar här och der.

Högt i rymden lärkans toner
Tolka tjusta känslors gång.
Dock ej en, nej, millioner
Fylla luften med sin sång.

Gömd i gräset anden knarrar,
 — Har den tid att gräla nu? —
 Och ur vesterskogen darrar
 Gökens smäktande «kuku!»

Hör, i fjerran valdthorn klinga!
 Jägarn skyndar till sin vän.
 Echos hundra stämmor bringa
 Mildt de sköna ljud igen.
 Flickan sjunger glad vid grinden,
 Ack, med några slantar rik,
 Och melodiskt spelar vinden: —
 Säg, är detta ej musik?

Följ mig dit, der ån sig smyger
 Mellan dunkla alar fram!
 Silfverskummig forsen flyger
 Muntert öfver qvarnens dam.
 Med de lena fingrar smeker
 Vågen strandens blommor se'n,
 Och bland stenarne han leker
 Som en yster ungdom än.

Snart i insjöns klara vågor
 Ned han störtar, yr och kär.
 Svaret på sin lefnads frågør
 Finner han i djupet der.
 Men ibland i tysta qvällen
 Suckar han mot okänd strand,
 Längtar till de kära ställen,
 Till sin barndoms glada land.

Låt oss muntert binda kransar!
Sippor hvita, sippor blå,
Pilens gula silkesfransar
Och gullvifvor, täcka små;
Så violer, gredelina,
Draba verna, späd och hvit;
Några gräs, men nätta, fina,
Vill jag också fästa dit.

Så är kransen redan färdig,
Redan fästad i mitt hår.
Den är landets oskuld värdig,
Enkel som en nordisk vår.
Men hvad oskuldsfullt jag finner,
Är min fröjd på livvets stig.
Enkla landsbygd, därför brinner
Ock mitt hjerta varmt för dig.

Tyst, min lyra! Klockans toner
Klinga mildt från häll till häll.
Bönen flyr till högre zoner,
Solen sjunker, det är qväll,
Hem jag ilar till min kammar,
Glad och sorgsen på en gång.
Allt är stilla: lampan flamar,
Flämtar, dör — liksom min sång.

FÖRSTA MAJ.

Sjung om vårens glada lekar,
Sjung den frihetslystna våg!
Se, mot norden flöjeln pekar:
Dit går glädjebringarns tåg.
Fram han styr på Fyris' slätter,
Sopar himlens kupa klar,
Och en krans af sippor sätter
Han i skogen här och hvar.

Lärkan drillar, Necken solar
Under vågen hår och skägg,
Och en vaknad fluga gnolar
Doft sin sång mot tak och vägg.
Men — hvem har förtrollat boken?
Jag förstår ej mer ett ord . . .
Gud förlåte mig! — jag vrok'en
I förtreten under bord.

Upp med fönstren! Luft i luckan!
Himlens ljus jag dricka vill.
Här har »kreaturens suckan»
Långa vintren hållit till.

Mödans lampa slockne gerna!
 Hvila dig, du nötta stol!
 Männ' ej nattens bleka stjerna
 Slockna skall för dagens sol?

Tussilago pryder redan
 Månget knapphål med sitt gull,
 Fyris' »gubbar« längesedan
 Dansat ned från Svartbäckstull.
 Och som Fyris glad jag kastar
 Bort min vintriga kavaj
 Och i vårens armar hastar,
 Ty i dag är första Maj.

Ljufva dag, då hoppet målar
 Tusen bilder högt i skyn.
 Hemmet med sin trollverld strålar
 Blomstersmyckadt för din syn.
 Far och mor och syskon kära
 Der på förstuvisten stå,
 Sträcka dig sin arm — så nära...
 Ack, du når dem ej ändå.

Står ej ensam dock i världen,
 Då du trogna vänner har,
 Der är hemmet, der är härden,
 Syskon kära, mor och far.
 Ut till dem i aftonstunden!
 Buren blir dig dock för trång.
 Tyst, o hör! Ur nakna lunden
 Klingar deras muntra sång.

Glade bröder, skål för våren,
Skål för all dess poesi!
Komma sorgens stunder, — tåren
Ur mitt öga torken I.
Strålar glädjen från min panna,
I er blick den speglar sig. —
O, hvi får ej våren stanna
Evigt öfver vandrarns stig?

Dock — när gubbens tankar famla
I det flyddas stjärnenatt,
Skall han le, liksom bland gamla,
Kära vänner än han satt.
Och som höstens qvällsol sprider
Stundom likt ett sken af vår,
Skall en glans från forna tider
Leka än kring silfverhår.

TANKE OCH KÄNSLA.

Djupt i hvarje menskohjerta
Bor ett ädelt syskonpar,
Delar fröjd och delar smärta,
Fostradt der se'n barndomsdar.

Brodren heter Tanke, stammar
Ned från ljusets kungaslägt.
System i sin stilla kammar
Väfver diktens rosendrägt.

Tanken flyger djerf mot solen,
Ädel som en örn i skick,
Tronar stolt på kungastolen
I den verld, till arf han fick.

Känslan, själens blyga dotter,
Sitter tyst i hjertat qvar,
Skiftar icke verldens lotter,
Drömmer blott om forna dar.

Ack, hon mins de flydda stunder,
Sina barndomssångers klang,
Hur hon fritt i Edens lunder
Arm i arm med brodren sprang.

Mins, hur allt uti naturen
Left ett bättre lif en gång,
Blomman talade och djuren,
Bäcken sjöng sin muntra sång.

Elfvor dansade på ängen,
Dvergen smidde på sin häll,
Necken slog på gyllne strängen
Sorgsna ljud i månljus qväll.

Sedan kommo andra tider,
Tanken myndig blef och stark,
Drog så ut i kamp och strider,
Lekte ej kring skog och mark.

Nu han ler åt systemns drömmar,
Störtar hennes luftslott kull,
Skrattar åt den tår, som strömmar
Öfver flydda fröjders mull.

Och sin barndoms vän han sårar:
«Ack, hur armt det kall, du fått!
Jordens söner blefve dårar,
Om på dig de trodde blott.»

Stundom dock han tröttad träder
In uti sin systems tjäll

Och åt drömmens spel sig gläder,
Der han slumrar nöjd och säll.

Säg, när skall den flydda tiden
Med sitt lugn stå upp på nytt?
När ha stormarne och striden
Bort från tankens bana flytt?

När vid dödens strand de hamna,
Tänds den glöd, som fordom brann.
Då de båda syskon famna
Evigt jublande hvarann.

EN LEFNAD.

Solen kring vänliga kullen
Leker med grönskande blad.
Blommorna spira ur mullen,
Värmda af strålarnes bad.

Ser du den lilla? Ur gruset
Skjuter hon knopp invid knopp.
Snart mot det leende ljuset
Slår hon små ögonen opp.

Djupt i sin krona hon gömmer
Morgonens perlande tår,
Lutar sitt hufvud och drömmer
Stilla, när dagen förgår.

Drömmer, fast timmarne hasta
Undan i flygande fart,
Måste dock vissnande kasta
Jordiska täckelset snart.

Snart öfver blommiga kullen
 Lian förhärjande går;
 Då sjunker kronan i mullen,
 Då ligger blomman på bår.

Hösten förbleker dem alla,
 Drifvan begrafver dem se'n;
 Men huru blommorna falla,
 Kommer dock våren igen.

MIDNATTSTANKAR.

Klingen, klingen mina harpotoner!
Sjukt är hjertat som i Sauls barm.
Jag vill höja mig till diktens zoner,
Men min puls ej slår som förr så varm.
Tanken som en mask på jorden krälar,
Från hans skuldra vingen fallit har,
Och min glädjes friska källa spelar
Ej så muntert som i forna dar.

Har du vändt ditt milda gudaöga
Från din son, o Fader i det blå?
Skola redan livvets stormar snöga
Hvita blommor öfver mig också?
Fader, skall jag väl till botten dricka
Kalken, fylld med livvets bittra gift?
Tungt, o tungt det är i förtid blicka
In i sina ungdomsdrömmars grift.

Jag har felat i de flydda dagar: —
Mången smärtfull tår jag därför göt. —
Ack, men hjertat kände inga lagar,
Då dess känslöström i dagen bröt.

Tände du ej sjelf uti mitt hjerta
 Denna eld, som nu dess lif förtär,
 Gaf mig känslor, gaf mig glädje, smärta, —
 Nu — och nu du köld af mig begär?

Bjud, att solen från sin himmel sänder
 Dödens kyla uti jordens merg!
 Bjud, att Nordens isar blifva bränder
 För att värma upp de frusna berg!
 Men den eld du mig förlänat, Fader,
 Kan ej slockna: — ledd af dig, den flyr
 Till sitt hem bland stjernors myriader,
 Glömd af dig, den till Gehenna styr.

Det är natt, och allt är tyst på jorden,
 Ingen, ingen ser mig utom Du.
 Än jag ej är någon hedning vorden,
 Bönens vinge söker dig ännu:
 Fader, du som lyssnar, då vi bedje,
 Låt din famn för mina suckar opp!
 Gif mig åter skuggan af min glädje,
 Mina drömmar och mitt ungdomshopp!

NÄRA OCH FJERRAN.

Du lugna dal, som all min längtan väcker,
Dit tankens vingar hän min ande bära,
Du är så fjerran, och du är så nära,
Och dock min matta syn dig icke räcker.

Din blomstergård du i mitt hjerta breder
För själens blickar ut i himmelsk fägring.
Din bild jag gripa vill: — en praktfull hägring,
Du sjunker då i nattens dimmor neder.

I drömmens rike har jag många gånger
Som fordom svärmat om i dina lunder
Och njutit saligt ljufva månskensstunder
Och lyssnat tjust till dina fogelsånger.

Vid strömmens strandbädd har jag ofta sutit
Och hört de dofva tonerna från fallet
Och lekt med silfverperlorna i svallet
Och tänkt på allt, hvad skönt jag fordom njutit.

Då ser jag mången gång i mina drömmar
 De käras bilder vinka mig mot söder;
 Mitt hjerta klappar hårdt, mitt öga glöder,
 Och outsäglig fröjd mig genomströmmar.

Då vill jag fly till dem med själ och hjerta, —
 Min trötta arm den tomma rymden famnar,
 De ha försvunnit, tysta såsom hamnar, —
 Min tanke dignar under blytung smärta.

Du falska dröm, som med din lek mig dårar,
 Fly bort, fly bort med dina granna töcken!
 Till paradiset förvandlas ingen öken,
 Och rosen döljer ej den tagg, som sårar.

O nej, dröj kvar med hoppet vid min sida
 Och låt mig skåda bilden af de kära,
 Så fjerran nu; — men ack, en gång dem nära,
 Skall glädjens solljus i min själ sig sprida.

BORT!

Flyg,

Rädd som en dufva och blyg,
 Ilande tanke till hemmet i söder.

Der i den vänliga dal

Hviska mitt qual,
 Hviska, att sångarens hjerta förblöder!

Tyst,

Blek, som om döden mig kysst,
 Sitter jag tålig och längtar och gråter.

Ila med vindarnes fart!

Är du ej snart

Här med en helsning från blommorna åter?

Säg!

Var den ej herrlig din väg? —
 Lummiga skogar och lekande vågor,

Vindarnes milda musik,

Speglande vik,

Purprad af dagens försvinnande lågor?

Fram,

Der genom rymden du sam,
 Ofta min blick med förtjusning har ilat,
 Och från sin himmelska färd
 Lugnt i en värld,
 Skapad af vänskap och glädje den hvilat.

Skön

Står han väl ännu och grön,
 Lönnen, som ofta min sång hörde tona; —
 Kanske till fönstret han ser,
 Ser mig ej mer,
 Kanske der darrar en suck i hans krona.

Såg

Kanske du ock på ditt tåg
 Vänliga väsen, som tänka på fången,
 Innan din hägrande syn
 Bleknar i skyn,
 Kom för att spegla dess bild uti sången!

Hör

Tonen, som smälter och dör!
 Stilla ur fjerran den lockande klingar.
 Slumra, min ande, och glöm,
 Slumra och dröm!
 När får du frihet och styrka och vingar?

RESIGNATION.

Hvi qväder du olåt med jemrande röst?
Lägg mod i ditt bröst
Och stål i din veknade vilja!
I pröfningens härd skall du danas till man,
Och der från hvarann
Skall slagget och malmen du skilja.

Skall växande eken, som sväller af saft,
Ej pröfva sin kraft
Mot stormarnes mäktiga ilar?
Skall bågen ej spännas af krigarens arm
I stridernas larm
Att sända de mördande pilar?

Väl mycket är sorgligt på lefnadens stråt,
Men suckar och gråt
Förändra ej himmelens lagar.
Som människan sår, skall hon skörda en gång,
Är Nornornas sång,
Hur bittert du än dig beklagar.

Ej solen, som vandrat mång tusende år
 Beveks af din tår
Att vackla ett steg ur sin bana.
Och blommorna dofta och himlen är blå,
 Fast mulen och grå
Dem alla till hjälp du vill mana.

Hur mången, som lider långt mera än du,
 Är lycklig ännu,
Fast hoppet en skugga är vorden?
Olycklig är *ingen*, ty döden till slut
 Dock löser den knut,
Som löstes af ingen på jorden.

Så kasta ifrån dig ditt sjukliga pjunk;
 Om icke, så sjunk
En bubbla på skummande vågor!
Det stormar i dag, men i morgon likväl
 Kanhända din själ
Sig solar i värmande lågor.

UNGDOMSMOD.

Är det ej skönt att vara ung,
Om ock dig sorgen trycker tung?
Med ungdomskraft, med manlig själ
Den bördan bär du lätt och väl.

En fåle lik du tämjas skall:
Det är en lag kring verlden all.
Ty styrkan blifver styrka blott,
När ödmjukhetens drag den fått.

Då ödet slår sitt thordönsslag
Och uti natt förbyter dag,
Då flamme först ditt öga gladt
Och spride ljus i lifvets natt!

När allt omkring dig störtas ned
Af stormens ande, vild och vred,
Då lyfte själens vingar sig
I gudafröjd mot solens stig!

Det träd, som böjes ned mot mark,
 Det lefver än med sårad bark,
 Och bruten krona spirar snart
 Mot skyn igen med ungdomsfart.

Och lågan, som af vind och snö
 Mot jorden pressas ned att dö,
 Dess röda tungor, se! de gå
 Med makt mot ljusets hem ändå.

Så skall min själ ej vissna hän,
 En krypväxt på en mossig sten.
 Har du en glimt af himlens ljus,
 Så höj dig stark ur mist och grus.

Ej känslans blomsterkrona skall,
 Fast lutad, dö i storm och svall,
 Och tankens låga, än ej släckt,
 Skall fly ditupp, trots nordans fläkt.

Nu komme lif, nu komme död,
 Min kind må blekna, må bli röd, —
 En man jag står vid ödets gång
 Och sjunger stolt min glädjesång.

SJELF.

Bort, bort

I ljungande fart! Gör pinan kort!
Jag vill ha luft från kammarens qualm,
Ty känslan som röken af fuktig halm
Vill qväfva mig, och nattliga spöken
Framblicka hotfullt ur svarta röken.

Ut, ut!

Jag vill andas vårens doft en minut,
Jag vill se om solens låga slocknat,
Om källans vatten till blod har tjocknat.
Ack nej, ännu är himlen blå,
Och solen lyser klar också,
Och alla jordens blommor små
I fågling än på ängen stå.

Och björken vaggas sin ljusa krona,
Och fogelsångerna muntert tona,
Och humlan surrar, och bäckens språng
Som fordom sjunger sin lefnads sång.

Nej, nej!

Som förr det varit, är det ej.
Ty tonerna skrälla i mitt öra;
Det är, som skulle jag ugglor höra,

Och se, der blickar från furans stam
 Det mörka spöket ånyo fram.

Hän, hän!

Jag gitter ej se de gröna trån,
 Ty bakom hvarje blad der sitter
 En fogel och höjer sitt hånande qvitter,
 Och tusen blickar från blomstrens verld
 Mig genomborra som skarpa svärd.

Opp, opp!

Till etherns rymder jag flyr med hopp.
 Der sol och måne omkring mig skina,
 Der vågar ej spöket emot mig grina. —
 Så tyst, så öde! Blott stjernmusiken
 Sitt echo bringar ur ljusets riken.
 Må gerna häruppe jag frysa till döds,
 Blott icke min längtan pånyttföds.
 Ej mensklig tunga, ej menskligt öga
 Ohelga den verld, der stjernor snöga.

Ner, ner!

På månens strålar jag spöket ser,
 En vredgad svartalf, emot mig ljunga, —
 Det njuter just att på strålen gunga. —
 Nyss öfver ethervågor lyft,
 Jag skjuter ned i en ödslig klyft,
 Som öppnar bergens fördolda salar.
 Här är jag fri. Ingen stämman talar,
 Om hvad som varit och hvad som blir.
 Så kall som bergväggens silfverskir,
 Ogenomtränglig som graniten
 Och omgestaltad som stalaktiten,
 Min känslas droppande tårflod skall,
 Till sten förvandlad, bli stum och kall. . .

Bort, bort

I ljugande fart! Gör pinan kort!
 Der sitter spöket igen och nickar
 Med sina glödande eldkolsblickar,
 Och bergets salar och djupets natt
 Genljuda gladt

Af dess vilda skratt.

Hvad är det spöke, som så dig plågar,
 Hvars öga ständigt så hotfullt lågar,
 Som sitter hos dig, när dagen gryr,
 Som aldrig flyktar, fast ljuset flyr,
 Hvars eldblick äfven i himlen brinner,
 Som än i afgrundens djup dig hinner,
 Som icke dränkes i dödens elf?

Dess namn är *sjelf*.

STORM OCH LIF.

Och stormen går öfver hafvets vågor
I allt sitt herrliga majestät,
Och blixstens skimrande, röda lågor,
De hväsa tyst i den starkes fjät.

Och skeppet brottas med hafvets jättar,
De svaga plankorna segra än;
Fast salta vågen dess vimpel mättar,
Den lyftes stolt emot skyn igen.

Men ve! der ryter den dolda bränning,
Ur dödens käftar yr skummet opp.
Se, vimpeln darrar. . . Ännu en vändning
Och seglarn sjunker förutan hopp.

Så har jag rullat i storm på vågen,
Som kallas lif ibland menskors barn,
Och hur det hven i de spända tågen,
Än flyter framåt det svaga flarn.

O, lät mig kämpa på öppna hafvet,
 Der kan jag berga mitt segel än,
 Och hopp, som låg i dess famn begrafvet,
 Kan stiga stolt emot skyn igen.

Och om jag nalkas den blinda stranden,
 Ej skall jag rädas den falska sjö,
 Om blott en stråle från stjernelanden
 Sitt ljus mig skänker, när jag skall dö.

OSKULDENS UPPSTÅNDELSE.

Kom i min famn, du arma lilla,
Låt dina tårar fritt få trilla
Öfver din kinds förödda vår!
Kanske dess bleka rosor spricka
Rodnande ut, om blott de dricka
Kärlekens ymnigt gjutna tår.

Flydde han bort från dig, den fege,
Se'n på sin lystnads djerfva stege
Oskuldens frukt han plockat ner?
Gråt, — och när ångrens tårar flyta,
Blomman igen skall frukter knyta,
Fast hon som förr ej rodnar mer.

Såg du, när äppelträden blomma,
Grenarne sköflas af haglet tomma,
Marken betäckt af vårens snö?
Sommarn förgår, och sist på båren
Ligger naturn, — men snart skall våren
Rosor igen på grenen strö.

Så skall väl ock, du arma lilla,
 Kärlekens blomma ljuft och stilla
 Skänka dig allt, hvad förr hon gaf;
 Men när en gång hon bröts på jorden,
 Är hon en himlens telning vorden,
 Spirar ej upp förr'n ur din graf.

HELGEDAG.

När klockorna ringa till helgdagsfrid
Och ljudet kring rymden sig breder,
Då är det, som skulle en engel blid
Sig sänka i hjertat neder:
Han ringer en sorgsen själ till ro
Att drömma om hopp och tro.

När orgelns toner i kyrkohvalf
I brusande vågor välla,
Då går genom merg och ben ett skalf,
Som öppnar tårarnes källa,
Och hjertan, som nästan glömt sin Gud,
Sig kläda i bödens skrud.

Välkomna, klockor och orgelsång,
I vårens ljuflika timmar!
Nu hittar anden så väl sin gång, —
Med Er han mot höjden simmar;
Det går så lätt i en solig rymd,
Som ej af skyar är skynd.

Lik svalan, som sväfvar kring vattnet yr
 Och dyker ned i dess bölja,
 Men sedan upp emot solen flyr,
 Dit ögat ej mäktar att följa,
 Så stiger tanken ur tonernas våg
 Till himlar, han fordom såg.

—————
 HIRSHAG

När kloakerna ringa till landstaden
 Och ljudet kring trynken sig ljuder
 Då är det som skulle en engel ljud
 — såg ända i hjertat nodat
 Han ringar en sorgens själ till ro
 Att drömma om hopp och tro

När orgeln talar i kyrkosalen
 I brusande strögar väls
 Då går genom rosen och den ett stoff
 Som öppnar hjertans källa
 Och hjertan, som minsta källa till Gud
 Sjög blada i dörens skåp

Välkommen, kloak och orgelstäm
 I stämman hjertans stäm
 Nu minns andan så väl sin gång
 Med för han med hjertans stäm
 Det får ett lätt i en solig stäm
 Som ej är skvar för stäm

MAJREGN.

Maj är skön, marken bar,
Knoppar på träden svälla;
Bäck, som nyss fångslad var,
Ser jag ur skogen välla.
Solen ler, men ändå
Syns ingen grönska å höjd och dalar,
Knappt ett blekt, spensligt strå
Än om dess fågring talar.

Men i hast solens gull
Gömmes i moln och dimma;
Regnets flod strömmar full,
Tårar på jorden glimma.
Snart i grön sommarskrud
Prunkar naturen å höjd och dalar;
Böljans språng, lärkans ljud
Högt om dess fågring talar.

Lifvets Maj ler också
Skönt ur den unges öga.

Utan regn, ack, ändå
 Båtar dess solsken föga.
 Innan än hjertats vår
 Grönskar så rikt som höjd och dalar,
 Flyta skall mången tår
 Som om dess strider talar.

MARRON.

Mj är ända, varken bar
 Knoppar på träden svälla
 Blåk, som nya tångslad var,
 Ser jag er sången välla
 Solen ler, men höjd
 Syns ingen grönska å höjd och dalar,
 Kanpt ett blåk, speglar sig
 An om dess förtig talar.

Men i hast solens gull
 Gönnes i moln och dimma
 Högare lod strömmar till,
 Tårar på jorden glämsa
 Satt i krön sammarskrud
 Prövar naturen å höjd och dalar,
 Böjans språk, ljåns ljud
 Hört om dess förtig talar.

Låvets blåj ler också
 Skönt ur den unge öga.

BLOMMAN PÅ VÅGEN.

Så grön ligger ängen och speglar
I floden sin vänliga bild,
Men ute på vågorna seglar
En blomma, från syskonen skild.

Hon darrar af glädje, den lilla,
Så glad hon sig känner, så fri;
Hon tror, att hon sjelf sitter stilla,
Men stränderna dansa förbi.

Hon känner ej brännande glöden,
Hon märker ej nätternas köld,
Hon har ju mot tiden och döden
I ungdomens värme sin sköld.

Och floden — han ilar och ilar,
Mot hafvet han skummande styr,
Och blomman, hon njuter och hvilar,
Af dansen och synerna yr.

Än tror hon som fordom sig gunga
På stranden bland systrarna små.

Men vågorna vältra så tunga
Och skogarne skymta så blå.

Der sjunker en klippa — den sista,
I minnenas töckniga graf.
Hon vaknar, — och slöjorna brista:
Hon kastas på villande haf.

Omätlighet ofvan och under,
En afgrund i djup och i sky!
Hvar äro de susande lunder?
Hvart skall i sin ångest hon fly?

Och vågorna vagga och vagga
Vid vindarnes ängsliga tjut.
På blad och på blomma de nagga, —
Och stormen dem skiljer till slut.

Och vågorna gunga och gunga
Som förr mot den klippiga strand,
Och suckande vindarne sjunga
Sin sång öfver vatten och land.

VÄRME OCH KÖLD.

Hvarför får du som förr ej glöda,
Stackars hjerta? Är allt förbi?
Skall du purprade tårar blöda
För att vinna din harmoni?

Kan ej tiden med värmen trifvas
Lungt och stilla i samma bröst?
Hvarför måste din eld fördrifvas,
När det lutar en gång mot höst?

Ack, vår jord i sin ungdoms dagar
Var så glödande varm som du:
Se, då kommo naturens lagar, —
Och hon kyles af dem ännu.

Tjugu somrar sin värme lade
I min klappande, unga barm.
Enda skatten, som då jag hade,
Var en känsla, så rik, så varm.

Några vintrar ha snögat sedan,
Vårens värme har tynat af,

Och förståndet har börjat redan
Skofla mull öfver hjertats graf.

Men så är ju den rätta gången:
Granna drömmar och sedan — noll!
Dock hur lyckligt att vara fången
Af det gäckande fagra troll.

Tusen sunda förståndets timmar
För en svärmande, glad sekund,
Då en sol uti ögat glimmar,
Återspeglad ur hjertats grund!

Men som blommornas hjertblad falla,
När de knoppas och sätta frö,
Så de vårliga fröjder alla,
Alla sköflas en gång — och dö.

Och till slut, när den vissna stammen
Faller multnad till jord igen,
Läser Nordan ett kyligt: amen!
Öfver drifvan, som gömmer den.

PINGSTLILJOR.

När pingst är inne, då blommar allt
Uti naturen och menskoanden,
Och jorden lånar en stund gestalt
Af någon dröm ifrån himlalanden.

Ty fåglar sjunga, och bäckar gå
Med klara vågor emellan gräsen,
Och grönklädd tufva och vågor blå
Bebos af kärlekens englaväsen.

Naturens hjerta af glädje slår
Och klappar varmt under solens verkan,
Och dagen vakar, fast solen går,
Och natten slumrar så lätt som lärkan.

Nu lägger jorden med fröjd för Gud
Sin förstling neder från berg och dalar,
Och offret stiger i doft och ljud
Upp till hans tron i de blåa salar.

Så menskoanden sig reser gladt
Liksom naturen ur vintrens dvala

Och bjuder himlen sin bästa skatt,
Den skönsta förstling han kan betala.

Ty nu han lägger med ödmjuk håg
För Gud det lefvande slägtets blomma:
Pingstiljor ädlare du ej såg, —
Som blommor väna, som Englar fromma.

Till altarringen nu vandra fram
De blyga jungfrur, de raska söner,
Och vårens telning på lifvets stam
Inympas der under sång och böner. . . .

När hösten kommer, hvad fins då kvar
Af fagra löften, som våren smycka?
En skymt kanhända af hvad som var,
Bland menskor kallad: en lefnads lycka.

Men så är lifvet: i fröjd man går
Och hoppas allt till midsommartiden.
Se'n rullar nedåt det korta år
Och förr'n man anar, är sommarn liden.

Då, då — det enda, som skänker dig
En blick ännu på de flydda vårar,
Det är den båge, som hvälfver sig,
När minnet glänsar mot sorgens tårar.

DEN LÄRDA BANAN.

Jag ville gifva dig en bild, min vän,
Af den beprisade, den lärda banan.
Ack, uppå rosor dansar icke den,
Som svurit trohet under sanningsfanan.

Du trälät för din grad i långa år
Och snubbor fått för hvarje gärd åt glädjen.
I, som nu vishet fått med gråa hår,
Jag ber, till eder egen ungdom vädjen!

Du tog examen, och först då du fann,
Hur arm du var, när du blef nämnd Magister.
Men trösta dig! Ty *då* först var du man,
När djupt du kände just ditt väsens brister.

Så blir du Docens: — gudbevars, hur stort!
Halfmyndig man i vetenskapens rike.
Men säg på samvete: hvad har du gjort,
Att "kragen" gör dig till Professors like?

Professor! Ha! — Der är din längtans mål,
 Der är den guldö, som ur fjerran hägrar.
 Med is i hjertat och med mod af stål
 Du når det kanske, om ej lyckan vägrar.

Först sträfvar du i många, långa år,
 Och skuld och vetande med hvart fördubblas.
 Din ungdomsfröjd, din mannakraft förgår,
 Och hoppets fasthet börjar bli — en bubblas.

Och skulle du derunder blifva kär
 Och känna i ditt bröst en lifsvarm gnista,
 Ur hjertats djup med ens polypen skär:
 Så godt är först som sist all känsla mista.

Du blir en gammal ungtkarl, du också,
 Af verlden skådad med en axelrykning.
 Man vet ej, att din trumpenhet ändå
 Är följdén endast af ditt hjertas styckning.

När så din lefnadslust har torkat ut
 Som bergets fura, kysst till döds af Nordan,
 Då nalkas dock din segerstund till slut,
 Då når ditt lifs förhoppning sin fullbordan.

Och hvarför har du stretat all din dar
 I nöd och sorg? För några lumpna tusen? —
 De ätas upp utaf den slägt, som har
 Till lefnadsmål att snoppa lärdomsljusén.

Då ligger kring din tinning årens snö,
 Och is kring hjertat längese'n sig bäddat.
 Det återstår dig blott att långsamt dö, —
 Det är det enda hopp, som du har räddat.

Dock, ännu ett! — Du har dig gjort ett namn,
 I minnets pantheon din bild skall lysa,
 Du dåre, i odödlighetens famn
 En bland millioner får på nåder frysa.

Nej, se'n du pluggat med din nästas barn,
 Din fana trogen intill aftonväkten,
 Du males på förgänglighetens qvarn
 Till väg-grus sjelf för andra, nya släkten.

Då samlas dina vänner i ditt hus,
 Der ej en spik i väggen är din egen,
 Och säga högljudt, att du var ett ljus,
 Men fröjdas stilla, att du är ur vägen.

Och se'n man pratat smått om hem och släkt,
 Och du är riktigt genomprisad vorden,
 Med Rhenskt och Mosel och en bit konfekt
 Du stoppas sedan stilla ned i jorden.

Den enes död är ju den andres bröd:
 Det är den gamla lagen här i verlden.
 Se'n skall en annan börja lida nöd
 Och kämpa sig som du till himmelsfärden.

Men *ett* det fins, som icke skall förgå, —
 I tröstlöshetens haf en gudadroppe:
 Om du med redligt nit har kämpat, — då
 Skall du stå lugn för Domaren deroppe.

Och bättre lön han då åt dig beskär,
 Om du har ärligt velat, hvad du ville;
 Ty gåfvan af ett redligt hjerta är
 Mer än all verldens guld, all verldens snille.

Och om också du här har offrat blott
 En ringa skärf på mensklighetens altar',
 Den i sin mån skall främja sannt och godt
 Uti Hans hand, som andens mynt förvaltar.

ATT VISSNA.

Att vissna bort är hvarje blommas lott,
 När sommardagen är en gång förliden,
 Och all den fågning, hon af tiden fått,
 Den återtages ock en gång af tiden.

Och vissna måste hvarje rosig kind,
 Som tjusar nu med ungdomsfärg ditt öga;
 När kronan kysstes blek af frostig vind,
 Då båta minnets varma skurar föga.

Och vissna skall ditt hjertas nattviol,
 När hennes kalk har sina frukter knutit.
 Väl skiner några stunder höstens sol,
 Men våren blott har lif och värme njutit.

Och vissna skall i evighetens famn
 Det frö, din lefnad lade ned på jorden,
 Och vissna skall som allt ditt stolta namn,
 Är ock dess ära tusenårig vorden.

Men lifvets blomma sjelf skall aldrig dö;
 På tusen sätt hon skiftar former bara.
 Hon är på en gång knopp och ros och frö,
 Hon liksom Gud skall evigt, evigt vara.

Och hvarför sköljes ej af dödens elf
 Hon ensam i den vida syskonringen?
 Ty hon är hjertat just hos Skaparn sjelf,
 Och Han är lif och utan Honom — ingen.

VID AFTÄCKNINGEN AF CARL JOHANS

MINNESSTOD I UPSALA

DEN 8 JUNI 1854.

Du bild af Nordens hjeltekung,
Träd fram för gammal och för ung,
Så ädelt stolt och mild!
I glädjens vår, i sorgens höst
Var Han vår fröjd, var Han vår tröst:
I hvarje redlig Nordmans bröst
Förklarad står Hans bild.

Han var oss kär, der fram Han gick
Med denna öppna krigarblick,
Så ärligt fosterländsk.
Ty se det höfves Svensken väl,
Att ha en Kung med hjertesjäl:
Han följer troget — ej som träl,
Men stolt att heta Svensk.

Hvem var det, som i farans natt
Oss skänkte nya drömmars skatt
Om fosterland och hopp?

Hvem näpste stormens vilda brus
 Och gaf oss lugn och frid och ljus
 Och manade utur sitt grus
 Vår ära nyfödd opp?

Hvem sprängde sekels fördom, säg,
 Och bröt igenom fjället väg
 För skilda brödrafolk?
Han lyste frid utöfver Nord,
 Och jubel gick kring haf och jord:
 Han var i handling och i ord
 En evangelii tolk.

Och tryggadt står vår Nords förbund,
 Som klippan, stödd på hafvets grund,
 I sekel än skall stå.
 Ej stormens makt, ej vågens svall
 Dess säkra grundval rubba skall;
 Vi trotsa gerna verlden all,
 Blott hand i hand vi gå.

Så glöm ej, Svea, hvad Han var!
 Han var din Kung, din vän, din far,
 Din ära, det var Hans.
 Och när Han stod, en Nordens man,
 Der för din frihet striden brann
 Och sina rika lagrar vann,
 Då knöts *din* segerkrans.

Han läkte stridens djupa sår,
 Och månget tidigt silfverhår
 För dig Hans hjessa bar.

Välsignelse och flit och dygd,
 Som rosor under fredens skygd
 De växte upp i odlad bygd,
 Då Nordens sköld Han var.

Och här vid Fyris' stränder flög
 Den frie tanken, djerf och hög,
 Mot ljusets klara sol.
 Hvad snillet tänkte, skalden slog
 På lyran uti Nordanskog,
 Ej obemärkt och tyst det drog
 Förbi Hans kungastol.

Nej, aldrig skall Hans minne dö,
 Hur tiden bäddar än sin snö
 Omkring den ädles graf.
 Så länge högt på himlens blå
 I evig strålgans stjernor stå,
 Skall ock Carl Johans saga gå
 Kring Nordens berg och haf.

O verdens Gud, beskydda Du
 Vårt dyra fosterland ännu
 Med väldig fadersarm!
 Och låt *Hans* minne bland oss bo
 Och skänka evig frid och ro -----
 Och gjuta manlig kraft och tro
 I hvarje Nordisk barm!

TILL MAGISTER C. F. LINDGREN. *)

När Dafne flydde för Apollos bön
Och vid hans ömma rop ej ville bida,
Då stod hon snart förvandlad, frisk och grön,
En nyfödd lager, invid Gudens sida.
Du är vår Dafne, gamle hedersvän,
Men dock på mera kristligt sätt behandlad:
Du flydde nyss, men se! du kom igen,
Till hedersmembrum i vår krets förvandlad.

Här som en man så månget år du stod
Och förde ord och glas med samma styrka.
Du göt din sans uti de ungas blod
Och lärde oss att Uplands ära dyrka.
Och huru än du protestera må, —
Nationen var ändå din första flamma.
Hvad mer, om öfvergifven hon skall gå,
Men hennes kärlek — den förblir densamma.

Trätlysten var hon kanske mången gång,
Dock sådant plär med alla flammor hända.

*) Då han valdes till Hedersledamot af Uplands Nation efter att länge hafva varit dess förste Curator.

Men — striden löstes upp i skämt och sång,
 Och kärleksgnabbet tog en lustig ända.
 Bedagad är hon, — det är visst och sannt,
 Fast evig ungdom bor i hennes sinne.
 Låt henne därför som en gammal tant
 Få hedersplatsen i ditt trogna minne!

Snart har du hemma sjelf en ung nation,
 Som tultar småningom ur paradiset;
 Då blir det annat slags proposition,
 När pro och contra delas ut med riset.
 Det curatelet är så kärt ändå,
 Der ej debatter tak och väggar skaka,
 Och helst när bördan delas utaf två,
 Och denna andra är — en älsklig maka.

Gör dina gossar till Nationens värn
 Att ärligt häfda sina fäders minnen!
 Nog lagar du att Uplands gamla jern
 Ej rostar bort i deras unga sinnen.
 Kom sedan hit en gång i lifvets höst!
 Då står din afbild här i vår kathedrer:
 Det blir som bomull omkring gubbens bröst
 Att se, hur pilten gör sin Pappa heder.

At skilda håll vi kastas en och hvar,
 Men i vårt minne skall du bo och lefva.
 Snart sitter du, en vördad kyrkofar,
 I någon bygd, der inga stormar häfva.

Men hvar i verlden än du hamna må,
 Så samla stundom kring dig dina kära
 Och tänk på förr och dem, som lefde då,
 Och drick en skål för gamla Uplands ära.

Låt denna lefver som en gammal vän
 På hvarstund till ditt trogne minne!

Spott har du honom ejdt en gång
 Som till en smärtsam utskott
 Då här det ännu staga proposition
 När pro och contra delar ut med röst
 Det emmal är en käll ända
 Der ej debatter till och till
 Och delar här början delar ut
 Och denna sader är — en älsklig sader

Gör dina gossar till Nationens värn
 Att ärligt hålla som följda minnen
 Nog lagar du ett Uplands gamla järn
 Ej rostar bort dess öns sinnen
 Kom och se hit en gång i hvars löst
 De står din stödd när i vår kamp
 Det blir som barmhjärtig gubbar bröst
 Att se, hur gillen gör sin friska bed

Att ställa till vi kastar en och fram
 Men i vårt minne skall du ha och fram
 Spott sätter du en vördnad kyrkostat
 I någon bygd, der unga stormar blåsa

TILL PROFESSOR W. E. SWEDELIUS

DEN 5 AUGUSTI 1856*)

Hvad lider tiden? Skyndar du från oss re'n?
Du måste bort: så skiftade Nornorna lotten.
En helig känsla går genom merg och ben,
Och sorgens perla hvilar på bågarens botten.

Ty mera helig aldrig en stund jag vet
Än den, då broder ryckes från älskande broder.
Och hvad är högre än hjertats odödlighet,
Om ock ej namnet ristas på prunkande stoder?

Och du vår broder varit, som ingen var:
Ditt hjertas guldmalm gjorde oss alla rika.
Och förr väl solen stalp från sin höga char,
Än dina känslors stjernljus oss kunde besvika.

Hvem var den makt, som förde oss till din barm,
Som lärde oss att älska, ej blott att vörda?
Det var en fläkt från fordom, så Svensk, så varm,
Som aldrig tyngts af smickrets berusande börda.

*) Vid en afskedsfest af Upsala Studenter, då han flyttade till Lund.

Och full af manligt allvar du bland oss stod,
 Som furuskogen, när stilla den susar i qvällen;
 Så enkel och så djup som den stolta flod,
 Hvars vågor bryta sin väg mellan väldiga fjällen.

Men när du trädde med lågande siarblick
 In under häfdens helgade tempelarkader,
 Då lik en örn du höjde i kungligt skick
 Din stolta flygt till skapelsens sol, till Allfader.

Då stego Valhalls Gudar i ljuset fram,
 Thor lekte åter sitt herrliga löje med Loke;
 Då fräste Eystravågen kring drakens stam,
 Och Styrbjörn gästade åter hos Palnatoke.

Och när du höjde stämman i festligt lag,
 Då stredo ordets kämpar ej längre om rangen,
 Då föllo orden tunga som hammarslag,
 Och tankens halt sig røjde af manliga klangen.

Haf tack, du yngling, du som ej åldras kan,
 Haf tack för allt det goda, du kring dig strödde!
 Hvarthelst du går, — du är och du blir *vår* man,
 Ty här din sol i gryningens skimmer ju glödde.

Och när derborta vid leende Sundets våg
 I Lundagård du tolkar förgångna tider,
 Så mins ibland den lund, som din ungdom såg,
 Som såg dig kämpa tyst dina manliga strider.

Tag vårt farväl på blomstrande Fyrisvall,
 Der som Rolf Krake du sådde ditt guld öfver slätten,
 Och der ditt minne, du ädle, bevaras skall,
 Så länge Norden älskas af yngligaätten.

VID STUDENT-CONCERTEN I UPSALA

FÖR DE NÖDLIDANDE I FINLAND

DEN 7 MARS 1857.

Paavo tog sin hustrus hand och sade:
Qvinna, qvinna, den blott tål att prövas,
Som en nödsställd nästa ej förskjuter;
Blanda du till hälften bark i brödet,
Ty förfrusen står vår grannes åker.
RUNEBERG.

Vid Bottenhafvet ligger ett skogbekransadt land,
För manlig kraft och dygd en frejdad moder.
Och blåa vågen rullar till Sveas tvillingstrand
Och helsning bär från broder hän till broder.
Ej gaf hon sina söner i arf det röda gull,
Men flitens guldax spirar utur den hårda mull,
Ty Gud är oss en väldig borg i nöden.

Och våren blomstersmyckad i skog och dälder gick,
Kring hvarje teg låg hoppets gröna slöja.
Och hoppets stråle lyste i dannemannens blick,
Och glada böner sig till himlen höja.
»Än har jag bröd i stugan. Friskt ut i mark och skog!
Med fulla kärftar kommer den blida hösten nog,
Ty Gud är oss en väldig borg i nöden.«

Men hösten kom med stormar, och vintern kom med snö;
 Med tomma strån står härjad frusna tege.
 Och kindens blommor vissna, och hjertats tröst vill dö:
 »Hvart skall i qvalets stund jag taga vägen?
 Vid modershjertat qvider den späde utan ro.
 Förtviflad och förhungrad, hur kan jag längre tro,
 Att Gud är oss en väldig borg i nöden?»

Ack, se på markens lilja, der hon i fågring står!
 Hon kläddes i sin blomsterskrud af Herran.
 Och himlens foglar alla, som helsa nyfödd vår,
 De veta väl, att hjälpen ej är fjerran.
 Än klappar menskohjertat för arma likars nöd,
 Än vill en broder dela med broder gladt sitt bröd,
 Och Gud är oss en väldig borg i nöden.

O Svensk, som njuter lyckan uti ditt trefna tjäll
 Och bryter lugn ditt bröd åt barn och maka,
 Tänk på din Finske broder i kulen vinterqväll,
 Som delar njugg sin barkbemängda kaka!
 Tänk på den bittra sucken, som ur hans hjerta går,
 När vinterstormen hviner och isar ögats tår! —
 Men Gud är oss en väldig borg i nöden.

Nog mins du forna dagar, då han i striden stod
 Och delte ljuft och ledt invid din sida!
 Då flöt i samma fåra Ert ädla hjerteblod,
 Och ut kring verlden flög Ert rykte vida.
 Då höjdes med förtröstan, när döden gick sin gång,
 Ur broderliga hjertan Er stolta jubelsång:
 Vår Gud är oss en väldig borg i nöden.

Så räck din broder handen, ty vet, att hafvets våg
De skilda hjertan nu som förr förenar.
Och samma varma kärlek och samma ädla håg,
De lefva qvar, fastän sig stammen grenar.
En gång kanske du stapplar på nödens väg som han:
Då må den tröst du ega, som aldrig rygga kan,
Att Gud är oss en väldig borg i nöden!

CANTAT VID MAGISTERPROMOTIONEN 1857.

Choral.

Du Lifsens klara källa,
Vår Skapare och Gud,
Till dig vill Anden ställa
Sin flygt i sångens ljud!
Du gifvit har i lån
Din kärlek all åt jorden,
Du menniska är vorden
Att frälsa stoftets son.

O, sänk din Anda neder
Uti din helgedom
Och i de ungas leder
Gör hågen ren och from.
Upptag i ditt förbund
De troгна kämpar alla!
Må jordens sorger falla
I löftets högtidsstund!

Recitativ.

En mäktig röst i dag till Eder talar så:
Si, jag är lifvet, sanningen och vägen!
Den stämman är Guds egen,

Och evigt skall dess helga bud bestå.
 Nu med fördubblad kraft den ljuder
 Till Eder, som ur vishetskällan öst,
 Och dubbelt helig är den lag, som Herren bjuder,
 Då han på Er sin kärleks skatter slöst.
 I lifvets ljusa morgontimma
 Vill anden gerna bryta hvarje dimma
 Och blicka stolt kring himmel, jord och haf
 Och tro sitt eget verk, hvad Herrens kärlek gaf.
 Hvad fann du, yngling, på din väg i lifvet!
 Var jordens vishet nog i kampens stund?
 Fick du af lifvets mund
 Dig lösningsordet till dess gåta gifvet?
 På himlens stjernehalf af Herrens hand står skrifvet,
 Som i ditt hjertas tysta grund:
Si, jag är vägen, sanningen och lifvet!

Arioso.

Ja, du lydde himlens maning,
 Och en högre vishets aning
 Ur ditt ögas stråle gick.
 Den är skön och stolt din bana,
 Du vill svärja ljusets fana,
 Häfda hvad i arf du fick.
 Är ditt hjerta, är ditt sinne
 Rent och fritt? ty nu är inne
 Löftets helga ögonblick.

Recitativ.

Ur templets ljusa half mot höjden stige
 Ditt hjertas bön på lätta vingars par.

Fall ned för den Evinnerlige,
 Ty Hans var kraften, som din tanke bar.
 I hvarje sanning, hvarje lära
 Du såg en hägring af hans ära,
 I tviflets stund var han din sol.
 Och hvad från flydda dar du vunnit,
 När tanken kämpat, och när hjertat brunnit,
 En perla blifver i hans kungastol.
 Fall därför ned, der nådens vågor välla,
 Lägg ödmjuk fram ditt hjertas offergärd!
 Då är du ljusets segertecken värd,
 Ty *detta* är all vishets enkla källa:
Ödmjuka dig för Herrans makt! Och då
 Skall som Elias du till himlen gå.

Quartett med Chör.

Så, blott så den vises sten du finner,
 Vilsne anden eger tröst och ro,
 Och för lifvets strid du vinner
 Manlig kraft och tro.

Och när lagern kring din panna lindas,
 Skördad i din ungdoms friska vår,
 Skall ovanskligt skön den bindas
 Än kring silfverhår.

Chör.

Tag mot deras brinnande böner,
 Du nådens och kärlekens Gud,
 Och vig dem till himmelens söner
 I sanningens heliga skrud!

Lägg kraft i den svigtande armen,
 Gjut eld i ungdomliga barmen
 Och rena det hjerta, som vill
 Förtröstande höra dig till!

Chör under kransarnes påsättande.

Se, hänryckningens stund är inne.
 Himlens eld i ditt hjerta brinne!
 Ren och skön som en offerflamma
 Ger den värme och frid och ljus.
 Då skall anden ej längre frysa,
 Der är solen, som skall dig lysa.
 Lugn du vandre i hennes strålar
 Störta verldarne än i grus.

Upp att kämpa för Ljusets rike!
 Lögn och mörker i fjerran vike!
 Segerkransen i högre verldar
 Skall dig räckas med fröjd en gång.
 Der uti paradiset lunder
 Får du lösning på lifvets under,
 När omsväfvad af himlatoner
 Anden sjunger sin jubelsång.

Chör af de promoverade.

Du, som de hvälfvande verldarne leder
 Mäktig framåt, deras ilande väg,
 Blommornas mantel kring dalarne breder,
 Gjuter din dagg öfver grönskande teg,
 Som från ditt hus
 Sanning och ljus
 Skänker åt jorden till ledning och tröst,

Upp till din tron
Lofsångens ton
Höje sig stilla ur tacksamma bröst!

Fader, du ledde vår väg genom världen
Fram öfver ungdomens stormiga haf,
Räck oss din hand för den stundande färden,
Gif oss den kärlek, som förr du oss gaf!
Stråle din bild,
Helig och mild,
Klarnande mot oss ur skapelsens drag!
Herrlig skall då
Högt i blå
Vinka förklaringens gryende dag.

NYÅRET 1858.

Hvad är tiden? — Tolf på natten! —
Öfver skog och fält och vatten
Går en hviskning, tyst och dof.
Gamla året går till hvila:
Dess vasaller redan ila
För att bringa sina offer
I den unga herrskarns hof.

Skön han ler i hoppets stråle,
Förd på tidens snabba fåle,
Drömmer allt och hoppas allt.
Ack, hur månget frågetecken
Döljes i de djupa vecken
Af den stolta purpurmanteln
Kring hans ynglingagestalt!

Son af tiden, unge hjelte,
Säg, hvad för du i ditt bälte, —
Lagens eller våldets glaf?
Skall du som ett högt exempel
Träda in i häfdens tempel
Eller hånad och förbannad
Sjunka ned i glömskans haf?

Skall med blodig skrift du rista
 Från den första till den sista
 Dina dunkla dagars tal?
 Eller föra menskligheten,
 Skrämd i går, i dag förmäten,
 Mot det mål, som fjerran hägrar:
 Hennes drömda ideal?

Idel gåtor, som ej lösas,
 Om än vettets källor ösas,
 Tills dess åder tagit slut!
 Stum, med fingret lyft till munnen,
 Står han, djup som Urdarbrunnen.
 Gud ske lof, att hoppet breder
 Slöjan öfver Sfinxen ut!

Ty i hoppets skimmer låga
 Gyllne svar på hvarje fråga,
 Aningsfulla hjertat gör.
 Mycket, mycket fins att hoppas:
 Om den växt, som redan knoppas,
 Icke värmes upp af solen,
 Så förvissnar den och dör.

Fosterland, jag ville låna
 Silfret utaf nattens måna,
 Guldet utaf dagens sol,
 Perlorna af bäckens vågor,
 Glöden i Auroras lågor,
 För att måla hvad mitt hjerta
 Läger för din herrskarstol.

Du, den gamla, tusenåra,
 Som man stundom mäktat såra,
 Men ej slå i stoftet ned,
 Lägg till dina minnens smycke
 Som ett nytt, ett ädelt stycke
 Detta år, en ringa länk ur
 Tidens ouppmätta ked!

Gå, om äfven throner ramla
 Och i dunkel släkten famla,
 På den väg, du vandrat förr!
 Ljus och sanning skola segra,
 Om än mörkrets andar vägra.
 Ack, en gång dock öppnar Engeln
 Åter Paradisets dörr.

Och när krigets örnar kalla
 Män att segra, män att falla
 Under ryktets vilda dån,
 Gå, att inom egna gränser
 Vinna dig en strid, som glänser
 Öfver alla segerportar:
 Redligt bruk af himlens lån!

Då, när midnattsklockan ljuder
 Och farväl oss året bjuder,
 Skall du skörda, hvad du sår,
 Och när alla grenar digna
 Under flitens frukt, välsigna
 Dagar, som för Sverige föddes
 Till ett godt, ett lyckligt år.

SKÅL FÖR QVINNAN. *

Bröder, hvarför skall beständigt
Qvinnan ha sin egen skål?
Åren fly, — med dem behändigt
Flyktar våra suckars mål.
Idel drömmar, ingen handling,
Många skålar, långa tal; —
Nej, vi måste till förvandling
Tvinga snart vårt ideal.

Hvarför prisa blott med fraser
Menskoslägtets andra hälft,
På hvars lott de milda gracer
Sina bästa gåfvor hvälft?
Hvarför göra till Gudinna
Hvad en menska är som vi? . . .
Gudskelof, hon är dock qvinna,
Trots poeters svärmeri.

Hvarför sätta helgongloria
På en bild af luft och doft?
Qvinnans skapelsehistoria
Vittnar dock, hon födts af stoft.

* Vid Knutfesten 1859.

Låt oss ej till molnen höja,
 Hvad vi lyckligtvis ha fått!
 Tänk, om hon behagar dröja
 Qvar i skyn och skratta blott!

Hvilket lif för jordens männer,
 Att som månen "blott se på"!
 Hjertat klappar, pulsen bränner,
 Men det hjälper ej ändå.
 Hvarje kärleksdrucken gosse
 Suckar då med qväfda ljud:
 "Åskan alla skalder krosse,
 Som gjort qvinnan till en gud!"

Nej, hon stanna må på jorden,
 Mensklig, älsklig, god som förr,
 Och en hoppets härold vorden,
 Öppna åter Edens dörr.
 Hon må qvittra som en lärka
 Någon gång i högre flygt, —
 Framför allt dock lefva, verka
 I det hem, som fliten byggt.

Låt oss brinna, — men förnuftigt,
 Ej för alla, — men för en.
 Idealet är för luftigt,
 Och man tröttnar snart vid sken.
 Hvar och en må ha sin flamma,
 Liljehvit och rosenröd,
 Ung och vacker — gör detsamma,
 Trogen blott i lif och död.

Ej med suckar må hon firas,
 Ej med pjunkig vers och gråt,
 Inga gjorda blommor viras
 Kring en skrufvad känslotåt.
 Nej, ty jordens skönsta rosa
 Heter handling, född af kraft,
 Då för dåren lifvets prosa
 Blommor ej, blott törnen haft.

Der är kransen, som hon önskar
 Fläta i sitt hår som brud,
 Myrten ej, ej lagern grönskar
 I en mera herrlig skrud;
 Ty de rosor henne smycka
 Ändra då ej doft och färg,
 Och hon vet, att lifvets lycka
 Bygges då på hälleberg.

Derför, bröder, för vår flicka
 Låt oss handla såsom män!
 Ej hon vinnes med att dricka,
 Drack man tusen skålar än.
 Öppen blick och trofast sinne,
 Och en vilja, hård som stål, —
 Så blott hennes tro vi vinne,
 Derför tömme vi vår skål!

TILL
KRONPRINSEN-REGENTEN OCH KRONPRINSESSAN
i Upsala den 18 Maj 1859.

Från klarblå himmel solen ser
På vårens första blommor ner
Med varma strålars brand,
Och klart som solen i det blå
Nu hvarje öga ler också,
Och alla hjertan mäktigt slå
Af fröjd vid Fyris' strand.

Ty Du är här, Du Furste god,
Så Svensk i allt, i kraft och mod,
Vår stolthet och vårt hopp.
Vi älska Dig, ty hvad vår bygd
Har stort i snille, stort i dygd,
Om än det göms i kojans skygd,
Ditt öga letar opp.

Vi älska Dig, ty som en man
För ljusets sak Du för oss an:
Vi tacka dig därför.
Och gäller det vårt fosterland,

Och flammor stridens vilda brand,
 Ve den, som med sin djerfva hand
 Vårt Svenska lejon rör.

Och Hon, som vid Din sida står,
 Oraniens dotter, Hon är vår: —
 Vårt hjerta hviskar det.
 Ty qvinlig dygd ju älskad var
 I Svealand från forna dar;
 Den kring sin tron ett rike har,
 Som ej af gränser vet.

Du Furstepar, vår kärlek tag
 I glädjens som i sorgens dag:
 Vi ega icke mer
 Och vet, på gamla Fyris' slätt
 Här blommar än en ynglings-ätt,
 Som lärt att vörda sannt och rätt
 Och troget älska Er.

102

CANTAT
VID SORGFESTEN ÖFVER KONUNG OSCAR I.

Choral.

Svaga menskobarn, på jorden
Blott en flyktig gäst du är.
Huru hög din väg är vorden,
Dock mot grafvens port den bär.
Lifvets löften äro tomma:
Se, du växer lik en blomma,
Knoppas, blomstrar, faller af,
Gömmes i den mörka graf.

Men det hopp, ditt hjerta hyser,
Skall ej släckas ut likväl;
Ty Guds helga sanning lyser
Genom dödens land din själ.
I odödlighetens rike
Stoftets son blir englars like.
Tack, o Fader, som oss gaf
Hoppet ofvan död och graf.

Recitativ.

I sorgedok står Svea klädd i dag,
 Sin konungs namn hon ej med jubel firar.
 Hon sörjer tyst förgänglighetens lag,
 Och sorgens bleka lilja spirar
 Med lutad knopp ur minnets rika vår,
 Der nu Hans bild för oss förklarad står.
 Hvad är den tår,
 Som stilla än i hennes öga brinner,
 Om ej en våg utur den flod, som rinner
 Ur hennes saknads djup med rika böljors svall
 Och evigt, evigt strömma skall? —
 En gång förvissnar hvarje jordisk lager,
 Och snart förgår en kungakronas glans;
 Men ingen natt förtager
 Det milda skenet af gudomlig dager,
 Som strålar ut ifrån en äras krans,
 Uti hvars skimmer ingen fläck man spårar,
 Hvars perleskrud — den ädlaste, som fanns —
 Är väfd af sorgens trogna tårar: —
 Och se, *den* kronan är nu vorden Hans.

Aria.

Ja, ett ädelt hjertas låga
 Under purpurmanteln brann
 Hvarje bön och hvarje fråga
 Vägen till Hans öra fann.
 Och det ädla, som Han tänkte,
 Ej med flärdens glitter blänkte
 Att förgå på bubblans sätt;
 Nej, Han satt på kungastolen,

Mild och varm som aftonsolen,
 Och som hon så tyst, så lätt
 Ej Han brände,
 Utan sände
 Strålar blott af sannt och rätt.

Q u a r t e t t.

Hvem minnes ej, hvad oss han var?
 En kämpe sjelf i ljusets sold,
 Han högt dess helga fana bar
 I strid mot natt och våld.

Så vann Han segrar utan blod
 Med hjertats eld, med tankens glaf.
 För Sveriges väl med hjeltemod
 Sitt lif till slut Han gaf.

Han var oss kär, Han var oss huld
 I glädjens som i sorgens tid;
 Hans blick gaf ljus, Hans ord var guld:—
 Nu slumre Han i frid!

C h ö r.

Derför, Svea, var stolt! Af din mildaste son
 Skola häfderna minnet bevara.
 Ej med vilda, förödande bragdernas dån
 Skall hans namn genom seklerna fara.

Ty hvad våldet har gjort,
 Det förgår som en fläkt,
 Men allt ädelt och stort
 Bär det evigas drägt,
 Och förglömmes det nu, — dock en kommande slägt
 Skall dess himmelska sanning förklara.

Som violen sitt doft öfver ängarne strör
 Lika ljuft, se'n hon skördad är vorden,
 Så det goda, Han gjorde, i döden ej dör,
 Skall ej heller försvinna i Norden. —
 Måtte sist i det blå,
 När vi sänka vår staf,
 Han få samla oss då
 Ofvan sorger och graf:

"Se, här är jag, o Fader, med dem, du mig gaf
 Till att vårda och älska på jorden!"

Ch ö r.

(Efter talet).

Himmelske konung, som mäktig gestaltar
 Verldarnes lif i Ditt visa behag,
 Tag våra böner emot! För Ditt altar'
 Lägga dem tusende hjertan i dag.
 Gud, för Din allmakt i stoftet vi digne:
 Fädernas land med Din nåd Du välsigne,
 Dömme som fordom med kärlekens lag!

Lyse för oss och för kommande tider
 Minnet af Honom, vår konung, vår far!

Mätte Hans vishet i lugn som i strider
Leda vårt land under framtida dar!
Då skall ej frihetens blomma förblekna,
Kraften hos Svithiods söner ej vekna,
Sverige förbli, hvad det är, — hvad det var.

TILL GUSTAF WASAS MINNE

DEN 29 SEPTEMBER 1860. *

Du Svenska folk, stäm upp din sång!
I dag är minnets högtidsfest.
Han, som dig frälst ur nesligt tvång,
Kung Gustaf är din gäst.
In i ditt hjerta träder han:
Tag mot den bäste Svenske man!

Af trenne sekels ära höljd,
Med kronan än på silfverhår,
Af tusen stolta minnen följd,
Han fram ur griften går.
Ditt hjertas bästa offer tag
Och lägg det för hans fot i dag!

Hvad vore du, om han ej fanns?
Ditt land är fritt, din tanke fri.
Se der den ära, som är hans
Och evigt skall förbli!

* På den trehundraårsdagen af hans död.

Hvad kunde mer dig gifvas väl
 Än frihet så till kropp som själ?

Nu har i ro du byggt ditt hem
 För dina barn i dalens famn,
 Nu har du ärligt stridt för dem
 Och skapat dig ett namn,
 Som än ej nämndes med förakt:
 Hvem tror du väl har grunden lagt?

Nu har i andens rymder djerft
 En bana du ock brutit dig,
 Och mången segerkrans du ärft,
 Som vanns på ljusets stig;
 Nu har du tankens strider stridt:
 Hvem tror du väl gjort svärdet fritt?

Visst mången stormig tid har flytt,
 Då Svea kände nöden tung
 Och ville rifva upp på nytt
 Ur grafvens djup sin kung;
 Men Gud oss halv: i store män
 Kung Gustafs ande gick igen.

Ej skall af oss hans frihets arf
 Förslösas under split och storm,
 Om ock med trenne sekels hvarf
 Det vexlat färg och form;
 En gyllne tråd dock fins deri,
 Som manar: Svenske man, var fri!

Sof lugnt, kung Gustaf, i din grift!
Ditt minne är vårt bästa värn.
Du lifvar anden till bedrift,
Du hvässer svärdets jern.
Så länge ej *ditt* namn förgår,
Din Svea fri i Norden står.

GRAFMINNEN.

VID MIN BRODERS GRAF.

(1853).

O, hvar är du, älskling hos oss alla,
Skönsta länk i hemmets Brustna krans?
Skall ej mer din glada stämman skalla,
Aldrig stråla mer ditt ögas glans?
Lekte du ej frisk med vestanfläkten,
Log du ej med fröjd mot solens blick?
Blef du trött i första morgonväkten
Af det lif, som knappt du skåda fick?

Du är borta. Vid den tysta härden
Dina kära nu begråta dig.
O, jag tänkte dock, att du på färden
Genom lifvet skulle följa mig!
Och jag var så glad, att dig jag hade,
Som en trast, att han sin maka har,
Och jag log åt allt, hvad hoppet sade
Skönt och herrligt om vår framtids dar.

Tänkte så: när det till afton lider,
Blir du dock en gång min hjälp, mitt stöd.

Vid min hand du möter lifvets strider;
 Du är min, ja, min i lif och död.
 Och allt skönt, som ur ditt hjerta strömmar,
 Skall också min stolthet bli en gång. —
 Hvilka tankar, hvilka gyllne drömmar,
 Nu som stoft försvunna med min sång!

Ack, hur gladt mot hvarje vårens blomma
 Log du, sjelf en vårlig rosenknopp,
 Och med blickar, strålande och fromma,
 Såg till din och blomstrens Fader opp!—
 De ha vissnat, rosorna på kinden,
 Det har slocknat, ögats milda ljus.
 Ensam, tröstlös lyssnar jag till vinden,
 Hör ditt joller än uti dess sus.

Ring, o, ring din sång, du dödens klocka!
 Dina toner vagga ljuft min själ.
 Himmelsk tröst och himmelsk frid de locka
 Ned från höjden. Ack, nu är mig väl!
 Ty jag hör, hur slagen af din tunga
 Hviska fridfullt om de sällas lott,
 Hur i qvällens ro de stilla sjunga:
 Pilten är ej död, han sofver blott.

Arme fader! Gråt ej, ty han lefver
 Evigt lif i himlens ljusa vår.
 Aldrig stormen der hans hjerta häfver,
 Aldrig ögat fylls af smärtans tår.
 Gladdes han att känna här på jorden
 Varmt ditt trogna fadershjerta slå,
 Ack, hur salig är han nu ej vorden
 Hos sin Högste Fader i det blå!

Ljumma aftonvindar, susen stilla,
 Kring hans bädd uti den mörka mull,
 Der ej lifvets larm, ej verdens villa
 Stör hans ro, så ljuf, så oskultsfull!
 Tindren, stjernor, till oss ned i natten!
 Ack, hans blick med edra strålar går.
 Doften, blommor, öfver land och vatten,
 Mildt som minnet af hans barndomsvår!

CARL FREDRIK SUNDIN. *

(1854).

Hör hvad klagorop, som skalla i den dunkla nattens stund!
Ingen skoning! Det är döden, som kring jorden gör sin rund.
Dock ej mer den milde Engel, som, från salighetens land
Förd hitned på lätta vingar, löser sakta lifvets band.

Hemsk och dyster kring han stormar, en orkan på lifvets våg,
Och för fläkten af hans ande sopas undan hög och låg.
Icke manlighetens styrka, icke ungdomshjertats glöd
Skyddar i den heta striden, der det gäller lif och död.

Glad som vårens morgongryning stod den unga skaran nyss, —
Se, dess första offer fallit, märkt af dödens Judaskyss.
Ingen suck ur pressadt hjerta, intet ögas bittra tår
Gjuter lif i vissnad blomma, skänker ljus åt bleknad vår.

Har du sett, hur blixten krossar skogens fura, smärt och stark?
Har du sett dess rötter ryckas våldsamt upp ur blommig mark?
Suckande mot mörka mullen sänker den sin gröna topp,
Och den trast, som sjöng på grenen, flyr med sorg mot himlen
opp.

* Studerande af Uplands Nation, död i cholera.

Så han föll i fulla blomman af sitt rika ungdomsmod.
 Friskt, som det en yngling höfves, gick hans färd på livvets flod.
 Och en Faders stolta blickar gladdes åt sin mödas lön,
 Och en Moders hjerta höjde för hans väl till Gud sin bön.

Här, en äkta Nordens ättling, stod han bland oss, ung och
 varm.

Det var kraft i hvarje sena, det fanns jern i denna barm;
 Och derinom slog ett hjerta, bottenärligt, fosterländskt:
 Hvad han tänkte, hvad han kände, var så ungdomsfriskt, så
 Svenskt.

Som ett källsprång ibland bergen hjertats känslor flöto fram;
 Himlaljuset oförfalskadt på dess klara vågor sam,
 Och hvarenda själens tanke låg så enkel och så ren
 Liksom perlan, gömd på djupet under vågens barm, och sken.

I den öppna blickens låga brann en ynglings ädla själ,
 Som med trogen brödrakärlek önskar hela världens väl.
 Nämn en sorg, som den ej lindrar med den kraft, som allt
 förmår!

Gällde det att gå mot döden, — se, den stupar väl — men går.

Ja, du gick i förtid, Broder, till din Fader i det blå.
 Ur den rika brödrakronan föll en ädel perla då.
 Tack likväl för hvad du varit! Ingen storm skall släcka ut
 I kamraters hjertan minnet af din korta lifsminut.

Torka tåren, arme Fader! Arma Moder, gråt ej mer!
 Mången gång i qvällens dunkel flyr hans ande ned till Er.
 I ett högre hem det blomstrar, detta hopp, hvars stråle dog:
 Herrans namn välsignadt vare! Herren gaf och Herren tog,

Fallne Broder, mången runa ristas väl på död mans mull,
Men det blekes dock af tiden, dessa granna runors gull.
Mer än allt, hvad verlden skänker, och allt lof af kung och
stat
Är den enkla tår vi gjuta öfver dig som vän, kamrat.

ERKEBISKOP H. O. HOLMSTRÖM.

(1855).

En enkel krans, af unga händer bunden,
Vi lägga vördsamt på den ädles stoft.
Nyss satt han här och njöt i aftonstunden
Af våra sånger, våra blommors doft,
Och tanken flög, af minnets tjuskraft dragen,
Till dar, då hjertat slog de friska slagen
För allt hvad stort, hvad skönt på jorden fanns, —
Och intet hjerta slog mer varmt än hans.
Här stod han bland oss, som en ek i skogen,
Af åren böjd, men dock sin ungdom trogen,
Med kronan pröfvad väl mot stormens hot,
Och log mot vårens sippor vid sin fot.
Nu är han borta, nu är eken bruten;
Och smärtans tår, invid hans aska gjuten, —
Se der vår kärleks enkla offergård:
Der göms i den af känslor dock en värld.
Ty när den unga anden börjar svärma
För lifvets aldrig funna ideal
Och längtar, brinner att den bild sig närma,
Som stod så klar i barnets lugna dal,
På tankens vingar då framåt han stormar
Och uti tusen bilder världen formar,

Men hur han längtar, hur han brinner än,
 Han finner ej sitt ideal igen.
 Då är det godt, när tviflets ormar tära
 I själens djup, att se en man som han,
 Hvars hjerta städs' af tro och kärlek brann
 För landets ungdom och för landets ära,
 Då är det herrligt att af honom lära,
 Att lifvets konst — det är att älska blott,
 Att tänka ädelt och att handla godt.

Så var den sköna lära, som han lade
 Med ädel föresyn i unga bröst.
 I lyckans tid han gladdes med de glade,
 För sorgens barn han egde hopp och tröst,
 — En Christens lif i arbete och böner —
 Och därför var han kär för Nordens söner.
 Sin kräkla nu han nedlagt har hos Gud,
 Och mitran pryder snart en annan panna,
 Men vid hans rena bild vi gerna stanna
 Och lyssna än till Patriarkens bud.
 Det ord, som från hans vigda läppar flödar,
 Det är ej lagens stränga bud, som dödar;
 Han mindes väl, hvad mången glömde dock,
 Att Gud är Helighet, men Kärlek ock.
 Som templet sträfvar med sin jättespira
 Och tusen tinnar upp mot himlens sky,
 Och blomsterrankor pelarskogen sira,
 Och orgeltoner genom hvalfven fly,
 Så steg hans fromma själ med sina tankar
 I helig bäfvan till den Högstes stol,
 Och bergfast tro var hjertats säkra ankar,
 Och himmelsk kärlek var hans lefnads sol.

Han bar sitt kors — ej blott en gyllne prydnad,
 Han bar det troget uti Christi lydnad,
 Och för de får, som Herren honom gaf,
 En trogen herde var han till sin graf.

Han var en Christen: han var Svensk tillika,
 För Sveriges ära brann hans ädla själ.
 Han kunde falla, ack! men aldrig svika,
 När striden gällde fosterlandets väl.
 Hvad mer, om mången icke mäktat fatta
 Den höga bana, som hans ande gått,
 Om hopens lidelser, i gäsning satta,
 Ej sett till *målet*, men till *vägen* blott?
 Det är ej svårt att häckla örnens ringar,
 Der han mot solen länkar färden tryggt,
 Men tadelsjukan får dock aldrig vingar
 Att följa rymdens konung i sin flygt.
 Det var hans storhet, att i alla öden
 Han fast och rättvis fram sin bana gick,
 Och därför så i lifvet som i döden
 Han allas aktning, allas kärlek fick.
 När yngre släktens vilda oro hastar
 Att drifva tidens visare framåt,
 Solvisarn står orubbligt lugn och kastar
 Som förr sin skugga efter solens stråt.

Så flöt hans lif, af stormar upprördt föga,
 Så lugnt som floden och så klart också,
 En älsklig spegelbild af himlens blå
 Att fånga ljuset ur Allfaders öga.
 Och med sin kärleks gyllne skatter rik,
 Han menskor vann med hjertats politik.
 Det är ej nog att ega tankens snille,

Ty hjertat, — äfven det sitt snille har.
Hvad rätt han tänkte och hvad godt han ville,
Gick fram i lifvet som ett englapar,
I syskonarmar troget sammanslutna,
Med själ i själ och blick i blickar gjutna. —
Nu är han borta, och hans ungdom går
Att tyda dödens runor vid hans bår.
I hans gestalt kan döden ej förskräcka,
Liksom ett barn han dog vid Englars sång,
— Hvem vill ett barn utur sin slummer väcka? —
Hans lif var ljus, hans död en solnedgång.
Nog älskar du att se i qvällens timma
Från mörkblå himmel solen sjunka ner?
Naturen slumrar, höljd af nattens dimma,
I helig tystnad, hvart ditt öga ser;
En underverld på purprad sky sig målar,
Ditt hjerta beder och din tanke tror,
Och aftonstjernan, minnets stjerna, strålar
Ifrån den himmel, der hans ande bor.

LOUISE NORDENFALK

FÖDD REUTERSKÖLD.

(1858).

När en hagelskur öfver blommande vår
På förödelsens vingar sig sträcker,
Se, då gömmer sig solen och gjuter en tår
Öfver fröjd, som på jorden den släcker.
Må vi gråta, ty frosten har sköflat en ros,
Mera ljuflig än tusende vårar,
Och den älskliga ande, som flydde sin kos,
Är väl värd våra bittraste tårar.

Ack hon hvilar i döden så skön, som hon gick
Genom lifvet sin herrliga bana.
Hon vill slumra en stund, hennes slocknade blick
Tycks de himmelska rymderna spana,
Och hon drömmer så ljuft som i barndomens dar,
Att en engel hos Gud hon är vorden.
O, så undra ej då, att hon glömmet sig qvar,
Ty hon var ju en engel på jorden.

Som ett leende barn gick hon fram på sin väg,
Och hon ler som ett barn än i döden.
Har du sett en viol uti lunderna, säg?
Har du känt hennes doftande flöden?

Aldrig anar hon sjelf all den vällukt, hon bär,
 Medan rosorna prunka så bjerta:
 Så hon visste ej hvarför hon var oss så kär,
 Fastän alla hon drog till sitt hjerta.

Och det hjertat var rikt, och det hjertat var godt
 Och så stort, att det fannade verlden,
 Och likväl var den ende, den älskade blott
 Den, som tände den flammande härden.
 Men att dela sin fröjd med en själ, som är arm,
 Det är kärlekens hemliga styrka,
 Ty den trycker en verld till sin klappande barm
 Blott att högre den älskade dyrka.

Hon försvann, som hon kom, — lik en vårdag i nord,
 Som med tårar sig gerna vill smycka,
 Ty att älska och älskas som hon här på jord
 Var för mycket af menniskolycka.
 Lik de blommor, som födas att blott för en dag
 Emot solen sitt anlete höja,
 Så hon föll — ej för ödets förkrossande slag,
 Nej, hon kunde på jorden ej dröja.

Hvad är glädje i lifvet och lycka och ro?
 Ej en dans öfver rosor allenast;
 När i tårarnes perlor de hvälfva sin bro,
 Glänsa himmelska strålarne renast.
 På dess båge vi vandra vid drömmarnes hand
 Under skimret af flyktade tider,
 Och den leder oss bort till den herrliga strand,
 Der det blödande hjertat ej lider.

O följ med, o följ med, du, som lemnades kvar
För att pröfvas i sorgernas hvimmel!
Se, hon lefver ännu, mera ljuf, än hon var,
Och hon vinkar dig upp till sin himmel.
Hon är din, hon är din! Undan stormar och strid
Är hon frälsad, din doftande lilja.
Icke grafvarnes natt, icke rum eller tid
De förenade hjertan skall skilja.

CARL EDVARD ZEDRITZ.

(1859).

Menniskolif förgå liksom hafvets vågor:
En den andra jagar i ständig vexling,
Upp mot skyn de stiga — och sjunka sedan
Stilla i djupet.

Mannens kraft förvissnar likt sommargraset,
Släckt är snillels eld af den storm, som ljungar
Oföväntadt ned ifrån Allbeherrskarn,
Tvingande döden.

Hemmets verld, af kärlekens rosenbojor
Skönt omslingrad, träffas af härjarns vingslag:
Stolta drömmar, kärlek och hopp och lycka, —
Allt är försvunnet.

Så är lifvets lag; — men i feqa tårar
Ej vårt offer lägge vi ned på grafven,
Der han hvilar kall. Må med fröjd vi minnas
Allt, hvad han varit.

Nyss han stod ibland oss, en hög Kronion,
Som med blicken visste sin verld beherrska,
Ädel, majestätisk som Gudars konung
Stod i Olympen;

Och med Romarspråkets sublimes åskor
 Höll han luften klar i de lærdes rymder
 Och förstod att slunga dess gyllne flammor
 Blixtrande kring sig.

Ja, en ättling var han af stolta Roma,
 Men af *det*, som stridde för dygd och sanning:
 Catos allvar strålade aldrig än från
 Ädlare panna.

Men om väl han trufdes bland Romas kullar,
 Bodde i hans bröst dock en nordisk ande,
 Och derinom klappade varmt hans Svenska
 Redliga hjerta.

Höga tankar, känslor, som solljus rena,
 Växte der likt blommor ur andens stålgrund,
 Och en fridfull glädje sin morgonrodnad
 Spridde deröfver.

Tyst och troget som öfver mörkblå himmel
 Månen vandrar fram i den stilla natten,
 Men med ljusets krafter ur djupet drager
 Svallande vågen:

Så han gick framåt på sin segerbana,
 Lugn och mild, och drog med en hemlig tjusning
 Alla hjertan, som i hans trollkrets kommo,
 Närmre sitt eget.

Nu har hjertat stannat, — det klappar icke,
 Nu är lågan slocknad i ögats himmel,
 Intet vänligt ord till vårt öra tala
 Bleknade läppar.

Hemmets krans är bruten, dess friska lager
 Ligger vissnad nu, och ur vänskapsringen
 Föll en ädel perla, af dödens jernhand

Krossad i förtid.

Dock — hvad *här* har slocknat, *derofvan* tändes
 Upp igen med renare, bättre strålar;
 Hjertat klappar åter bak molnens slöja

Varmare, högre.

Och den tröst, som strömmar från minnets verldar,
 Gafs förgäfves ej af en allgod Fader.

Se, dess engel pekar ditupp till hoppets

Vinkande stjernbild.

ISRAËL HWASSER.

(1860).

Som med döende strålar på skyarnes bädd
Ned i böljorna solen sig sänker
Och åt vårliga jorden, med blommor beklädd,
Än en blick ifrån himmelen skänker;
Så vi sågo Dig nyss: — vid Din öppnade graf
Nu ur tårarnes källor vi ösa.
Ej med all denna kärlek, Du fick och Du gaf,
Vi Ditt lif från förgängelsen lösa.

Dock — förgängelsens glaf, fastän väldig och stark,
Icke träffar Ditt mäktiga väsen.
Och de frön, som Du sådde i andarnes mark,
Se, nu grönska de stilla som gräsen;
Men en dag — så vi tro — skola spira ur dem
Många herrliga skördar för Norden.
O, då glädes Du visst i Ditt eviga hem,
Att ej fåfängt Du lefvat på jorden.

Icke glädje och sorg, icke dagar och år
Skola plåna Din bild ur vårt minne,
Hur med siareblick under silfrade hår
Du var yngling ännu i Ditt sinne.

Derför också vår varmaste kärlek Du fick,
 Och Du visste att skatta den gåfvan,
 När, en ljungeld, Din tanke bröt fram ur Din blick
 Och Ditt ord som en åska derofvan.

O, så tack för allt herrligt och stort, Du oss sagt,
 För allt ädelt, Du gjorde och ville!
 Hvad är höjden af människolycka och makt?
 Att som Du ega hjerta och snille.
 Då försätter man berg: — med ett ord, med en vink
 Man de domnande själarne väcker,
 Och i tusende hjertan är tänd i en blink
 Denna låga, som tiden ej släcker.

Och den makten, o Fader, den egde Du visst, —
 Djupt i klappande bröst vi det känna.
 Nu sitt ädlaste smycke vår krona har mist,
 Men hur saknadens tårar än bränna,
 Skall den tanken dock alltid vår stolthet förbli:
Du är vår! — Nej, du var det i tiden.
 När vid grafven vi stå, då är glädjen förbi,
 Då är stolthetens timme förliden.

Men så sannt, som Du var som en Fader oss kär,
 Vid den grift, der Du stilla skall sofva,
 Under vårliga himlen, som vittne oss är,
 Vi högtidligt och troget Dig lofva,
 Att det arf, Du oss gaf uti lära och lif,
 Skall förgäfves ej oss vara gifvet.
 O Du ädle, vår ledande stjerna förblif
 På den väg, der vi vandra i lifvet!

ELEGIER TILL OLYMPIA.

Klinga, men icke som förr, min vänligt tröstande lyra!
Tonernas glädtiga dans leker jag icke med dig.
Ljud som en rytande storm, när med hafvets jättar den brottas,
Slungar mot ilande moln vredgade vågornas skum!
Sjung, hur en gång jag byggde på sand mitt bräckliga luftslott! —
Tårarnes stelnade frost smälter kanhända för dig. —
Sångarens fredliga bröst, förr lugnt som den speglande viken,
Flammar som Ætna och slår blodiga lågor mot skyn.
Kärlek, himmelens ädlaste son och jordens förtjusning,
Rycker du stundom också viggen ur Jupiters hand?
Leker du, djerfve, med åskornas eld, eller slungar du kanske
Skämtfull Furiens bloss ned i ett klappande bröst?
Förr var mitt hjerta så dödt som den bild, Prometheus danat,
Innan åt formens behag ande han skänkte och lif.
Medvetsslöst, förstenadt det låg: den himmelska flamman
Hade ej gjutit sig än in i dess kyliga blod.
Se, då såg jag, Olympia, dig! Ur ditt strålande öga
Stal jag, Promethei son, Gudarnes heliga eld;
Göt en gnista deraf i min själ, som slumrade stilla, —
Och med ett under hon stod jublande fram ur sin natt.
Mäktiga känslor brusade hän uti ymniga flöden.
Knoppande lifvet slog friskt i min svallande barm.

Djerft som en örn på sin svindlande väg öfver himmelens
 skyar

Styr genom rymden sin färd, länkar mot solen sin flygt;
 Så min tanke i blixtrande fart genom eviga rymder,

Dem jag ej anade förr, svingade kraftig och fri.

Och när Phantasos göt kring själen sitt rosiga skimmer,

Flög jag vid drömmarnes hand salig till Gudarnes hem.

Der stod du, min Olympia, då så skön vid min sida,

Kärlekens rusande fröjd bjöd du mig leende då.

Då i din ljufliga famn omarmades jorden och himlen,

Då i din glödande kyss kysste mig himmel och jord.

Lågorna djupt i min själs vulkan sig lägga till hvila,

Sucken har tystnat också: hjertat är lugnt för en stund.

Kanske det blott är ett lugn, som bådär mig hemskare stormar, —

Anden har hvila likväl, vaggar på drömmarnes våg.

Flyktade dagar jag ser i sitt brokigt hvimlande tummel

Sväfva som glädtiga barn fram för min tjusade blick.

Leende fröjder och sprittande lek med rosiga kransar

Smycka som fordom min barm, bjuda min ande till dans.

Högt i sin strålande char går glädjens vänliga solgud

Öfver mitt hjertas vår, badar dess blommor i ljus.

Öfver min slumrande själ strör natten sitt ljufliga månlyjus,

Stänker på drömmarnes guld perlor af glittrande dagg.

Se, der strålar Junonisk en bild ur den herrliga synen;

Midt i gestalternås krets hög som en drottning hon står.

Skönjer du formernas glans, du våldsamt klappande hjerta?

Skönjer du blickarnes eld, lånad ur dunderarens vigg?

Ser du, hur kinderna svälla af glöd, hur den nattliga locken

Ringlar kring skuldrornas snö, — dunklet på morgonens hy?

Hvilar du saligt som förr mot barmens vågiga svandun?

Plockar du njutningens frukt än från den rodnande läpp?
Stolta. Olympiska mö! För din blick försmälter mitt hjerta, —
Himmelens mäktiga eld smälter ju flodernas is.

Heliotropen lik, som vänder sitt öga mot solen,

Följer dess glödande blick, tjusad af strålarnes prakt;
Så jag skådar till dig, min Olympia, drucken af sällhet,

Så jag evigt till dig suckar min trånande bön;

Så jag följer ditt spår, hänförd af den magiska blicken.

Flög du till verdarnes gräns, följde som skuggan jag dig.

For du på ilande skyn till morgonrodnadens portar,

Svepte sin slöja kring dig grafvens förfärliga natt, —

O, jag följde dig dock, och jord och blånande himmel,

Stjernor och solar — *allt* svann för min bländade syn.

Stiger på morgonens sky ur det purpurfärgade hafvet

Dagens heliga drott, börjar sitt glänsande tåg,

Slocknar hans flammande blick i Thetis' öppnade armar,

Skimrar i nattens ro månen ur silfrade moln, —

Evigt, Olympia, du min irrande tanke förtrollar; —

Eos rosiga kind brinner ej högre än din; —

Evigt leker din bild för min själ: i den slumrande natten

Dansa kring brudgum och brud drömmarnes luftiga chor.

Säg, har du skådat ett barn, som bubblor blåser i luften?

Granna de dansa en stund, brista, och så är det slut.

Drömmens herrliga slott var bygd af skimrande dunster,

Tinnarnes präktiga guld, — gäckande gifter det var.

Nordan fläktade tungt med snöomhvirflade vingar;

Drömmens gycklande spel, dimmornas hägring försvann. —

O, jag var lycklig en gång! En minut jag lefde i himlen:

Minnet kan döfva likväl sekels förödande qual.

Mins du en qväll i sommarens prakt? Kring skogiga höjder
 Göt re'n aftonens sol slocknande lågornas brand.
 Redan i slummer försänkt låg jorden, dess suckar i drömmen
 Fördes af hviskande vind stilla kring dälдер och berg.
 Vågorna plaskade tyst mot flodens blommiga stränder,
 Floras älskliga barn sänkte sitt öga till ro.
 Fram genom skogens tempel du flög på den eldige springarn,
 Och vid din sida var jag, lycklig att andas din luft.
 O, huru skön i din böljande drägt! På den mejslade skuldran
 Bar du det mordiska rör, jägarens trogne kamrat.
 O, hur din purprade kind då glödde af lust och af stolthet!
 O, hur din blixtrande blick spanade ifrigt sitt rof!
 Hög på din fåle du satt, som stolt Amazonernas drottning
 Leder i brusande strid sköna hjeltinnornas här.
 Sjelf för din herrskande blick Alexander sjunkit i stoftet; —
 Skulle ej sångarens bröst smälta i toner för dig?
 Kom så vår ilande färd till en mildt framsorlande källa;
 Högt öfver vågens kristall hvälfde sin krona en björk.
 Ofvan i toppen slog en trast sina smäktande drillar,
 Sakta i grenarne göt vestan sin döende suck.
 Stilla vi sjönko i ro med outsägliga känslor,
 Källans vänliga strand slöt oss i grönskande famn.
 O, skall jag sjunga som då min kärleks flödande toner,
 Sjunga min saliga fröjd, sjunga om kyssarnes rus?
 O, skall jag minnas, hur stolt till mitt jublande hjerta jag tryckte
 Dig, min Olympia, dig, tryckt till ditt hjerta igen? —
 Plötsligt sliter du dig med våld ur din älskares armar,
 Riktat ditt mördande rör upp mot den luftiga björk.
 Ack, i ett ögonblick den enslige sångarn i skogen,
 Vittnet till kärlekens fröjd, simmar förstummad i blod.
 Djupt i mitt eget bröst det dödande lodet sig sänkte,
 Sångarens perlande blod flöt ur mitt hjerta också.

Spötsk du log åt min tår, och snart på den frustande fålen
 Med en föraktlig blick bort från din älskling du flög.
 Se, då flydde min frid, då ramlade drömmens palatser,
 Skuggornas hånande lek flydde som spöken sin kos.
 Arme, jag byggde på sand? — mitt hus har fallit för stormen,
 Tanken, en vålnad lik, irrar kring hoppets ruin.
 Dock, bland spillrorna letar jag än: det krossade hjertat
 Älskar att finna ibland perlor i minnenas grus.

Tanke, hvart ilar du hän, af bedrägliga bilder förvirrad?
 Ler du bedårad ännu fromt åt din gycklande syn?
 Vandrar du salig ännu i ditt minnes förföriska lustgård?
 Plockar du gyllene frukt än af förtorkade träd?
 Leker du, dåre, ännu med vårens vissnade blommor?
 Famnar du troget din dröms töcken för Juno ännu?
 Bort i skyndande fart ur de falska sirenernas trollkrets!
 Djupt i den svartaste natt tröttade vingen begraf!
 Fly det förledande ljus, som bländar ditt villade öga!
 Mörkret förvillar dig ej, mörkret är sorgernas vän.
 O, hvad är lifvet likväl? — En kedja af gäckande drömmar,
 Skingrade snart af ett grymt ödes tyranniska nyck.
 Smyckadt i rosenlans, för den obepröfvade blicken
 Breder det lockande ut ära och njutning och guld.
 Lifvad af lågande mod, i dess famn den unge sig störtar,
 Njuter berusad dess sken, känner ej väsendet än.
 Menniskor, Gud och natur med svärmande kärlek han älskar,
 Bygger i himmelens sky drömmarnes brokiga slott.
 Se, för en fläkt har hon flytt, den ljufliga villan af lifvet:
 Hemskt under ytans behag grinar ett multnadt skelett. —
 Så, min Olympia, trodde jag dig; — ditt älskliga hjerta
 Låg som en glimmande sjö klart för mitt öga och log:

Ack, som i vågornas rena kristall den nattliga himlen
 Speglar i aftonens frid stjernornas eviga ljus,
 Ofvan en himmel jag ser och ser en himmel i djupet. —
 Tvekande tanken ej vet, hvilken den skönaste är; —
 Så i din outgrundliga själ sig speglade äfven
 Alla de stjernor, som mildt stråla kring Skaparens tron,
 Så i din flammande blick låg Gudarnes heliga låga: —
 Endast en gnista deraf göt jag på känslornas snö.
 Straffets hämnande vigg har träffat den brottslige röfvarn;
 Flamman från himlen jag stal, fräter mitt sargade bröst.
 Fjettrad, Prometheus lik, på förtviflans skrofliga klippor.
 Täljer jag dagar och natt timmarnes eviga längd.
 Suckar äro min spis, och qvalets hungriga gamar,
 Aldrig mättade än, dricka med gamman mitt blod.
 O, dock älskar jag dig, min Olympia, älskar dig evigt,
 Minnes med tjusning ännu flyktade dagarnes fröjd,
 Ville med glädligt mod gå tusende dödar till mötes
 Blott för en vänlig blick, blott för ett tröstande ord.
 Tyst dock, tyst! Som ett strå jag vajar för känslornas vind-
fläkt.
 Leken är ändad: på jord lekes den aldrig igen.
 Säg, har du skådat ett barn, som bubblor blåser i luften?
 Granna de dansa en stund, brista, — och så är det slut.

EPIGRAMMER.

Den första kärleken.

Kärlekens förstling, du är den ljufvaste blom på vårt lifsträd:
Ingen i tidernas lopp doftar och tjusar som du.
Ingen förvissnar så snart; vårnattens bitande kyla
Bränner med isande frost bräckliga blomman till döds.
Icke af strålände sol dess färgprakt lockas tillbaka
Icke dess slocknade lif väckes af tårarnes dagg.

Flickan och Gratien.

Fången i jordiska band, behagens genius ville
Olycksalig från oss upp till sin himmel igen;
Riste den boja, som höll honom qvar, och lyfte förgäfves
Strålände vingen att fly bort från vår sorgliga jord.
Blomstrände trädde du fram till den suckande fången och skänkte
Engeln sin frihet, — men se! när i ditt öga han såg,
Räckte han åter sin hand frivilligt till bojan och glömde —
Glömde sin himmel för dig, tog i ditt hjerta sitt hem.

Barnets själ.

Säg, hvad liknar du, barnsliga själ, med din frid och din oskuld?
Liknar en drifva af snö, älsklig och bländande hvit.
Kommer en vårbäck så med ystert larmande böljor, —
Svinner din oskulds färg, grumlad af kyssarnes våld.
Bränner dig solen från blånände höjd med eldiga blickar,
Ack, som en tinande snö smälter i tårar din frid.

Lifvets högtidsstunder.

Känner du stundom din själ af vingar lyftad mot höjden,
 Fylles af okänd lust bäfvande hjertat ibland;
 Är det, som ville du hän i oändliga rymder försvinna,
 Kasta dess jordiska drägt bort från din ande en stund; —
 Följ då med barnslig tröst den underkraft, som dig leder,
 Låt dina blickar med mod dricka det himmelska ljus!
 Vet, — *den* stunden kallar dig Gud till herrliga syner,
 Lyfter den slöja, som djupt höljer hans strålande bild.
 Ögonblicket är då mer värdt än ett år ibland fröjder:
 Göm, hvad du vinner deraf, göm det för dagar af qual.

Elden och Lifvet.

Elden i tingens verld är en bild af lifvet och själen,
 Lefver och röres i allt, om du än lågan ej ser.
 Släcker du flammorna ut, ej släcker du solen i rymden;
 Tänder du, — väckes ju blott slumrande gnistan till lif.
 Hela vårt kroppsliga lif är ju blott en långsam förbränning;
 Hjertats altare bär flammande lågan mot skyn.
 Liksom atomerna tyst på den lönliga härden förbrinna,
 Måste vår ande också skäras från lidelsens slagg.
 Och när bålet brunnit till slut, han skall som en Phoenix
 Svinga förklarad derur upp till det ljus, honom födt.
 Så har du rätt, Heraklit, att elden är själen i verlden:
 Elden är lifvets symbol, lifvet är Skaparen sjelf.

Skapelsens krona.

Trotsige man, vill du tro, att qvinnan är skapelsens krona,
 Hon, som tålig och mild böjer sitt hufvud för dig?
 Sist hon manades fram, ett verk af den skapande anden,
 Byggd af dess ädlaste stoft, fylld af dess rikaste lif.

Du, som larmar så stolt, som störtar troner och riken,
 Kan du väl rubba också solen ur stjernornas midt?
 "Allt, som är stort, sker tyst," — och stilla som solen dig lyser,
 Sprider hon värme och ljus öfver en stormande verld.
 Böj ditt hufvud för henne, som fört ur tusende strider
 Menniskosläktet framåt undan ruiner och blod!
 Jordens eviga hopp hon bär vid sitt klappande hjerta:
 Skulle det slockna, o då, — då vore skapelsen död.

Framtiden.

Hvems är den dunkla gestalt, som sväfvar i moln för min ande?
 Gåtfull, dyster och mörk, står han, en Sfinx, för min syn.
 Jungfruanletet ler så kallt ur den skymmande slöjan,
 Gripens mordiska klo skymtar ur dimmorna fram.
 Säg, skall jag lösa din gåta och se'n som Oidipus störta
 In i en gäckande verld blott af oändliga qual?
 Eller stå för din blick med uslingens krypande feghet,
 Blott för att hånad och glömd störtas från klippan och dö?
 Nej, med en ynglings trots vill jag möta ditt kyliga famntag,
 Strida om lif eller död öppet och stolt som en man.

Maskeraden.

Skiftande bilder jag ser i ett brokigt hvinlande virrvarr
 Tumla i yrande dans lustigt omkring för min blick.
 Glitter, trasor och bjefs i tusen skilda fasoner
 Leka kring sprittande ben, fladdra kring flämtande barm.
 Anletet ensamt är stelt som lavan kring slocknade kratern,
 Hemskt utur ögonens hål glimmar dock elden ännu.
 Dristigt skämtande ord och förställning. sockrad med löjen,
 Flyga som gäckande troll fram i den qualmiga luft.
 Tonerna dansa af lust, champagnekorkarne smälla,
 Djeflar i munter galopp flyga med skummet i tak.

Ofvan i dunsterna höljdt, Mefistofeles-anletet grinar.

Tyst! — Dess hväsande skratt skräller bland orgiens ljud.
 Vill du passionerna se i sin högsta, vildaste brusning,
 Vill du af människans lif skåda en karrikatyr, —
 Se då omkring dig här, — här släpper man tyglarne lösa
 Här är det lif och natur, hycklande falskhet och sken.

Klassisk och Romantisk konst.

Stiga ej Gudarne nu som i Greklands klassiska dagar
 Ned bland de dödliges släkt från sitt Olympiska lugn?
 Höjer sig Venus ej mer försinligad upp utur vågen?
 Sjunger Apollo ej mer menckliga hjertan till ro?
 Nej, ty konsten har rest sin Jacobs-stege mot himlen;
 Fylld af den Eviges lif, lyfter sig anden till skyn.
 Grekernas Gud var mencklig, men nu blir menckan gudomlig:
 Jorden, förädlad och ren, flyttar i himmelen in.

Marmorguden.

Se, huru herrlig han står, försjunken i salig förtjusning
 Öfver det skönhetens lif, som uti marmorn han fick!
 Son af det Eviga sjelft och den blomstrande jord, der han
 föddes,
 Visar han dig i sin bild skönhetens egna gestalt.
 Men hvad betyder väl då det vemodsdraget kring pannan?
 Fruktar för skuggornas verld konstens odödlige son?
 Tyst blott! Stör ej hans ro! Du väcker den slumrande anden:
 Psyche vill svinga igen upp till sin höga Olymp.
 Derfor sörjer han nu, i marmorns bojar betvungen; —
 Ödet dem löste en gång, störtande gudarnes verld.

Franska Klassiken och Lessing.

Himmelska sångmö, är det väl du, som träder på tiljan,
 Snörd i en pösande robe, brämad af styf falbolan?
 Hvar är den höga kothurn, som förr dig prydde, Thalia?
 Nu, rödmålad och grann, syns blott din spetsiga klack.
 Se, din plastiska växt är gömd af yfviga pocher,
 I en ællongeperuk stoppas ditt lockiga hår.
 Arma Gudinna, flämta en stund i ditt tryckande snörlif,
 Trippa som verldsdam kring, läs pa salongernas språk!
 Snart är befriaren här: förkonstlingens former förbriinna,
 Och som en Phoenix på nytt svingar du fri ur ditt bål.

Musik.

Toner, som lyften min ande till skyn, förtrollade väsen,
 Kunde mitt öga en gång följa Er mystiska dans!
 Kunde jag fånga Er bild, som döljes för blicken och känseln,
 Skulle jag skåda en verld, byggd i kristallernas form.
 Tusende flingor fölle väl då ur den klingande rymden,
 Som på en vinterdag blommor och stjernor af snö.
 Väl, att ändock Er soliga verld ej isas af stormen!
 Hellre än känna och se, blundar jag, njuter och dör.

Haydn.

Glad som ett lekande barn i menlös yra du kastar
 Tonernas bubblor omkring, speglande himmel och jord.
 Oskuld, kärlek och frid är grundackordet, som ljuder
 Mildt som en klockas ton genom ditt hjertas musik.
 Sjelfva din sorg är en fröjd, ty tåren, som perlar i ögat,
 Mäktar ej skymma din själs fromma och lyckliga tro.
 Allt låg klart som en flod för ditt enkelt barnsliga sinne,
 Derfor kunde blott du *måla* naturen i ljud.

Derför i tonernas rike hur djerft än vingarne lyftas,
Vänder jag åter till dig gladt som till barndomens hem.

Mozart.

Känslans oändliga verld låg bunden i magisk förtrollning,
Ingen förmådde att klart tala dess himmelska språk.
Tonernas Raphael kom, — och i tusen sköna gestalter
Blixtrar dess väsende fram, tolkadt i smekande ljud.
Hjertats outgrundliga lif och tankarnes hvimmel,
Menskliga lidelsens glöd, himmelens saliga ro, —
Allt för hans snilles eld sig kläder i smältande välljud,
Och med den döende ton sjunker en verld för vår syn.
Enkel som ängens viol och djup som det rullande hafvet,
Sjunger han blommornas doft, sjunger han Guds majestät.
Och när han lägger sin vinge till ro och sjunger sin svansång,
Likna dess toner en suck, pressad ur skapelsens barm.

Beethoven.

Fordom vid Kaukasi berg Prometheus, bunden i fjettrar,
Höjde till Gudarnes borg rop af förtviflan och hån.
Var ej som han din mäktiga själ fastnitad i stoftet,
Göt ej din svällande barm ock sitt Titaniska trots?
Hvem har trollat som du harmoni ur passionernas afgrund,
Hvem har biktat som du känslans förtjusning och kval?
Menniskohjertat med hela sin verld, — se der din orchester!
Djerft med mästarehand slog du dess darrande sträng.
Och när ditt snilles glöd ej i ord du mäktade binda,
Höjdes till ord och begrepp tonernas hemliga språk.
Så, hvad du led, hvad du njöt, i förtrollande toner du diktat;
Allt, hvad jag lefde en gång, lefver jag åter hos dig.
Så, när aftonen kom, du sjöng, fast ingen förstod dig,
Sjöng, tills dagen försvann, ack, som ett brustet ackord.

Dansen.

Skön i sin saliga ro står bilden, mejslad i marmor,
 Och för din tjusade blick lefver hans gudagestalt.
 Der är det yttre dig nog: i de herrligt rundade former
 Ser du ett lif, som ej än vaknat och känner sig sjelf.
 Tonernas flod deremot, den qväller fram ur ett hjerta,
 Och till ett hjerta den går, bärande fröjder och qual.
 Der är det inre dig allt: — så skilda som solen och hafvet
 Derför i konsternas verld skapades toner och bild.
 Men i en blink de förenas likväl, när den magiska stråken
 Plastiska lemmar med lust lockar till sprittande lif, —
 När af tonernas makt förtrollad, foten sig svingar,
 Lätt och bevingad och fri, bort i en hvirflande dans.

Den sofvande Endymion.

Ynglingen slumrar så lugnt, af saliga drömmar berusad,
 Bröstet andas så lätt, pulsarne klappa så varmt.
 Säkert han känner Dianas kyss på den leende läppen:
 Aldrig den kyska förut skådat en skönare syn.
 Kall är marmorn likväl och hård, fast lifvet man tycker,
 Formande bildens behag, strömma i ådrorna kring.
 Säg, huru lefver han då? — Ty snillet göt i gestalten
 Allt det lif, det förmår skänka den slumrande sten.
 Blunda, du gosse, och sof! Blott så du för aningen eger
 Pulsar och klappande barm, känslor och tankar och själ.
 Öppnar du ögonen blott, är straxt förtrollningen bruten,
Blickens lefvande ljus saknas derinne ändå.
 Derför, sof, som du gjort i två årtusenden redan,
 Sof för att *lefva*, — ty *så* lefver ej, vaknad, du mer!

Döden förr och nu.

Hvilken förfärande bild! Benranglet med lian i handen
 Talar till menskornas barn död och förgängelse nu.
 Ögongroparne grina så hemskt, och knotorna skramla:
 Aldrig förmultning och graf funnit en styggare bild.
 Hvarför har tiden klädt i fasans former en ande,
 Som från plågornas verld räddar den arme till slut?
 Se, hos de gamle han var en engel med skinande vingar;
 Stödd på sin fackla han stod tyst vid den lidandes bädd.
 Och när smärtan till sist i det domnande hjertat sig lade,
 Psyche som fjäriln med fröjd flög ur sin puppa mot skyn.
 O, huru ljuflig han är för den, som ej räds för hans anblick!
 Sömnens broder ej kan skrämman den dygdiges själ.
 Stilla han öppnar den port, som skiljer menniskolifvet
 Från den verld, der hans namn icke är död, utan lif.

Laokoon.

Snärjd i de ringlande drakarnes band, Laokoon synes
 Kämpa förtviflad, men dock lugn, som det höfves en man.
 Bröstit är fritt, och hufvudet än mot himmelen höjes,
 Munnen är sluten, och knappt krusad af smärtan den tycks.
 Icke ett ord, ej ett ljud han fram öfver läpparne pressar,
 Sluter dock dödens qual re'n i sin manliga barm.
 Lider ej fadren likväl att se, huru sönerne qväfvas?
 Är väl hans hjerta dervid kallt som den mejslade sten?
 Nej, han drager en suck, så djup, så förtviflad och dyster,
 Som om hans innersta lif flydde ur kroppen med den.
 Hvarför qvider han ej? — Ty anden, fjettrad i marmorn,
 Eger ej tunga och språk, talar i tecken ännu.
 Derfor rör dig också den förstummade smärtan dessmera,
 Derfor den dödlige tycks hög och sublim som en Gud.

Lessings Laokoon.

Pallas en gång sprang fram fullrustad ur Jupiters hufvud,
Färdig i larmande strid möta Titanernas trots.
Så ur ditt snille ditt verk sprang ut, du konstens Herakles;
Mången hydra för dig sjunkit i glömskans Tartar.
Smakens Augeiasstall med kraftiga händer du rensat:
Se, ur Laokoons bild trollar antiken du fram.
Stor som en Minos du ger åt mejsel och pensel och plektron
Rymder, som fordom åt dem mättes af skönheten sjelf.
Marmorbilden är stum, men *din* Laokoon talar
Väldig i sekler ännu kraftens och sanningens språk.

6000131273

Göteborgs universitetsbibliotek

